

๑๙๑.๕๖๓

๑๙๑.๕๖๓

๑๖

นักบวชคณะพระมหาไถ่กับงานด้านการศึกษาและการสังคมสงเคราะห์ในประเทศไทย

บทคัดย่อ

ของ

นายวิวัฒน์ กิจเจริญ

10 ส.ร. 2548

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาประวัติศาสตร์

พฤษภาคม 2548

วิวัฒน์ กิจเจริญ

จิวิวัฒน์ กิจเจริญ. (2548). *นักบวชคณะพระมหาไถ่กับงานด้านการศึกษาและการสังคมสงเคราะห์ในประเทศไทย พ.ศ. 2491-2547*. สารนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. (ประวัติศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทัศนียา สุปรีชากร.

สารนิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาบทบาทการดำเนินงานด้านการศึกษาและการสังคมสงเคราะห์ของนักบวชคณะพระมหาไถ่ ตั้งแต่ พ.ศ. 2491 ถึง พ.ศ. 2547

จากการศึกษาพบว่า นักบวชคณะพระมหาไถ่มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาและการสังคมสงเคราะห์ในประเทศไทย สามารถยกระดับความรู้ ฐานะและความเป็นอยู่ของเด็กยากจน คนพิการ คนชราและคนเจ็บป่วยให้ดีขึ้นได้ในระดับหนึ่ง

ด้านการศึกษา นักบวชคณะพระมหาไถ่ได้ตั้งโรงเรียนอนุบาลโสตพัฒนา เพื่อให้เด็กที่บกพร่องทางการได้ยินและมีฐานะยากจนได้มีโอกาสเรียนหนังสือ ตั้งโรงเรียนอนุบาลปฐมวัย ชุมชนแออัด เพื่อให้เด็กที่ยากจนในชุมชนแออัดได้เรียนหนังสือและมีสุขภาพพลานามัยดีขึ้น แต่ งานที่สำคัญๆ มีชื่อเสียงและประสบความสำเร็จมากคือ โรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่พิทยา ซึ่งเปิดโอกาสให้คนพิการทางร่างกายได้เรียนคอมพิวเตอร์จนสามารถไปประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัว ทำให้ไม่ต้องเป็นภาระของคนอื่นอีกต่อไป

ส่วนทางด้านสังคมสงเคราะห์ นักบวชคณะพระมหาไถ่ได้ก่อตั้งหน่วยงานสำคัญ เช่น มูลนิธิสงเคราะห์เด็กพิทยาขึ้น เพื่อให้ความช่วยเหลือเด็กกำพร้าและเด็กยากจนให้มีที่อยู่อาศัยและเรียนหนังสือ มูลนิธิส่งเสริมพัฒนาบุคคล เพื่อช่วยเหลือและฝึกอาชีพให้คนยากจนในชุมชนแออัดคลองเตย เด็กเร่ร่อน เด็กชายบริการทางเพศ ตลอดจนผู้ติดยาเสพติดได้มีอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัว อีกทั้งช่วยดูแลรักษาผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยโรคภูมิคุ้มกันบกพร่อง(HIV/AIDS) ให้มีที่พักอาศัย กำล้างใจและการรักษาพยาบาลจนวาระสุดท้าย นอกจากนี้ยังมีบ้านพักคนชรา ศูนย์ฝึกอบรบอาชีพชนบทและศูนย์ผู้ป่วยโรคเรื้อรังอีกด้วย

บทบาทการดำเนินงานด้านการศึกษาและการสังคมสงเคราะห์ของนักบวชคณะพระมหาไถ่ ทำให้ผู้ได้รับความอนุเคราะห์ทั้งหลายมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

EDUCATIONAL AND SOCIAL WELFARE ROLES OF THE REDEMPTORISTS IN
THAILAND

AN ABSTRACT
BY
MR. WIWAT KITCHAROEN

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education Degree in History
at Srinakharinwirot University
May 2005

Wiwat Kitcharoen. (2005). *Educational and Social Welfare Roles of The Redemptorists in Thailand*. Master's Project, Master of Education (History). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor: Assist. Prof. Tassaniya Suprichakorn.

This thesis studies the roles of Redemptorists in education and social welfare development during 1948-2004.

It is found that Redemptorists has played a very important role in education management and social welfare in Thailand. They are able to lift up the ability, status and living quality of poor children, handicapped, elderly and ill people to a certain level.

In terms of educational development, Redemptorists established Sotpattana Kindergarten for The Deaf Children School, which provides education for poor children with hearing deficiency. They also established a preschool kindergarten in a slum that gives poor children in the community education and better healthcare. However, the most famous and successful work that they did was the establishment of Redemptorist Vocational School for the Disabled which gives the handicapped a chance to study computer so that they can make a living for themselves and their families, without being other people's burden.

In social welfare, Redemptorists had founded important organizations, one of which is Children's home Foundation Pattaya, Welfare Foundation in Pattaya, which provides orphans and needy children with accommodation and education. Another foundation is Human Development Foundation, which provides vocational training for poor people in Klong Toey Slum. It helps homeless children, child prostitutes and drug addicts to make a living for themselves and their families in other ways. This foundation also helps HIV and AIDS patients by providing them shelters, moral support and treatment until their death. Moreover, they have also established an elderly care center, vocational training centers in the country and a center for lepers.

It can be said that Redemptorists have helped many people achieve a better quality of life.

นักบวชคณะพระมหาไถ่กับงานด้านการศึกษาและการสังคมสงเคราะห์ในประเทศไทย

สารนิพนธ์
ของ
นายวิวัฒน์ กิจเจริญ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาประวัติศาสตร์
พฤษภาคม 2548
ลิขสิทธิ์นี้เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาประวัติศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทศนีย์ฯ สุปรีชากร)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาคริต ชุมวัฒน์)

คณะกรรมการสอบ

.....
.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทศนีย์ฯ สุปรีชากร)

ประธาน

.....
.....

(รองศาสตราจารย์-ถนอม อานามวัฒน์)

กรรมการสอบสารนิพนธ์

.....
.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาคริต ชุมวัฒน์)

กรรมการสอบสารนิพนธ์

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาประวัติศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....
.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา สังข์เกษม)

คณบดีคณะสังคมศาสตร์

วันที่ 19 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2548

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความเมตตากรุณาจากบุคคลหลายท่าน ผู้วิจัยขอกราบ
ขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทศนียา สุปรีชากร ประธานคณะกรรมการสอบและอาจารย์
ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่ได้สละเวลาอันมีค่าในการให้ความรู้ ข้อเสนอแนะและช่วยปรับปรุงแก้ไข
ข้อบกพร่องต่างๆ จนทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาคริต ชุ่มวัฒนะ ประธาน
กรรมการบริหารหลักสูตรและกรรมการสอบสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชมพูนุท นาศิริภักษ์
อาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ในภาควิชาประวัติศาสตร์ทุกท่านที่เป็นผู้สอนให้ศิษย์มีความรู้และ
ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อสารนิพนธ์นี้เป็นอย่างมาก

ขอกราบขอบพระคุณ ภราดาสุรสิทธิ์ สุขชัย ผู้อำนวยการโรงเรียนอัสสัมชัญที่ได้
สนับสนุนและอนุญาตให้ศึกษาต่อในระดับปริญญาโท โดยให้ทั้งเวลาและทุนทรัพย์ตลอด
หลักสูตร

ขอกราบขอบพระคุณ บาทหลวงชูชาติ ศรีวิชัยรัตน์ อดีตเจ้าคณะนักบวชคณะ
พระมหาไถ่แห่งประเทศไทย บาทหลวงอภิสิทธิ์ กฤษราลัมภ์ เจ้าคณะนักบวชคณะพระมหาไถ่
แห่งประเทศไทยที่อนุญาตให้ผู้วิจัยทำสารนิพนธ์เรื่องนี้

ขอกราบขอบพระคุณ บาทหลวงทิวา แสงศิริวัฒน์ บาทหลวงวิรัช อมรวัฒนา บาทหลวง
ไวยากรณ์ สุขสวัสดิ์ บาทหลวงสุรชัย ชุ่มศรีพันธุ์ ภคินีสุพัทธรา นนทสุวรรณ ภคินีบังอร ไชยเผือก
ภคินีภาวิณี พิชัยศรีสวัสดิ์ อาจารย์อัศราภรณ์ ยลโสภณ อาจารย์ธราวุธ กำเนิดสุข และ
อาจารย์วรรณิ์ กิจสวัสดิ์ ที่ได้ให้คำแนะนำ ให้ข้อมูลและให้ความรู้อันเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยนี้
เป็นอย่างมาก

ขอขอบคุณเพื่อนๆ ร่วมชั้นสาขาวิชาประวัติศาสตร์ เพื่อนๆ ร่วมงานที่โรงเรียนอัสสัมชัญ
คุณพจนา กิจเจริญ คุณวณีย์ กิจเจริญ และคุณ วีรพจน์ กิจเจริญ ที่เป็นกำลังใจและให้
คำแนะนำมาโดยตลอด

ท้ายสุดขอโน้มรำลึกถึงพระคุณของบิดา มารดา ผู้ซึ่งให้ชีวิตและเป็นกำลังใจให้ตลอดมา

วิวัฒน์ กิจเจริญ

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทนำ	ก
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ค
ความมุ่งหมายของการศึกษา	ค
ความสำคัญของการศึกษา	ค
ขอบเขตของการศึกษา	ค
คำนิยามศัพท์	ง
แหล่งข้อมูล.....	ง
1 ความเป็นมาของนักบวชนิกายโรมันคาทอลิกในประเทศไทย	1
ความเป็นมาของนักบวชนิกายโรมันคาทอลิกในประเทศไทย	1
คณะนักบวชนิกายโรมันคาทอลิกในประเทศไทย	6
ความเป็นมาของนักบวชคณะพระมหาไถ่	11
นักบวชคณะพระมหาไถ่ในประเทศไทย	14
2 งานด้านการศึกษา	19
โรงเรียนก่อนประถมศึกษา	19
โรงเรียนสามัญศึกษา	24
การศึกษาพิเศษ	29
โรงเรียนอาชีวศึกษา	34
การศึกษาเพื่อเป็นนักบวช	40
3 งานด้านการสังคมสงเคราะห์	44
งานสงเคราะห์เด็ก	45
งานสงเคราะห์คนชรา	51
งานสงเคราะห์เด็กพิการและปัญญาอ่อน	52
งานสงเคราะห์คนป่วยโรคเรื้อนและภูมิคุ้มกันบกพร่อง	53
งานส่งเสริมการประกอบอาชีพ	57

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 (ต่อ) งานสงเคราะห์ชาวเขา	58
งานสงเคราะห์ในชุมชนแออัด	61
4 สรุป	66
บรรณานุกรม	81
ภาคผนวก	86
ภาคผนวก ก	87
ภาคผนวก ข	92
ภาคผนวก ค	94
ภาคผนวก ง	98
ภาคผนวก จ	100
ภาคผนวก ฉ	102
ประวัติย่อผู้วิจัย	104

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แผนภาพแสดงตราของคณะพระมหากษัตริย์แห่งประเทศไทย	69
2 แผนภาพแสดงนักบุญอัลฟอนโซ เดอ ลีโกวีรี	70
3 แผนภาพแสดงนักบวชคณะพระมหากษัตริย์กลุ่มแรกที่เดินทางมาประเทศไทย	71
4 แผนภาพแสดงนักบวชคณะพระมหากษัตริย์ต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย	72
5 แผนภาพแสดงวัดพระมหากษัตริย์	73
6 แผนภาพแสดงนักเรียนโรงเรียนอนุบาลสัตตพัฒน์กำลังเรียนโดยใช้คอมพิวเตอร์ ...	74
7 แผนภาพแสดงนักเรียนพิการโรงเรียนอาชีวพระมหากษัตริย์ พัทยา จังหวัดชลบุรี ร้องเพลงชาติก่อนเข้าเรียน	75
8 แผนภาพแสดงนักเรียนอนุบาลของโรงเรียนในชุมชนแออัดคลองเตย กำลังรับประทานอาหารเช้า	76
9 แผนภาพแสดงนักบวชคณะพระมหากษัตริย์เดินทางไปเผยแพร่ศาสนาในชนบทและ ร่วมรับประทานอาหารกับชาวบ้านภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	77
10 แผนภาพแสดงนักบวชคณะพระมหากษัตริย์เดินทางไปเยี่ยมเยียนและนำสิ่งของที่ จำเป็นไปแจกจ่ายให้ชาวบ้านในชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	78
11 แผนภาพแสดงนักบวชคณะพระมหากษัตริย์เดินทางไปเยี่ยมเยียนและช่วยเหลือ ชาวบ้านในชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	79
12 แผนภาพแสดงชาวม้งที่อาศัยอยู่ที่ศูนย์พระมหากษัตริย์ม้งคาทอลิก จังหวัดเชียงใหม่ ...	80
13 แผนภาพแสดงเครื่องแบบของนักบวชคณะพระมหากษัตริย์ต่างประเทศ	95
14 แผนภาพแสดงเครื่องแบบของนักบวชคณะพระมหากษัตริย์ในประเทศไทย	96
15 แผนภาพแสดงเครื่องแต่งกายของนักบวชคณะพระมหากษัตริย์เวลาเดินทาง	97

บทนำ

ในสมัยรัชกาลที่ 5 นักบวชของนิกายโรมันคาทอลิกหลายคนเข้ามาในประเทศไทย¹ ส่วนใหญ่มาจากประเทศฝรั่งเศส เพื่อทำการเผยแผ่ศาสนา นอกจากนี้ยังได้ตั้งโรงเรียนขึ้นเพื่อสอนหนังสือแก่เด็กไทย เช่น ⁵ภคินีคณะเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร (Saint Paul de Chartres) เข้ามาใน พ.ศ. 2441 ได้ตั้งโรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ ⁶ภราดาคณะเซนต์คาเบรียล (Saint Gabriel) เข้ามาใน พ.ศ. 2444 ได้ตั้งโรงเรียนอัสสัมชัญ และคณะอูร์สุลิน (Ursuline) เข้ามาใน พ.ศ. 2467 ได้ตั้งโรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัย โรงเรียนเหล่านี้ซึ่งดำเนินงานโดยคณะนักบวชดังกล่าว ประสบผลสำเร็จและมีชื่อเสียง ทั้งยังให้ความอุปการะแก่เด็กกำพร้า ฝึกอาชีพแก่ผู้ด้อยโอกาส รวมทั้งยังทำงานในด้านการสังคมสงเคราะห์ด้วย

สำหรับนักบวชคณะพระมหาไถ่ (Redemptorists) เป็นคณะนักบวชในศาสนาคริสต์ นิกายโรมันคาทอลิกอีกคณะหนึ่ง ก่อตั้งโดยนักบุญ อัลฟอนโซ เดอ ลีโกวรี (Saint Alphonso de Liguori) ซึ่งเป็นบาทหลวงชาวอิตาลี เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2275² ที่เมืองสกาลา (Scala) ประเทศอิตาลี โดยมีวัตถุประสงค์ 2 ประการ ประการแรก คือ ให้นักบวชเรียนรู้และปฏิบัติตามคำสอนของพระเยซู ประการที่สอง คือ ให้นักบวชสอนให้ทุกคนเป็นคนดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สอนผู้ด้อยโอกาสให้มีกำลังใจในการทำมาหากินและมีแนวทางในการดำเนินชีวิตที่ดีขึ้น โดยนักบวชมีพระวินัยที่ยึดถืออยู่ 12 ประการคือ ความเชื่อ ความไว้วางใจ ความรักต่อพระเจ้า ความรักต่อเพื่อนมนุษย์ การถือความยากจน การรักษาพรหมจรรย์ ความเชื่อฟัง ความสุภาพ ถ่อมตน การพลีกรรม การสำรวมจิตใจ การสวดภาวนาและความเสียสละ นักบวชคณะพระมหาไถ่ได้ดำเนินการเผยแผ่ศาสนาไปยังที่ต่าง ๆ เช่น ในประเทศสหรัฐอเมริกา พ.ศ. 2375 ในประเทศอังกฤษ พ.ศ. 2386 ในรัฐเยอรมัน พ.ศ. 2396 และในประเทศเนเธอร์แลนด์ พ.ศ. 2398

ใน พ.ศ. 2482 บิชอป^{*} กูออง (Bishop Gouen) ซึ่งดูแลเขตมิสซังประเทศไทยและลาว ได้ขอให้นักบวชคณะพระมหาไถ่เข้ามาช่วยเผยแผ่ศาสนาในประเทศไทย บาทหลวงแพทริก

¹ สหพันธ์อธิการเจ้าคณะนักบวชในประเทศไทย. (2545). *นักบวชหญิงและชายในประเทศไทย*. หน้า 43 – 53.

⁵ ภคินี (Sister) หมายถึง นักบวชหญิง.

⁶ ภราดา (Brother) หมายถึง นักบวชชาย

² ชาลส์ โกดานท์ ; และ ละมุล พูลวิทยกิจ. (2519). *ชีวประวัติ นักบุญอัลฟอนโซ เดอ ลีโกวรี*. หน้า 122.

* บิชอป (Bishop) คือ บาทหลวงที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นประมุขของมิสซังหรือสังฆมณฑล.

แมอร์เรย์ (Patrick Murray) ซึ่งเป็นมหาอธิการคณะพระมหาไถ่ขณะนั้น ได้ขอให้นักบวชคณะพระมหาไถ่ในแขวงเซนต์หลุยส์ รัฐมิสซูรี ประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีสมาชิกมากพอ เดินทางมาทำงานในประเทศไทย แต่เกิดสงครามมหาเอเชียบูรพาขึ้น ทำให้การเดินทางของนักบวชคณะพระมหาไถ่ต้องหยุดชะงักลง หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 บาทหลวงคณะพระมหาไถ่ 4 ท่าน ได้เดินทางออกจากรัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกามายังประเทศไทย ถึงเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี ในวันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2491 และได้เดินทางโดยเรือขนาดเล็กเข้ามายังกรุงเทพฯ พักอยู่ที่อาสนวิหารอัสสัมชัญ อำเภอบางรัก กรุงเทพฯ ซึ่งบิชอปหลุยส์ โชแรง¹ (Bishop Louis Chorin) ได้ให้การต้อนรับเป็นอย่างดี นักบวชคณะพระมหาไถ่ได้เริ่มงานครั้งแรกด้วยการเผยแผ่ศาสนาและช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสในชนบทที่บ้านช้างมิ่ง อำเภอพรหมานิกม จังหวัดสกลนคร หลังจากนั้นจึงได้ขยายงานไปยังส่วนอื่น ๆ ของประเทศไทย

งานของนักบวชคณะพระมหาไถ่คือ งานด้านสังคมสงเคราะห์ เช่น การสงเคราะห์แก่คนยากจน คนพิการ เด็กกำพร้าและผู้ตกเป็นเหยื่อโรคเอดส์ เป็นต้น ถึงแม้ว่ารัฐบาลไทยรวมทั้งภาคเอกชนได้มีหน่วยงานด้านสังคมสงเคราะห์อยู่แล้ว ที่ดำเนินการโดยรัฐบาล คือ กรมประชาสงเคราะห์ ตั้งขึ้นใน พ.ศ. 2483² มีวัตถุประสงค์สำคัญคือ เพื่อให้ความช่วยเหลือและให้การสงเคราะห์แก่ประชาชน ผู้ประสบปัญหาความทุกข์ยากทั่วประเทศ ที่ดำเนินการโดยเอกชน คือ มูลนิธิอัครบิดรเด็กเซียงตั้ง ก่อตั้งขึ้นใน พ.ศ. 2453³ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาความเดือดร้อน ช่วยเหลือด้านสวัสดิการ ภาวะความเป็นอยู่และยกระดับมาตรฐานการครองชีพของประชาชน ส่วนจุดมุ่งหมายของนักบวชคณะพระมหาไถ่ ซึ่งเน้นการสังคมสงเคราะห์แก่คนยากจน คนพิการ เด็กกำพร้าและผู้ตกเป็นเหยื่อโรคเอดส์ ให้มีความรู้สามารถออกไปประกอบอาชีพได้ และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยเน้นการฝึกอาชีพ การเทศน์สอนทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม

ในด้านการศึกษานักบวชคณะพระมหาไถ่ได้เปิดโรงเรียน เพื่อให้ความรู้แก่เยาวชนไทย เช่น โรงเรียนร่วมฤดีวิเทศศึกษา มีนบุรี กรุงเทพฯ และโรงเรียนพระมหาไถ่ศึกษา ซอยร่วมฤดี กรุงเทพฯ รวมทั้งยังได้สอนอาชีพแก่คนด้อยโอกาสอีกด้วย เช่น โรงเรียนพระมหาไถ่สำหรับ

¹ สำนักงานสารสาสน์. (2510). *ประวัติพระศาสนจักรสากลและพระศาสนจักรในประเทศไทย*. หน้า 543 – 548.

² ฝ่ายแผนงานและโครงการกองวิชาการ. (2535,กันยายน-ตุลาคม). *กรมประชาสงเคราะห์* ' 35. นิตยสารกรมประชาสงเคราะห์. 35 (5) : 4 – 5.

³ ยูพาวังส์ไชย. (2536). *การบริหารองค์การสังคมสงเคราะห์เอกชน*. หน้า 91.

คนตาบอด พัทยา จังหวัดชลบุรี และ โรงเรียนพระมหาไถ่สำหรับคนพิการ พัทยา จังหวัดชลบุรี
ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาบทบาทในการดำเนินงานด้านการจัดการศึกษาและการสังคม
สงเคราะห์ของนักบวชคณะพระมหาไถ่ในประเทศไทย อันเป็นผลทำให้เยาวชนไทยที่ยากจน
คนพิการและผู้ด้อยโอกาสได้มีความรู้ความสามารถออกไปประกอบอาชีพและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษารoles บทบาทของนักบวชคณะพระมหาไถ่กับงานด้านการศึกษาและสังคมสงเคราะห์
ในประเทศไทยนั้น ยังไม่พบงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความมุ่งหมายของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความเป็นมาและจุดมุ่งหมายของนักบวชคณะพระมหาไถ่ในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษารoles บทบาทในการดำเนินงานด้านการศึกษาและการสังคมสงเคราะห์ของ
นักบวชคณะพระมหาไถ่ในประเทศไทย
3. เพื่อศึกษาผลจากการดำเนินงานด้านการศึกษาและการสังคมสงเคราะห์ของนักบวช
คณะพระมหาไถ่ในประเทศไทย

ความสำคัญของการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงความเป็นมาและจุดมุ่งหมายของนักบวชคณะพระมหาไถ่ใน
ประเทศไทย
2. ทำให้ทราบและเข้าใจถึงบทบาทในการดำเนินงานด้านการศึกษาและการสังคม
สงเคราะห์ของนักบวชคณะพระมหาไถ่ในประเทศไทย
3. ทำให้ทราบถึงผลของการดำเนินงานด้านการศึกษาและการสังคมสงเคราะห์
ของนักบวชคณะพระมหาไถ่ในประเทศไทย

ขอบเขตของการศึกษา

เป็นการศึกษารoles บทบาทในการดำเนินงานด้านการศึกษาและการสังคมสงเคราะห์ของ
นักบวชคณะพระมหาไถ่ในประเทศไทย ตั้งแต่ พ.ศ. 2491 ถึง พ.ศ. 2547

คำนิยามศัพท์

นักบวช (Religious) คือ ผู้ที่ยึดถือคำสอนของพระเยซู อุทิศตนทำงานเผยแผ่ศาสนาด้วยความสมัครใจ โดยสังกัดในคณะนักบวชคณะใดคณะหนึ่ง ปฏิญาณตนถือพรหมจรรย์ ความยากจนและความบอบช้ำเชื่อฟังตลอดชีวิต¹

บาทหลวง (Priest) หมายถึง นักพรตหรือนักบวชชายในศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก ที่ได้รับการ แต่งตั้งจากบิชอป (Bishop) ให้เป็นผู้ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา²

วิธีการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าเรื่องนี้ ได้ศึกษาข้อมูลจากหลักฐานชั้นรองและจากการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหารหน่วยงานต่าง ๆ ของนักบวชคณะพระมหาไถ่ บุคคลที่รับความอุปถัมภ์และอนุเคราะห์จากนักบวชคณะพระมหาไถ่ โดยนำมารวบรวมและเสนอแบบพรรณนาวิเคราะห์

แหล่งข้อมูล

1. สำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. สถาบันวิทยบริการจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. สำนักมิสซังกรุงเทพฯ ถนนเจริญกรุง เขตบางรัก กรุงเทพฯ
4. บ้านนักบุญยอห์น นอยมันน์ มีนบุรี กรุงเทพฯ
5. วัดพระมหาไถ่ ซอยร่วมฤดี แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ
6. โรงเรียนพระมหาไถ่ศึกษา ซอยร่วมฤดี แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ
7. มูลนิธิส่งเสริมการพัฒนาบุคคล คลองเตย กรุงเทพฯ
8. สามเณรลัยคณะพระมหาไถ่ ถนนเพชรเกษม ต.ท่าข้าม อ.สามพราน จังหวัด

นครปฐม

9. บ้านเณรพระมารดานิจจานุเคราะห์ ศรีราชา จังหวัดชลบุรี
10. มูลนิธิสงเคราะห์เด็ก พัทยา จังหวัดชลบุรี
11. โรงเรียนอนุบาลไสตพัฒนา พัทยา จังหวัดชลบุรี
12. โรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่ พัทยา จังหวัดชลบุรี

¹ มนต์ จวบสมัย. (2526). *สารานุกรมศาสนาคริสต์คาทอลิก*. หน้า 54 – 55.

² วรยุทธ กิจบำรุง. (2546). *บาทหลวง*. หน้า 9 – 18.

13. โรงเรียนสอนคนตาบอดพระมหาไถ่ พัทยา จังหวัดชลบุรี
14. บ้านเด็กด้อยโอกาสพระมหาไถ่ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี
15. ศูนย์มั่งค้ำทอลิก จังหวัดเชียงใหม่

บทที่ 1

ความเป็นมาของนักบวชนิกายโรมันคาทอลิกในประเทศไทย

นักบวชในศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกได้ตั้งคณะของตนเองในทวีปยุโรปเป็นจำนวนมากเนื่องจากความศรัทธาที่มีต่อพระเป็นเจ้า โดยสร้างกฎข้อบังคับและจุดมุ่งหมายให้ปฏิบัติเหมือนกันในคณะ เพื่อถวายแด่พระเป็นเจ้าเพราะเมื่อสิ้นชีวิตแล้ววิญญาณจะได้ไปอยู่สวรรค์กับพระองค์ นอกจากนี้ทำเพื่อพระเป็นเจ้าแล้วนักบวชยังถูกสอนให้ชักชวนเพื่อนมนุษย์มาศรัทธาต่อพระเป็นเจ้าด้วย ดังนั้นนักบวชจึงมีความกระตือรือร้นในการเผยแผ่ศาสนาเพื่อให้ทุกคนนับถือและศรัทธาพระเป็นเจ้า จึงปรากฏว่ามีผู้นับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกแผ่ขยายไปทุกทวีปรวมทั้งประเทศไทยด้วย การเข้ามาของนักบวชในศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกทุกกลุ่มจึงมีจุดประสงค์หลักคือการเผยแผ่ศาสนา โดยเฉพาะนักบวชคณะพระมหาไถ่ อย่างไรก็ตามการดำเนินงานของนักบวชคณะพระมหาไถ่ในประเทศไทยมิได้มุ่งหวังเพื่อเผยแผ่ศาสนาแต่เพียงอย่างเดียว แต่ดำเนินงานทางด้านการศึกษาและการสังคมสงเคราะห์เพื่อคนยากจน คนพิการและผู้ด้อยโอกาสด้วย

ความเป็นมาของนักบวชนิกายโรมันคาทอลิกในประเทศไทย

นักบวชในศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกเข้ามาเผยแผ่ศาสนาในประเทศไทยตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา แต่ต้องประสบกับปัญหาต่างๆ อย่างมาก การเผยแผ่ศาสนาจึงมีทั้งที่ประสบความสำเร็จ และถูกเบียดเบียนขึ้นอยู่กับการนโยบายของพระมหากษัตริย์ในแต่ละรัชกาล จนถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ การปรับปรุงประเทศให้ทันสมัย รวมทั้งส่งเสริมการศึกษาตามแบบตะวันตกทำให้นักบวชในศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกหลายกลุ่มสามารถเดินทางเข้ามาเผยแผ่ศาสนาตั้งโรงเรียนสอนหนังสือและทำงานด้านสังคมสงเคราะห์ได้โดยเสรี

สมัยกรุงศรีอยุธยา

นักบวชนิกายโรมันคาทอลิก เริ่มเข้ามาในประเทศไทยในสมัยกรุงศรีอยุธยาตั้งแต่ พ.ศ. 2054 เนื่องจากอุปราชโปรตุเกสซึ่งปกครองเมืองมะละกา ได้ส่งทูตเข้ามายังกรุงศรีอยุธยาในสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 2 (พ.ศ.2034-2072) เพื่อเจริญสัมพันธไมตรีทางการค้าและเผยแผ่ศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก แต่ไม่ปรากฏหลักฐานแน่ชัดว่ามีกรเผยแผ่ศาสนาให้แก่คนไทย จนกระทั่ง พ.ศ. 2110 ได้มีนักบวชคณะดอมินิกันชาวโปรตุเกส 2 ท่าน เข้ามาประกอบพิธีกรรม

ทางศาสนาให้แก่ชาวโปรตุเกส และได้ทำการเผยแพร่ศาสนาให้คนไทยด้วย¹

การเข้ามาของนักบวชศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกในช่วงไประยะหนึ่ง ถึงแผ่นดินสมเด็จพระมหาธรรมราชา (พ.ศ. 2112-2133) จึงมีนักบวชคณะฟรังซิสกันอีก 2 ท่านเข้ามาเพื่อเผยแพร่ศาสนา ในสมัยพระเจ้าเอกาทศรถ (พ.ศ. 2148-2153) มีนักบวชคณะเยซุอิต 2 ท่านเดินทางมาจากประเทศอินเดียพร้อมกับพ่อค้าชาวโปรตุเกส แต่อยู่ได้เพียง 2 ปี ก็ล้มป่วยและสิ้นชีวิต

ช่วงปลายสมัยพระเจ้าทรงธรรม (พ.ศ. 2154-2171) มีบาทหลวงคณะเยซุอิตท่านหนึ่งได้เดินทางเข้ามายังกรุงศรีอยุธยา เพื่อดูแลคริสตศาสนิกชนชาวญี่ปุ่น แต่เกิดการขัดแย้งกับขุนนางไทย จึงถูกจับขังคุกและถูกวางยาพิษจนเสียชีวิตใน พ.ศ. 2173 รัชสมัยพระเจ้าปราสาททอง (พ.ศ. 2172-2199)²

การเผยแพร่ศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกเป็นไปด้วยดีในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช (พ.ศ. 2199 – 2231) เพราะพระองค์ทรงอนุญาตให้คนไทยเลือกนับถือศาสนาได้ตามความสมัครใจ และโปรดเกล้าให้คณะนักบวชช่วยเหลือในการเจริญสัมพันธไมตรีกับประเทศในทวีปยุโรป แต่ในสมัยสมเด็จพระเพทราชา (พ.ศ. 2231 – 2246) มีการเบียดเบียนศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกอย่างรุนแรง ห้ามนักบวชเผยแพร่ศาสนา วัดคริสต์หลายแห่งถูกทำลาย นักบวชหลายท่านถูกจับและถูกทารุณในคุกจนสิ้นชีวิต หลังจากนั้นศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกยังถูกเบียดเบียนอีก โดยเฉพาะในสมัยพระเจ้าอยู่หัวท้ายสระ (พ.ศ. 2251-2275) มีประกาศห้ามนักบวชออกจากเมืองหลวง ห้ามใช้ภาษาไทยสอนศาสนา ห้ามเผยแพร่ศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกแก่คนไทย มอญและลาว ข้อห้ามต่างๆ ในสมัยนี้ได้ถูกจารึกลงบนแผ่นศิลาและตั้งไว้ที่หน้าวัดนักบุญยอแซฟ กรุงศรีอยุธยา³

เมื่อกรุงศรีอยุธยาล่มสลายใน พ.ศ. 2310 พม่าได้กวาดต้อนนักบวชในศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกหลายท่านรวมทั้งคริสตศาสนิกชนจำนวนมากไปอยู่ประเทศพม่า แต่มีคริสต์ศาสนิกชนอีกจำนวนหนึ่งสามารถหลบหนีไปอยู่ที่เขมร

¹สหพันธ์อัครทูตเจ้าคณะนักบวชในประเทศไทย. (2545). *นักบวชหญิงและชายในประเทศไทย*. หน้า 42.

²แหล่งเดิม. หน้า 42 – 43.

³สุรชัย ชุมศรีพันธุ์. (2526). *ประวัติพระศาสนาจักรไทย*. หน้า 145.

สมัยธนบุรี

หลังจากเสียกรุงศรีอยุธยาใน พ.ศ. 2310 สมเด็จพระเจ้าตากสินทรงกอบกู้เอกราชและทรงปราบดาภิเษกขึ้นเป็นกษัตริย์ทรงพระนามว่าสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี (พ.ศ. 2310 – 2325) ระยะเวลาความสัมพันธ์ระหว่างพระมหากษัตริย์ไทยกับนักบวชศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกจากต่างประเทศและคนไทยที่นับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกเป็นไปด้วยดี พระองค์ได้พระราชทานที่ดินริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา กรุงธนบุรี เพื่อสร้างวัดซางตาครู้ส ส่วนพวกคาทอลิกที่หลบหนีไปอยู่เขมรในช่วงเสียกรุงศรีอยุธยา ก็ได้กลับมาตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนอยู่รอบๆ วัดนี้ ด้วยเหตุที่สมเด็จพระเจ้าตากสินทรงโปรดปรานผู้มีความสามารถในการต่อสู้ กล้าหาญ ชัยชนะและซื่อสัตย์ จึงทรงรับผู้ที่นับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกเป็นทหาร เป็นมหาดเล็ก เป็นล่าม และเป็นหมอรักษาโรค ทำให้บุคคลเหล่านี้มีฐานะเป็นข้าราชการ และต้องเข้าพิธีถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยา เพื่อแสดงความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ทุกปี และเข้าร่วมพิธีทางศาสนาพุทธด้วย นักบวชจากต่างประเทศได้ประกาศห้ามผู้ที่นับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกเข้าร่วมพิธีถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยาซึ่งเป็นประเพณีเก่าแก่ของบ้านเมือง จึงทำให้สมเด็จพระเจ้าตากสินทรงขัดเคืองพระราชหฤทัยจึงสั่งห้ามคนไทยนับถือศาสนาคริสต์ และโปรดให้ขับไล่พวกนักบวชออกจากราชอาณาจักรไทยด้วย⁴

สมัยรัตนโกสินทร์

ตั้งแต่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชถึงสิ้นรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (พ.ศ. 2325-2394) พวกคาทอลิกค่อนข้างเก็บตัว บรรดานักบวชที่เป็นคนไทยไม่ค่อยออกจากเมืองหลวงไปเผยแผ่ศาสนาในต่างจังหวัดเพราะขาดทุนทรัพย์ อีกทั้งการห้ามเผยแผ่ศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกในประเทศไทย ทำให้การเผยแผ่ศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกไม่ค่อยก้าวหน้า แต่ก็ยังมีบาทหลวงจากต่างประเทศเดินทางเข้ามาในประเทศไทย เช่น บิชอป ปัลเลอกัว (Bishop Pallegoix) ได้เดินทางมาถึงประเทศไทยใน พ.ศ. 2373 มีความรู้สึกที่ไม่ควรจะจำกัดขอบเขตการเผยแผ่ศาสนาให้อยู่แต่ในกรุงเทพฯ ท่านได้พยายามออกไปตรวจพื้นที่ในชนบทเพื่อเผยแผ่ศาสนา แต่ถูกข้าหลวงเมืองลพบุรีจับและนำตัวเข้ากรุงเทพฯ⁵

รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (พ.ศ. 2394 – 2411) พระองค์ทรงดำเนินนโยบายปรับปรุงประเทศในด้านต่างๆ ให้เจริญก้าวหน้าตามแบบตะวันตก ทรงเปิดประเทศ เจริญ

⁴ วิกเตอร์ ลาเท; และ มารีย์อุส เบรย์. (2539). *ประวัติพระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทย*. หน้า 90 – 92.

⁵ สุรชัย ชุมศรีพันธุ์. (2526). *ประวัติพระศาสนจักรไทย*. หน้า 153.

สัมพันธไมตรีกับชาวตะวันตก ทรงอนุญาตให้นักบวชในศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกเข้ามาเผยแผ่ศาสนาได้ และโปรดให้คนไทยนับถือศาสนาได้ตามความต้องการ แต่ในด้านการศึกษายังคงอยู่ในวงจำกัด คืออยู่ในหมู่เจ้านายและข้าราชการชั้นสูงเท่านั้น รัฐบาลยังไม่สามารถจัดตั้งโรงเรียนและจัดการศึกษาที่เป็นแบบแผนสำหรับประชาชนได้ แต่ความสนใจที่จะเรียนรู้วิทยาการตะวันตกในต่างประเทศได้เริ่มขึ้นแล้วในรัชกาลนี้ ความนิยมส่วนตัวที่จะเล่าเรียนภาษาและวิชาการต่างๆ จากพวกมิชชันนารี* ได้แพร่หลายมากขึ้น ทั้งในกลุ่มข้าราชการและสามัญชนทั่วไป เนื่องมาจากการขยายตัวทางการค้า หลังทำสนธิสัญญาเบาริงใน พ.ศ. 2398 มีผู้ออกไปเรียนภาษาอังกฤษที่สิงคโปร์ แต่ไม่ทราบว่ามิมีจำนวนเท่าใด ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวปรากฏหลักฐานว่า บุคคลเหล่านี้ได้กลับเข้ามารับราชการ 6 ท่าน คือ นายเทียนฮี้ (พระยาสาธิตสินธุโกศล) นายสน (พระยาสมุทบุรานุรักษ์) นายสุด (พระยาอุตรกิจพิจารณา) นายเปลี่ยน (พระยาชินทรภักดี) นายปุ่น (พระยาธรรณินฤเบศร์) และ นายอยู่ (หลวงสกลโลหะการ) นอกจากนี้ ยังมีนักเรียนที่บิดามารดาส่งไปเรียนเองและได้กลับเข้ามารับราชการอีก 3 ท่าน คือ พระอรรคราชวราท (หวาด บุนนาค) พระยาอรรคราชวราท (เนตร) และเจ้าพระยาภาสกรวงษ์ (พร บุนนาค) นอกจากนี้ยังมีนักเรียนที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ออกไปศึกษาที่ประเทศอังกฤษใน พ.ศ. 2400 อีก 2 ท่าน คือ นายทต บุนนาค และ นายเทศ บุนนาค นักเรียนเหล่านี้ได้กลับมารับราชการเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ⁶

รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (พ.ศ. 2411-2453) เริ่มการปฏิรูปการศึกษาแผนใหม่⁷ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อผลิตคนเข้ารับราชการให้เพียงพอกับหน่วยงานต่างๆ จะได้เป็นกำลังช่วยพัฒนาชาติให้เจริญก้าวหน้าเป็นที่ยอมรับของชาติตะวันตก และเพื่อดำรงความเป็นเอกราชของชาติไทย นอกจากนี้ยังต้องการให้ประชาชนมีโอกาสได้รับการศึกษาและฝึกฝนอาชีพ จนสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ แนวทางปฏิรูปการศึกษา มุ่งเน้นให้คนไทยมีการศึกษาตามมาตรฐานของประเทศตะวันตก โดยการสนับสนุนให้บาทหลวงและมิชชันนารีจากต่างประเทศเปิดโรงเรียนและดำเนินการจัดการศึกษาแบบตะวันตกในประเทศไทย รวมทั้งอนุญาตให้ดำเนินการเผยแผ่ศาสนา ทั้งนี้ได้มีการออกพระราชบัญญัติให้เสรีภาพในการนับถือศาสนาของคนไทย ซึ่งมีใจความตอนหนึ่งว่า "การศาสนานั้น ไม่เป็นที่ขัดขวางสิ่งใดในราชการแผ่นดิน ผู้ใด

*มิชชันนารี (Missionary) คือ ผู้ที่ทำหน้าที่เผยแผ่ศาสนาในต่างประเทศ อาจเป็นนักบวชหรือฆราวาสก็ได้.

⁶ละออทอง อัมรินทร์รัตน์. (2522). การส่งนักเรียนไปศึกษาต่อต่างประเทศ ตั้งแต่ พ.ศ. 2411-2475 และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในวิชาประวัติศาสตร์ไทย. วิทยานิพนธ์. หน้า 26 – 33.

⁷วุฒิชัย มูลศิลป์. (2516). การปฏิรูปการศึกษาในรัชกาลที่ 5. หน้า 67 – 98.

เห็นว่า ศาสนาใดถูกต้องก็ถือตามใจชอบของผู้นั้น ผิดถูกก็อยู่แก่ผู้ที่นับถือศาสนานั้นเอง ผู้ใดเห็นว่า ศาสนาพระเยซูดีก็ให้เขาถือตามใจชอบ เมื่อมีราชการบ้านเมืองต้องใช้ผู้ที่ถือศาสนาพระเยซู นั้น ก็ใช้ได้ ศาสนาหาเป็นที่ขัดขวางห้ามปรามในราชการไม่..."^๘ ภายหลังจากมีพระบรมราชโองการดังกล่าว งานเผยแผ่ศาสนาคริสต์ในประเทศไทยจึงขยายตัวอย่างรวดเร็ว คณะนักบวชต่างๆ ได้ทยอยเดินทางเข้ามาในประเทศไทยเพื่อเผยแผ่ศาสนา ดำเนินงานด้านการศึกษา ช่วยเหลือคนยากจนและผู้ด้อยโอกาส^๙

รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (พ.ศ. 2453-2468) พระบรมราชโองการของพระองค์คือ การปลูกฝังความรู้สึกชาตินิยมให้ประชาชนเกิดความรักชาติ ทรงส่งเสริมการศึกษา เช่น ประกาศใช้พระราชบัญญัติประถมศึกษาและตั้งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นต้น โดยมีจุดมุ่งหมายให้ประชาชนมีความรู้เพื่อนำไปช่วยกันพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า

สมัยจอมพล ป. พิบูลสงครามเป็นนายกรัฐมนตรี (พ.ศ. 2481-2487) รัฐบาลมีนโยบายการใช้ลัทธิผู้้นานิยม ลัทธิชาตินิยมและการปฏิวัติวัฒนธรรมเป็นแนวทางในการสร้างชาติ นอกจากนี้รัฐบาลยังส่งเสริมประชาชนโดยจัดตั้งกรมประชาสัมพันธ์ เพื่อช่วยเหลือภาวะความเป็นอยู่ และยกระดับมาตรฐานการครองชีพของประชาชนด้วย

ในช่วงนี้เกิดกรณีพิพาทระหว่างไทยกับฝรั่งเศส ไทยกับญี่ปุ่นทำสงครามกับฝ่ายสัมพันธมิตรในสงครามโลกครั้งที่ 2 ทำให้จอมพล ป. พิบูลสงคราม ต้องประกาศกฏอัยการศึกในเขตจังหวัดชายแดน 24 จังหวัด บรรดานักบวชศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกจากต่างประเทศจึงเดินทางออกนอกประเทศเพื่อความปลอดภัย ในขณะเดียวกันเกิดการเบียดเบียนผู้ที่นับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกอย่างรุนแรง เพราะเข้าใจว่าพวกเขาเป็นแนวร่วมของฝรั่งเศส ดังกรณีที่บ้านสองคอน จังหวัดนครพนม ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจชุดคุ้มครองหมู่บ้านประกาศห้ามชาวบ้านนับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก พร้อมทั้งประกาศลงโทษผู้ขัดขืนอย่างหนัก นักบวชชาวต่างประเทศที่บ้านสองคอนถูกบังคับให้เดินทางออกนอกประเทศ ทำให้ชาวบ้านที่นับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกรวมกันต่อต้านภายใต้การนำของ ครูสีฟอง อ่อนพิทักษ์ ภคินีอักแนสพิลา ทิพย์สุข ภคินีคำบาง สีคำฟอง คุณแม่อาคาทาพุดทา ว่องไว นางสาวเซซิลี อาบุดสี ว่องไว และนางสาวบีป้อานาคำไฟ ว่องไว ผลก็คือ ทั้ง 5 ท่านถูกฆ่าตายเนื่องจากไม่ยอม

^๘ สะอาด ไชยวัฒน์. (2519). การศึกษาประวัติศาสตร์เปรียบเทียบงานธรรมทูตของโรมันคาทอลิกกับโปรเตสแตนต์ในประเทศไทย. หน้า 206.

^๙ นิภา พรฤกษ์งาม. (2543). บทความเรื่อง "ศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก" : แปลและบัญญัติศัพท์เฉพาะ ศาสนา. วิทยานิพนธ์. หน้า 107.

ทั้งศาสนาคริสต์¹⁰ มาใน พ.ศ. 2532 สันตะปาปาจอห์น ปอลที่ 2 (Pope John Paul II) ได้ประกาศ
ให้บุคคลทั้ง 5 ท่าน เป็นบุญราศี *

คณะนักบวชนิกายโรมันคาทอลิกในประเทศไทย

คณะนักบวชในศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก¹¹ ที่เข้ามาในประเทศไทยสามารถ
จำแนกเป็นคณะต่างๆ และแต่ละคณะมีจุดมุ่งหมายในการดำเนินการแตกต่างกันไปดังนี้

นักบวชคณะเยซุอิต (The Jesuit) ได้เข้ามาในประเทศไทยใน พ.ศ. 2150 สร้างบ้านพัก
และเปิดโรงเรียนสอนศาสนาขึ้นที่หมู่บ้านโปรตุเกส กรุงเทพมหานคร ต่อมาใน พ.ศ. 2310 ซึ่งเป็น
ช่วงเวลาที่ประเทศไทยเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 2 แก่พม่า บาทหลวงคณะเยซุอิตคนสุดท้ายได้ถึง
แก่กรรมลง เป็นผลให้ไม่มีนักบวชคณะเยซุอิตเหลืออยู่ในประเทศไทย จนกระทั่งใน พ.ศ. 2497
นักบวชคณะเยซุอิตจึงได้เข้ามาทำงานในประเทศไทยอีกครั้งหนึ่ง โดยทำหน้าที่เผยแผ่ศาสนาให้แก่
นักศึกษาตามมหาวิทยาลัย มีศูนย์กลางอยู่ที่บ้านเซเวียร์ บริเวณอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ กรุงเทพฯ

ภคินีคณะพระกุมารเยซู (The Sisters of the Infant Jesus) เข้ามาใน พ.ศ. 2428
ดำเนินการเปิดโรงเรียนสอนภาษาอังกฤษแก่เด็กนักเรียนและรับนักเรียนประจำ โรงเรียนและ
บ้านพักอยู่ที่เดียวกัน ซึ่งอยู่หน้าวัดกาลหว่าร์อำเภอสัมพันธวงศ์ กรุงเทพฯ ต่อมาได้ย้ายมา
ดำเนินกิจการโรงเรียนและรับนักเรียนประจำที่บริเวณถนนคอนแวนต์ สีลม หลังจากทำงานได้
เพียง 22 ปี ภคินีคณะพระกุมารเยซูได้ออกจากประเทศไทยไป แต่ได้กลับเข้ามาดำเนินงานด้าน
การศึกษาในประเทศไทยอีกครั้งหนึ่งใน พ.ศ. 2489 โดยตั้งโรงเรียนเมรี อิมมาคุเลต คอนแวนต์
(Mary Immaculate Convent) ขึ้นที่จังหวัดชลบุรี

ภคินีคณะเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตเร (The Sisters of Saint Paul de Chartres) เข้ามา
ในพ.ศ. 2441 โดยมาช่วยงานที่โรงพยาบาลเซนต์หลุยส์ ถนนสาทร เขตสาทร กรุงเทพฯ พร้อมทั้ง
ดูแลเด็กกำพร้าด้วย ต่อมาได้ดำเนินกิจการโรงเรียน ซึ่งเป็นงานแรกตามจุดมุ่งหมายของผู้ก่อตั้ง

¹⁰ สำราญ วงศ์เสงี่ยม. (2543). *อัครสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง*. หน้า 23-24.

* บุญราศี (Beatification) คือบุคคลที่ประชาชนยอมรับว่า เป็นคริสตชนตัวอย่างได้สิ้นชีวิตลง แล้วก็
ปรากฏว่า มีผู้ได้รับผลจากการสวดวิงวอนขอความช่วยเหลือจากท่าน บิชอบท้องถิ่นนั้นๆ ก็จะดำเนินการ
สอบสวนข้อเท็จจริงต่างๆ เช่น ประวัติของผู้ตาย และอัศจรรย์ต่างๆ ที่มีผู้ได้รับความช่วยเหลือ ทั้งนี้เพื่อจะได้มี
ข้อมูลที่แน่นอน และเป็นหลักฐานชัดเจน จากนั้นจึงรวบรวมเรื่องส่งไปยังสำนักวาติกัน เพื่อให้ดำเนินการ
สอบสวน จนเห็นสมควรจึงประกาศให้เป็นบุคคลที่ควรเคารพยกย่อง หรือ "คารวียะ"

¹¹ สหพันธ์อัครมุขมณฑลเจ้าคณะนักบวชในประเทศไทย. (2545). *นักบวชหญิงและชายในประเทศไทย*.
หน้า 43 – 53.

คณะที่ต้องการให้สมาชิกเป็นครูสอนเด็กหญิง ภคินีคณะนี้ได้ตั้งโรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ โรงเรียนซางตาครู้สคอนแวนต์ โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนแวนต์และโรงเรียนอื่นๆ ในเครือของคณะ อีกหลายแห่ง ขณะเดียวกันยังได้ส่งสมาชิกไปทำงานเผยแผ่ศาสนาในจังหวัดต่างๆ รวมทั้งในประเทศลาวด้วย

ภราดาคณะเซนต์คาเบรียล (The Brothers of Saint Gabriel) ได้เดินทางมาถึงประเทศไทยเมื่อวันที่ 20 ตุลาคม พ.ศ. 2444 เพื่อมาช่วยงานที่โรงเรียนของคุณพ่อคอลอมเบตต์ คือ โรงเรียนอัสสัมชัญ เขตบางรัก กรุงเทพฯ ภราดาคณะเซนต์คาเบรียลได้เปิดโรงเรียนใหม่อีกหลายแห่งและประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี

ภคินีคณะอูร์สุลิน (The Ursuline Sisters) ได้เข้ามาใน พ.ศ. 2467 โดยสมาชิกเริ่มแรกจำนวน 4 ท่านไปทำงานที่โรงเรียนโรสรี (Rosary) ปัจจุบันคือโรงเรียนกุหลาบวัฒนา ต่อมาได้ตั้งโรงเรียนขึ้นอีกแห่งหนึ่งที่ถนนเพลินจิต คือ โรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัย ซึ่งเป็นศูนย์กลางของคณะอูร์สุลินในประเทศไทยและได้ตั้งโรงเรียนอีกหลายแห่ง เช่น โรงเรียนวาสุเทวี เป็นต้น นอกจากนี้ภคินีคณะอูร์สุลินยังได้ส่งสมาชิกไปเผยแผ่ศาสนาตามที่ต่างๆ รวมทั้งดำเนินงานด้านการศึกษาและสังคมสงเคราะห์ด้วย

ภคินีคณะคาร์แมลหรือคณะพระนางพรหมจารีมารีแห่งภูเขาคาร์แมล (Discalced Carmelite Sisters of the Blessed Virgin Mary of Mount Carmel) มีจุดประสงค์เพื่อสวดภาวนาและทำสมาธิโดยไม่ติดต่อกับโลกภายนอก คนทั่วไปมักเรียกภคินีกลุ่มนี้ว่า ซีมีด ใน พ.ศ. 2468 ได้แยกตัวออกจากอาราม* ที่ไซ่ง่อน มาตั้งอารามขึ้นในประเทศไทยที่ถนนคอนแวนต์ กรุงเทพฯ ภายหลังได้เปิดอารามที่จังหวัดจันทบุรี นครสวรรค์และนครปฐม ตามลำดับ

นักบวชคณะซาเลเซียน (The Salesians) เดินทางจากมาเก๊า ประเทศจีน มาถึงกรุงเทพฯ ใน พ.ศ. 2470 และได้เดินทางต่อไปยังจังหวัดสมุทรสงครามโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเผยแผ่ศาสนาและให้การศึกษาแก่เยาวชน นักบวชคณะซาเลเซียนรุ่นแรกๆ สามารถเรียนรู้ภาษาไทยได้รวดเร็ว รวมทั้งสามารถปรับตัวเข้ากับชาวบ้านได้ดี ทำการเผยแผ่ศาสนาในเขตจังหวัดราชบุรี กาญจนบุรี และเขตจังหวัดใกล้เคียง

นักบวชคณะกลาริส กาบูชิน (The Order of Capuchin Poor Clares) เป็นคณะนักบวชประเภทนักพรต⁵ ที่อุทิศชีวิตเพื่อการสวดมนต์ภาวนาและพลีกรรมทรมานกาย ถือความ

* อาราม (Monastery or Convent) หมายถึง ที่อยู่อาศัยและสถานที่ปฏิบัติงานของภคินี.

⁵ นักพรต (Contemplative Religious) หมายถึง นักบวชที่อยู่ในเขตพรต มีจุดมุ่งหมายเพื่อบำเพ็ญภาวนา พลีกรรม อย่างเคร่งครัด.

ยากจนอย่างเคร่งครัด แต่ไม่ทำหน้าที่เผยแพร่ศาสนา เป็นคณะเก่าแก่จากทวีปยุโรป ได้เข้ามาตั้งอารามแม่พระนิรมลขึ้นที่อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรีเป็นแห่งแรก ใน พ.ศ. 2479 ต่อมาภายหลังได้ขยายสาขาออกไปตามที่ต่างๆ อีก 6 แห่ง ได้แก่ อารามมารดาแห่งพระศาสนจักร อารามแม่พระรับสาร อารามแม่พระแห่งความเมตตาคุณา อารามราชินีแห่งสันติภาพ อารามแม่พระแห่งปวงเทวาและอารามแม่พระนิจจานูเคราะห์

นักบวชคณะพระมหาไถ่ เดินทางเข้ามาในประเทศไทยเมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2491 เพื่อเผยแพร่ศาสนา ช่วยเหลือคนยากจน คนพิการและคนด้อยโอกาส เริ่มงานครั้งแรกที่บ้านช้างมิ่ง อำเภอพรหมณานิคม จังหวัดสกลนคร

ภราดาคณะลาซาล (La Salle Brothers) ตั้งขึ้นในประเทศฝรั่งเศส โดยท่านนักบุญยอห์น บัปติสต์ เดอ ลาซาล (Saint John Baptist de la Salle) มีจุดมุ่งหมายเพื่อวางรากฐานทางการศึกษาแบบคริสตศาสนิกชนสำหรับบุตรหลานชนชั้นสามัญ ได้เข้ามาทำงานในประเทศไทยเมื่อวันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2494 และตั้งโรงเรียนโชติระวีขึ้นที่จังหวัดนครสวรรค์เป็นแห่งแรก ต่อมาได้ตั้งโรงเรียนลาซาล บางนา ขึ้นที่กรุงเทพฯ

นักบวชคณะพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งเบธาราม (The Congregation of the Sacred Heart of Jesus of Betharram) เข้ามาใน พ.ศ. 2494 และทำการเผยแพร่ศาสนาทางภาคเหนือของประเทศไทยในเขตชุมชนชาวปกากะญอและอาข่า บริเวณภูเขาสูงห่างไกลจากถนนหลวงและตัวเมืองจังหวัดเชียงราย มีศูนย์กลางอยู่ที่จังหวัดเชียงใหม่

นักบวชคณะรอยแผลศักดิ์สิทธิ์แห่งพระเยซูคริสต์เจ้า (The Congregation of the Sacred Stigmata of Our Lord Jesus Christ) เข้ามาใน พ.ศ. 2495 โดยทำงานที่โรงเรียนดาราสมุทร จังหวัดภูเก็ตเป็นแห่งแรก ปัจจุบัน เผยแพร่ศาสนาอยู่บริเวณภาคตะวันตกและภาคใต้ของประเทศไทย

นักบวชคณะคามิลเลียน (The Order of Saint Camillus) ชุดแรกประกอบด้วยบาทหลวง 2 ท่านและภราดาอีก 1 ท่าน เดินทางมาถึงประเทศไทยเมื่อวันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2495 และทยอยกันเข้ามาในประเทศไทยเรื่อยมา จนเวลาผ่านไป 24 ปี จึงเริ่มมีสมาชิกที่เป็นคนไทย โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อดูแลและบรรเทาทุกข์ผู้ป่วย และได้ตั้งโรงพยาบาลแห่งแรกของคณะชื่อซานคามิลโล (San Camillo) ขึ้นที่อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ปัจจุบันงานของคณะได้แพร่ขยายออกไปอีกหลายจังหวัด มีทั้งโรงพยาบาล คลินิก ศูนย์พยาบาล ซึ่งรับรักษา และดูแลผู้ป่วยที่ติดเชื้อ HIV โรคที่สังคมรังเกียจและโรคเรื้อน ตลอดจนส่งเสริมการประกอบอาชีพของผู้ป่วยโรคเรื้อนที่รักษาหายแล้ว แต่ไม่อาจอยู่ในสังคมได้เพราะถูกสังคมรังเกียจ ดูแลผู้ป่วย และคนชราที่ขาดผู้ดูแล เป็นต้น ศูนย์กลางของคณะอยู่ที่โรงพยาบาลคามิลเลียน กรุงเทพฯ

ภคินีคณะนักบุญยอแซฟแห่งการประจักษ์ (The Congregation of the Sisters of Saint Joseph of Apparition) เข้ามาใน พ.ศ. 2504 เพื่อทำหน้าที่เผยแผ่ศาสนาในเขตจังหวัด อุบลราชธานี และทำงานช่วยเหลือประชาชนด้านสุขภาพอนามัยในสถานพยาบาล ชื่อว่า สุขศาลาแม่พระนิจจานูเคราะห์ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี โดยให้ความสงเคราะห์แก่เด็ก คนเจ็บป่วย คนชรา คนขาดแคลนและครอบครัวที่แตกแยก ตลอดจนอบรมวิชาชีพให้แก่ชาวไทย ภูเขา ในระยะแรกทำงานในจังหวัดอุบลราชธานีก่อน ต่อมาได้เปิดสาขาขึ้นที่กรุงเทพฯ เชียงราย และสุรินทร์ตามลำดับ

ภคินีคณะศรีชุมพบาล (The Good Shepherd Sisters) เข้ามาใน พ.ศ. 2508 เพื่อทำงานกับสตรีที่ยากจน ผู้ด้อยโอกาส หญิงมีครรภ์ที่ประสบปัญหาในชีวิตและผู้ที่ยังคงมีใจ โดยเฉพาอย่างยิ่งสตรีที่มีอาชีพเป็นโสเภณีจะได้รับการดูแลเอาใจใส่เป็นพิเศษ โดยให้ความเป็นเพื่อน บริการรักษา คำแนะนำและกำลังใจ เดิมมีที่ทำงานอยู่ซอยหลังสวน ถนนเพลินจิต ต่อมาได้ขยายงานออกไปอยู่ในชุมชนที่มีปัญหาเกี่ยวกับสตรี เช่น ที่เมืองพัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรีและที่จังหวัดพะเยา ภคินีคณะศรีชุมพบาลนี้มีส่วนช่วยเหลือสตรีเป็นจำนวนมาก ให้ผู้กับปัญหาในชีวิตได้โดยไม่ทำลายทั้งตัวเองหรือชีวิตในครอบครัว ปัจจุบันคณะมีศูนย์กลางอยู่ในซอยแม่พระฟาติมาใกล้กับวัดแม่พระฟาติมา ดินแดง กรุงเทพฯ

คณะมิชชันนารีแห่งพระหทัยพระเยซูและพระนางมารีอา (The Missionaries of the Sacred Heart of Jesus and Mary) เข้ามาใน พ.ศ. 2508 เพื่อทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือเยาวชนทั้งชายและหญิงในภาคเหนือที่ครอบครัวมีฐานะยากจน และไม่มีโอกาสที่จะศึกษาต่อในระดับที่สูง ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยในช่วงนั้นมีส่วนผลักดันให้เยาวชน โดยเฉพาะเยาวชนหญิงต้องออกจากหมู่บ้าน เพื่อไปหาเงินมาจุนเจือครอบครัว เยาวชนหญิงจำนวนมากถูกล่อลวงไปสู่ธุรกิจขายบริการทางเพศ ดังนั้นคณะมิชชันนารีจึงได้สร้างสถานฝึกอาชีพและอบรมด้านจริยธรรมคำสอน สำหรับเยาวชนหญิงขึ้นที่บ้านมารีนา จังหวัดเชียงใหม่

ภคินีคณะธิดาเมตตาธรรมแห่งมิลาน (The Sisters of Charity of Milan) เดินทางจากประเทศพม่าไปอยู่ที่จังหวัดเชียงรายใน พ.ศ. 2509 โดยไปช่วยสอนการตัดเย็บเสื้อผ้าให้แก่เด็กหญิงที่มาจากอำเภอเวียงป่าเป้าและเด็กชาวเขาเผ่าอาก้อ รวมทั้งเริ่มสอนหนังสือให้แก่คนยากจนด้วย ต่อมาได้มีภคินีจากประเทศพม่ามาเพิ่มอีก จึงได้มีการสอนภาษาอังกฤษและอบรมเยาวชนในด้านการพยาบาลด้วย

ภคินีคณะเมตตาธรรมแห่งนักบุญวินเซนต์เดอปอล (The Charity of Saint Vincent de Paul) เดินทางจากประเทศสหรัฐอเมริกามาถึงประเทศไทยเมื่อวันที่ 27 สิงหาคม พ.ศ. 2512 และได้มาทำงานกับคนโรคเรื้อน โดยฝึกสอนการตัดเย็บเสื้อผ้า ช่วยรักษาพยาบาล

คนเจ็บป่วย ให้บริการด้านสังคมแก่ครอบครัวผู้ป่วยโรคเรื้อนและคนยากจนในหมู่บ้านเขตจังหวัดขอนแก่นด้วย งานหลักของคณะคือ ดูแลรักษาผู้ป่วยโรคเรื้อนตามคลินิกและนิคมต่างๆ พร้อมทั้งดูแลผู้ป่วยที่ติดเชื้อ HIV ด้วยในเวลาเดียวกัน ศูนย์กลางของคณะตั้งอยู่ที่กรุงเทพฯ

ภคินิคณะผู้รับใช้ผู้ป่วยแห่งนักบุญคามิลโล (The Sister Servants of the Sick of Saint Camillus) เข้ามาใน พ.ศ. 2517 ตามคำเชิญของนักบวชคณะคามิลเลียน เพื่อให้มาทำงานดูแลผู้ป่วยในโรงพยาบาลซานคามิลโล ที่อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี รวมทั้งดูแลวัดบ้านโป่งด้วย ต่อมาได้ขยายงานออกไปในภาคเหนือ ภาคใต้และภาคตะวันออก โดยทำหน้าที่ดูแลผู้ป่วยผู้สูงอายุ โดยไม่เลือกเชื้อชาติและศาสนา คณะมีศูนย์กลางอยู่ที่อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

นักบวชคณะผู้ประกาศพระวาจาแห่งพระผู้ไถ่ (Congregation of Preachers of the Word of Christ the Redeemer) เป็นนักบวชชาวสเปน เข้ามาใน พ.ศ. 2523 โดยเข้ามาทำงานเป็นอาจารย์อยู่ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีสมาชิกรวม 5 ท่าน เป็นบาทหลวง 3 ท่าน และภคินี 2 ท่าน มีจุดมุ่งหมายเพื่อเผยแผ่ศาสนาแก่นักศึกษา โดยวิธีการจัดกิจกรรม

ภราดาคณะกาปูชินน้อย (The Friars Minor Capuchin) ภราดาชาวอิตาลี 3 ท่าน ได้เข้ามาเปิดบ้านของคณะกาปูชินน้อยขึ้นที่จังหวัดราชบุรี ใน พ.ศ. 2523 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อก่อตั้งศูนย์อบรมให้ความรู้แก่คริสตชนในเรื่องการปฏิบัติศาสนกิจและเรื่องฝ่ายจิต นักบวชคณะนี้ให้ความสำคัญต่อการสวดภาวนาขอพรจากพระเจ้า

ภคินิคณะอัสสัมชัญ (The Religious of the Assumption) เดินทางมาจากประเทศฟิลิปปินส์ เข้ามาใน พ.ศ. 2523 เพื่อช่วยงานของศูนย์สังคมพัฒนา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปัจจุบันได้ย้ายมาเป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

ภคินิคณะฟรังซิสกันแห่งแม่พระปฏิสนธินิรมล (The Franciscan Sisters of the Immaculate Conception of the Holy Mother of God) เข้ามา ใน พ.ศ. 2528 เพื่อทำงานพัฒนาชุมชนที่หมู่บ้านหนองดินดำ อำเภอน้ำยืน และที่อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี

ภคินิคณะแม่พระถวายองค์ในพระวิหาร (The Congregation of the Presentation of the Blessed Virgin Mary) เข้ามาใน พ.ศ. 2531 เพื่อเป็นอาจารย์สอนภาษาอังกฤษแก่ผู้ที่กำลังเตรียมตัวบวชเป็นบาทหลวงและนักเรียนที่โรงเรียนดรุณาราชบุรี ศูนย์กลางของคณะตั้งอยู่ที่อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี

ภคินิคณะออกัสตินแห่งแม่พระแห่งความบรรเทาใจ (The Augustinian Sisters of Our Lady of Consolation) มาจากประเทศฟิลิปปินส์ใน พ.ศ. 2534 เพื่อทำงานรับใช้และช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ที่ยากจนและมีปัญหาด้านสุขภาพอนามัย ที่ตำบลท่าแร่ อำเภอเมืองจังหวัดสกลนคร

ภคินีคณะธิดาแห่งนักบุญเปาโล (The Daughters of Saint Paul) เข้ามาในประเทศไทยเมื่อ พ.ศ. 2537 เพื่อเผยแผ่ศาสนาโดยอาศัยสื่อต่างๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบันและทำงานที่สำนักงานสื่อมวลชนคาทอลิกแห่งประเทศไทย

คณะธรรมทูตเซเวียร์แห่งพระนางมารีย์ (The Xaverian Missionary Society of Mary) เข้ามาทำงานในเขตจังหวัดเชียงใหม่ใน พ.ศ. 2543 เพื่อเผยแผ่ศาสนา ดูแลสุขภาพ และส่งเสริมฐานะสตรีชาวเขาที่ยากจน

ความเป็นมาของนักบวชคณะพระมหาไถ่

นักบวชคณะพระมหาไถ่ก่อตั้งขึ้นโดยนักบุญ* อัลฟอนโซ เดอ ลีโกวรี (Saint Alphonso de Liguori) ในตอนแรกท่านได้ตั้งสำนักนักบวชขึ้น ชื่อว่า คณะพระผู้ช่วยผู้วิญญาน¹² (Holy Saviour) ขึ้น ณ วัดแห่งหนึ่งในเมืองสกาลา ประเทศอิตาลี เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2275 ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็น คณะพระมหาไถ่ (Holy Redeemer) แปลว่า พระผู้ไถ่หรือการไถ่กู้ หมายถึง การที่พระเยซูทรงสิ้นพระชนม์เพื่อไถ่บาปของมนุษย์ วัดอุปสรรคในการก่อตั้งคณะ มี 2 ประการคือ หนึ่ง ให้นักบวชเรียนรู้และปฏิบัติตามคำสอนของพระเยซู สอง ให้นักบวชสอนให้ทุกคนเป็นคนดี โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาสให้มีกำลังใจในการทำมาหากินและมีแนวทางในการดำเนินชีวิตที่ดีขึ้น ผู้เป็นนักบวชต้องเข้าพิธีปฏิญาณตนตามแบบฉบับของพระมหาไถ่และปฏิบัติตามจุดประสงค์ทั้งสองประการ

สมาชิกของคณะพระมหาไถ่ในระยะแรกมี 5 ท่าน ผู้ที่ทำหน้าที่บริหารและออกกฎระเบียบต่างๆ ของคณะในระยะแรกจึงเป็นของบาทหลวงอัลฟอนโซผู้ก่อตั้ง แต่หลังจากมีจำนวนนักบวชเพิ่มมากขึ้น ระบบการบริหารงานในคณะจึงมีการปรับปรุงและพัฒนาขึ้นดังนี้

มหาอำนาจการ (General Government) เป็นตำแหน่งสูงสุด มีศูนย์กลางอยู่ที่ประเทศอิตาลี ทำหน้าที่อนุมัติการถวายตัวของบุคคลที่สมัครเข้ามาเป็นนักบวชในคณะ อนุมัติการลาออก

* นักบุญ (Saint) คือ ผู้ที่ได้รับการสถาปนาเป็นบุญราศีแล้ว ก่อนที่จะประกาศแต่งตั้งเป็น "นักบุญ" จะต้องมิได้รับอัศจรรย์ โดยคำวิงวอนของท่านบุญราศีผู้นั้นอีกอย่างน้อย 2 ประการ ซึ่งการคอยอัศจรรย์ขึ้นนี้อาจจะยาวนานหลายปี บางรายกินเวลาเป็นศตวรรษก็มี เมื่อผ่านขั้นตอนทุกอย่างแล้ว ก็จะมีพิธีการประกาศแต่งตั้งบุญราศีองค์นั้น ขึ้นเป็น "นักบุญ" โดยสันตะปาปาที่มหาวิหารเซนต์ปีเตอร์ กรุงโรม เป็นพิธีที่สง่างาม น่าประทับใจที่สุดพิธีหนึ่ง และชื่อของท่านผู้นั้นจะได้รับการบันทึกไว้ในบัญชีนักบุญ ตลอดไปชั่วกาลนาน

¹² ชาลส์ โกวแดนท์; และละมุล พูลวิทย์กิจ. (2519). *ชีวประวัตินักบุญอัลฟอนโซ เดอ ลีโกวรี*.

ของสมาชิก แต่งตั้งเจ้าคณะในประเทศต่างๆ รัยรายงานการปฏิบัติงานตามที่แขวงส่งมาและเยี่ยมเยียนสมาชิกของคณะในประเทศต่างๆ

ตำแหน่งรองลงมาคืออัคราธิการที่เมืองเดนเวอร์ (Denver Provincial) ประเทศสหรัฐอเมริกา ทำหน้าที่ดูแลแขวงต่างๆ ในประเทศสหรัฐอเมริกา และแขวงในต่างประเทศที่ได้รับมอบหมาย เช่น แขวงประเทศไทย เป็นต้น ตำแหน่งต่อมาคือ เจ้าคณะพระมหาไถ่แห่งประเทศไทยแขวงกรุงเทพฯ (Vice Provincial) ทำหน้าที่ดูแลกิจการต่างๆ ของคณะพระมหาไถ่ในประเทศไทย และรายงานให้อัคราธิการทราบถึงการปฏิบัติงานของนักบวชคณะพระมหาไถ่ในประเทศไทย

นอกจากนี้ยังมีตำแหน่ง รองเจ้าคณะแขวงประเทศไทย (First Consultor) และตำแหน่งที่ปรึกษา (Consultor) อีก 6 ท่าน นักบวชคณะพระมหาไถ่มีบ้านพักหลายแห่ง แต่ละแห่งจะมีอธิการ (Superior) เป็นผู้ดูแล¹³

หลังจากมีการตั้งคณะพระมหาไถ่ได้เพียง 5 เดือน สมาชิกของกลุ่มไม่สามารถตกลงกันได้ ในข้อขัดแย้งต่างๆ ที่เกิดขึ้น ทำให้เกิดการแตกแยก นักบวช 4 ท่านได้ออกไปตั้งคณะใหม่ ชื่อว่า คณะแห่งศีลมหาสนิท (The Eucharist) บาทหลวงอัลฟอนโซจึงพยายามดำเนินงานของนักบวชคณะพระมหาไถ่ ต่อไปอย่างไม่ย่อท้อ ในขณะที่ประชาชนในเมืองเนเปิ้ลพากันเยาะเย้ยซ้ำเติม ท่านก็มีได้พักผ่อน แต่ยังคงมีความตั้งใจอย่างแน่วแน่ที่จะดำเนินงานของคณะพระมหาไถ่ต่อไป พร้อมทั้งหานักบวชมาเป็นสมาชิกเพิ่มเติม ในที่สุดก็ได้สมาชิกที่มีความตั้งใจจริงและกระตือรือร้นที่จะทำงาน ช่วยให้คณะพระมหาไถ่สามารถตั้งอยู่บนรากฐานที่แข็งแรงมั่นคง มีที่พักแห่งใหม่ คือ บ้านเดกลี สกีอาวี (Villa Degli Schiavi) อยู่ห่างจากเนเปิ้ลไปทางเหนือราว 40 กิโลเมตร

ในวันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2292 สันตะปาปาเบเนดิกที่ 14 (Pope Benedict XIV) ทรงประกอบพิธีตั้งคณะพระมหาไถ่อย่างเป็นทางการในวิหารนักบุญแทร์เรียมเยอร์ (Tarry Major) พร้อมทั้งยืนยันจุดประสงค์การก่อตั้งคณะนักบวช รวมทั้งพระวินัยที่นักบวชจะต้องยึดถือ เพื่อให้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต 12 ประการ คือ "ความเชื่อ ความไว้วางใจ ความรักต่อพระเจ้า ความรักต่อเพื่อนมนุษย์ การถือความยากจน การรักษาพรหมจรรย์ ความเชื่อฟัง ความสุภาพ ถ่อมตน การพลีกรรม การสำรวมจิตใจ การสวดภาวนาและความเสียสละ"¹⁴ ซึ่งอธิบายถึงภารกิจของสมาชิกที่ต้องปฏิบัติตนในการเป็นนักบวชคณะพระมหาไถ่ ให้มีความเข้มแข็งในความเชื่อ ยินดีในความหวัง ยึดมั่นในความศรัทธา มีความกระตือรือร้น ถ่อมตนเองเสมอ พากเพียร

¹³ บาทหลวงทิวา แสงศิริวัฒน์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นายวิวัฒน์ กิจเจริญ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่วัดพระมหาไถ่ เมื่อ 20 ธันวาคม 2547.

¹⁴ ชาลส์ โกลแดนท์: และละมุล พูลวิทยกิจ. (2519). *ชีวประวัตินักบุญอัลฟอนโซ เดอ ลีโกวีรี*. หน้า 279.

ภาวนาด้วยจิตที่มั่นคง เรียนรู้การดำเนินชีวิตของนักบุญอัลฟอนโซ ดำเนินชีวิตตามคำสอนของพระเยซูด้วยความยินดี เต็มใจเสียสละตนเอง และพร้อมเสมอที่จะทำงานในทุกที่ หรือทุกสถานการณ์ ดำเนินชีวิตเรียบง่าย เทศน์สอนคนยากจน คนที่ถูกทอดทิ้งและผู้ด้อยโอกาสด้วยความรัก เมตตา เสียสละและอดทนต่อการถูกดูหมิ่น

บาทหลวงอัลฟอนโซทำงานอย่างหนักเพื่อเผยแผ่และขยายกิจการของคณะพระมหาไถ่ ท่านเขียนหนังสือไว้หลายเล่ม ส่วนใหญ่เป็นหนังสือเกี่ยวกับศาสนา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเชิญชวนให้สวดภาวนาและทำความดีเพื่อพระเป็นเจ้า เช่น เรื่องเทวศาสตร์ศีลธรรม เตรียมเผชิญความตาย เป็นต้น

ในวันที่ 9 มีนาคม พ.ศ. 2305 สันตะปาปาเคลเมนต์ที่ 13 (Pope Clement XIII) ได้แต่งตั้งให้บาทหลวงอัลฟอนโซเป็นบิชอป (Bishop) ปกครองเขตนักบุญอาคาทาแห่งพระเป็นเจ้า (Saint Acata of God) หลังจากดำรงตำแหน่งได้ 13 ปี ท่านได้ลาออกจากการเป็นบิชอปเพราะปัญหาสุขภาพ แต่ยังคงทำการเผยแผ่พระศาสนาและพัฒนาคณะพระมหาไถ่ต่อไป

บาทหลวงอัลฟอนโซสิ้นชีวิตอย่างสงบในวันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2330 ขณะอายุได้ 91 ปี ผลงานของท่านทำให้ท่านได้รับการสถาปนาให้เป็นนักบุญ (Saint) เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม พ.ศ. 2382 โดยสันตะปาปาเกรกอรีที่ 16 (Pope Gregory XVI)¹⁵

หลังการสิ้นชีวิตของบาทหลวงอัลฟอนโซ นักบวชคณะพระมหาไถ่ได้ดำเนินการเผยแผ่ศาสนาตามวัตถุประสงค์ของคณะไปยังประเทศต่างๆ ในทวีปยุโรป เช่น ประเทศโปรตุเกส (พ.ศ. 2369) ประเทศเบลเยียม (พ.ศ. 2374) อังกฤษ (พ.ศ. 2386) เยอรมัน (พ.ศ. 2396) เนเธอร์แลนด์ (พ.ศ. 2398) และส่วนอื่นๆ ของทวีปยุโรป

ใน พ.ศ. 2375 เจ้าคณะของนักบวชคณะพระมหาไถ่ที่กรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย ได้ส่งนักบวช 6 ท่าน เป็นบาทหลวง 3 ท่าน (ชาวบาวาเรีย ออสเตรีย และเยอรมัน) และภราดาชาวออสเตรียอีก 3 ท่าน ให้ไปตั้งสำนักงาน และดำเนินงานตามจุดประสงค์ของคณะในหมู่ชาวเยอรมันที่ประเทศสหรัฐอเมริกา แต่เพราะปัญหาเศรษฐกิจด้านการเงิน ทำให้นักบวชคณะพระมหาไถ่ใช้เวลาถึง 7 ปี ในการก่อตั้งสำนักงาน ที่สุดใน พ.ศ. 2382 จึงมีการตั้งสำนักงานขึ้นในชุมชนผู้อพยพชาวเยอรมันในเมืองพิตสเบิร์ก (Pittsburg) รัฐเพนซิลเวเนีย (Pennsylvania) ได้สำเร็จเป็นแห่งแรก โดยดัดแปลงมาจากโรงงานเก่าแล้วให้ชื่อว่า วัดนักบุญฟิลโลมินา (Saint Philomena) แม้ว่าเจ้าคณะใหญ่ในอิตาลีต้องการให้ตั้งชื่อว่า วัดนักบุญอัลฟอนโซ ซึ่งได้รับการสถาปนาเป็นนักบุญในปีเดียวกัน แต่ไม่เป็นผล

¹⁵ซาลส์ โทแดนท์; และละมุล พุทธิวิทยกิจ. (2519). *ชีวประวัตินักบุญอัลฟอนโซ เดอ ลีโกวรี*.

ต่อมาได้มีการรณรงค์หานักบวชมาเพิ่มเติมเพราะงานของคณะได้ขยายตัวออกไปยังรัฐต่างๆ ของประเทศสหรัฐอเมริกา มีการตั้งศูนย์ทำการของคณะขึ้นอีกหลายแห่ง เช่น ที่เมืองบอลติมอร์ (Baltimore) รัฐนิวยอร์ก (New York) เมืองโอ๊คแลนด์ (Oakland) รัฐแคลิฟอร์เนียและเมืองเซนต์หลุยส์ รัฐมิสซูรี เป็นต้น ปรากฏว่า งานของนักบวชคณะพระมหาไถ่ที่เมืองเซนต์หลุยส์ขยายตัวอย่างรวดเร็ว จนมีศูนย์ทำการหลายแห่ง จำนวนนักบวชเพิ่มสูงขึ้น เช่นเดียวกับเงินทุนที่ใช้ในการดำเนินงาน ต่อมา ภารกิจของนักบวชคณะพระมหาไถ่ในประเทศสหรัฐอเมริกาเริ่มน้อยลงเนื่องจากคนในประเทศสหรัฐอเมริกาสงสัยในเรื่องศาสนาน้อยลง แต่ด้วยเหตุที่มีเงินทุนจำนวนมากเช่นเดียวกับจำนวนนักบวช คณะพระมหาไถ่ที่เมืองเซนต์หลุยส์ จึงได้รับการติดต่อให้มาทำการเผยแผ่ศาสนาในประเทศไทย เพื่อขยายสาขาของคณะช่วยเหลือคนยากจนและผู้ยากไร้ในประเทศไทย

นักบวชคณะพระมหาไถ่ในประเทศไทย

บิชอปอังเจโล-มารี กูอิ่ง (Bishop Angelo Marie Gouen) ผู้ดูแลเขตมิสซัง* ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยและลาวในช่วง พ.ศ. 2465-2486 เห็นว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณนี้รวมกันอยู่เป็นหมู่บ้านเล็กๆ มีความเชื่อเรื่องผีสง่าง มีได้ศึกษาเล่าเรียนเพราะอยู่ห่างไกลจากความเจริญมาก มีอาชีพเก็บของป่า ปลูกพืชไร่ ทำสวนทำนาโดยร่อนน้ำตามธรรมชาติ มีฐานะยากจน การคมนาคมไม่สะดวก ติดต่อกันโดยวิธีเดินด้วยเท้าหรืออาศัยสัตว์เป็นพาหนะ จึงเห็นความจำเป็นที่จะต้องให้ความช่วยเหลือ และพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้นกว่าเดิม ดังนั้น ใน พ.ศ. 2482 บิชอปกูอิ่งจึงได้ติดต่อไปยังเจ้าคณะพระมหาไถ่ในกรุงโรม ขอให้ส่งมิชชันนารีไปช่วยทำงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย และลาว¹ เนื่องจากในขณะนั้นคณะพระมหาไถ่ยังไม่ได้ส่งนักบวชเข้ามาทำงานในประเทศไทยเหมือนคณะอื่นๆ อีกทั้ง

* มิสซัง (Mission) คือที่ทำการของมิชชันนารีในต่างประเทศของศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก มีบิชอป (Bishop) ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากสันตะปาปา (Pope) ที่กรุงโรม ทำหน้าที่ส่งเสริมให้มีบาทหลวงที่เป็นชาวพื้นเมือง เพื่อเผยแผ่ศาสนา มีการตั้งมิสซังขึ้นครั้งแรกที่กรุงศรีอยุธยา เมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2212 ต่อมากรุงโรมได้แบ่งมิสซังในประเทศสยามเป็น 2 ส่วน คือ มิสซังสยามตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วยอาณาจักรไทยกับลาว และมิสซังสยามตะวันตก ประกอบด้วย ประเทศมลายู เกาะสุมาตรา และภาคใต้ของพม่า ต่อมาในวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2509 ได้เปลี่ยนมาใช้สังฆมณฑล (Diocese) แทนมิสซัง และกำหนดเขตการปกครองให้เล็กลง แต่มีจำนวนมากขึ้นเป็น 10 สังฆมณฑล คือ เชียงใหม่ นครสวรรค์ อุตรดิตถ์ อุบลราชธานี ทหารบก-หนองแสง นครราชสีมา กรุงเทพฯ ราชบุรี จันทบุรี และสุราษฎร์ธานี

¹ สำราญ วงศ์เสงี่ยม. (2543). *อัครสังฆมณฑลทหารบก-หนองแสง*. หน้า 18.

เห็นว่า นักบวชคณะพระมหาไถ่มีความอดทน มีความจริงใจ มีความตั้งใจที่มั่นคงและมีเป้าหมายที่แน่นอน ในการเผยแผ่ศาสนาด้วยสันติวิธี สุภาพอ่อนโยน เทคนิสอนให้ทุกคนได้เรียนรู้การดำเนินชีวิตแบบเรียบง่าย สอนให้รู้จักคำสอนของพระเยซู สมัครงใจเข้ามาเป็นคริสตชนเอง รักและให้เกียรติทุกคนเสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนยากจน คณะพระมหาไถ่ มีจุดมุ่งหมายพิเศษ คือ การเดินทางไปในชนบทที่ห่างไกลความเจริญ เพื่อเทศน์และช่วยเหลือคนยากจน คนพิการและผู้ด้อยโอกาสทุกคน ซึ่งตรงกับความต้องการของบิชอปกุอิ่ง ที่จะพัฒนามิสซัง ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย และลาว ซึ่งท่านดูแลให้เจริญก้าวหน้า บาทหลวงแพทริกเมอร์เรย์ (Patrick Murray) ซึ่งเป็นมหาอธิการคณะพระมหาไถ่ ได้พิจารณาเห็นว่าศูนย์ของคณะที่เมืองเซนต์ หลุยส์ รัฐมิสซูรี ประเทศสหรัฐอเมริกา มีสมาชิกและเงินทุนมากพอ และยังไม่เคยส่งมิชชันนารีออกไปเผยแผ่ศาสนาในประเทศ ท่านจึงขอให้ศูนย์คณะพระมหาไถ่ที่เมืองเซนต์หลุยส์ ส่งมิชชันนารีไปทำงานตามที่ท่านบิชอปกุอิ่งต้องการ สาเหตุที่มหาอธิการของคณะพระมหาไถ่เลือกนักบวชที่เมืองเซนต์หลุยส์ เนื่องจากมีสมาชิกที่บวชเป็นบาทหลวงมาก งานเผยแผ่ศาสนาในสหรัฐอเมริกา มีน้อยลง ประชาชนชาวอเมริกันสนใจศาสนา น้อยลง เพราะประชาชนที่มีความรู้หันไปสนใจทางวัตถุนิยมมากขึ้น ความเจริญทางด้านวัตถุทำให้คนไม่เห็นความสำคัญของศาสนา

แต่ขณะที่นักบวชกำลังเตรียมการเดินทางอยู่นั้น ในทวีปเอเชียได้เกิดสงครามมหาเอเชียบูรพาขึ้น กองทัพญี่ปุ่นตั้งมั่นในประเทศไทย และไทยได้ประกาศสงครามกับฝ่ายสัมพันธมิตรจึงเท่ากับเป็นศัตรูกับประเทศสหรัฐอเมริกา การเดินทางมาประเทศไทยของนักบวชคณะพระมหาไถ่ต้องหยุดชะงักลง ทางศูนย์จึงจัดส่งบุคลากรไปเผยแผ่ศาสนาในเขตลุ่มแม่น้ำแอมะซอน (Amazon) ประเทศบราซิลแทน หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ยุติ นักบวชคณะพระมหาไถ่จากเมืองเซนต์หลุยส์ได้พิจารณารื้อฟื้น ภารกิจการเผยแผ่ศาสนาในประเทศไทยขึ้นอีกครั้ง มีการคัดเลือกนักบวช 4 ท่าน ที่มีประสบการณ์และมีความสามารถพิเศษแตกต่างกัน เหมาะแก่การปฏิบัติหน้าที่ เช่น บาทหลวงคลาเรนซ์ ดูฮาร์ท (Clarence Duhart) มีประสบการณ์ในการเทศน์ฟื้นฟูจิตใจผู้อพยพชาวเยอรมันคนเจ็บป่วยและผู้ด้อยโอกาสในรัฐต่างๆ ทางภาคใต้ของประเทศสหรัฐอเมริกา บาทหลวงกอดเบ้าท์ (Godbout) เคยทำงานกับชาวอเมริกันเชื้อสายสเปนและเคยเทศน์อบรมผู้ด้อยโอกาสเป็นภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศสและสเปน ส่วนบาทหลวงลา ริเวียร์ (La Riviere) และบาทหลวงเอ็ด เคน (Ed Kane) แม้จะมีประสบการณ์น้อย แต่มีความสามารถพิเศษในการเรียนรู้ภาษาอื่นได้อย่างรวดเร็ว บาทหลวงทั้ง 4 ท่านเป็นมิชชันนารีกลุ่มแรกของคณะพระมหาไถ่ ที่เดินทางมาดำเนินงานตามจุดประสงค์ของคณะในประเทศไทย และได้ออกเดินทางใน วันที่ 6 มีนาคม พ.ศ. 2491 จากนครซานฟรานซิสโก (San Francisco) รัฐแคลิฟอร์เนีย โดยเรือชื่อ เอสเอส. อาร์คันซอ (SS.Arkansas) ผ่านเมืองโยโกฮามา (Yokohama) ประเทศญี่ปุ่นและเมืองไซ่ง่อน ประเทศ

เวียดนาม หลังจากเดินทางมาเป็นเวลากว่า 2 เดือน ในที่สุดในวันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2491 บาทหลวงทั้งสี่ท่านจึงได้เดินทางถึงจังหวัดชลบุรี และได้เดินทางโดยเรือขนาดเล็กเข้ามายังกรุงเทพฯ ซึ่งได้รับการต้อนรับเป็นอย่างดีจากบิชอป หลุยส์ โชแรง (Bishop Louis Chorin) ผู้ดูแลเขตมิสซังกรุงเทพฯ พร้อมทั้งเชิญชวนให้บาทหลวงทั้งสี่ท่านทำงานในเขตมิสซังกรุงเทพฯด้วย นักบวชทั้งสี่ท่านพักอยู่ที่อาสนวิหารอัสสัมชัญ อำเภอบางรัก กรุงเทพฯ และได้ทำพิธีมิสซา* เป็นภาษาอังกฤษสำหรับชาวต่างชาติในกรุงเทพฯด้วย ทั้งได้สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชาวต่างชาติเหล่านั้น ทำให้ได้รับความช่วยเหลือในงานเผยแผ่ศาสนาด้วยดีในเวลาต่อมา

หลังจากพักอยู่ในกรุงเทพฯได้ระยะหนึ่ง นักบวชคณะพระมหาไถ่กลุ่มแรกนี้ได้เดินทางไปยังภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ถึงตำบลท่าแร่ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของมิสซังท่าแร่ ที่ครอบคลุมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งหมด รวมทั้งประเทศลาว และอยู่ใต้การปกครองของบิชอปโคลด บาเยต์¹⁶ (Bishop Claude Bayet) ท่านให้การต้อนรับคณะนักบวชอย่างอบอุ่นและช่วยเหลือการเริ่มงานระยะแรกเป็นอย่างดี พร้อมทั้งจัดการให้เรียนภาษาไทยที่ใช้กันในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งจำเป็นสำหรับการทำงาน

ใน พ.ศ. 2492 นักบวชคณะพระมหาไถ่ได้ตั้งศูนย์กลางแห่งแรกของคณะในประเทศไทยที่บ้านข้างมิ่ง อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร ชื่อ บ้านพระมารดานิจจานุเคราะห์¹⁷ ตั้งอยู่กลางชุมชนผู้ที่นับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก เพื่อเป็นที่พำนักของสมาชิก การสวดภาวนา และประชุมปรึกษาวางแผนการปฏิบัติหน้าที่คือ การเผยแผ่ศาสนา ให้ความช่วยเหลือแก่คนที่ยากจนและผู้ด้อยโอกาส พร้อมทั้งส่งเสริมทางการศึกษา คณะพระมหาไถ่ได้รับผิดชอบดูแลหมู่บ้านคาทอลิกหลายแห่ง เช่น ที่ตำบลเวียงคุก หมู่บ้านห้วยเชือกและห้วยเล็บมือ อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย หมู่บ้านโพนสูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี และหมู่บ้านท่าบม อำเภอเมือง จังหวัดเลย เป็นต้น นอกจากนี้ยังได้ส่งเสริมคนไทยให้เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อเป็นนักบวชในคณะพระมหาไถ่ด้วย จนกระทั่งใน พ.ศ. 2501 จึงมีคนไทยเข้าพิธีบวชเป็นบาทหลวงในคณะพระมหาไถ่เป็นคนแรกคือ บาทหลวงยอด พิมพิสาร ต่อมาได้รับการแต่งตั้งเป็นบิชอปดูแลสังฆมณฑลอุดรธานีใน พ.ศ. 2518¹⁸

*มิสซา (Eucharist Celebration) คือ พิธีกรรมทางศาสนาของศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก ประกอบด้วยการอ่านพระคัมภีร์ ฟังเทศน์จากบาทหลวง ระลึกถึงงานเลี้ยงครั้งสุดท้ายและการสิ้นพระชนม์ของพระเยซู.

¹⁶ลำราญ วงศ์เสงี่ยม. (2543). *อัครสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง*. หน้า 39 – 41.

¹⁷วิรัช อมรวิวัฒนา. (2541). *รอยจารึก 5 ทศวรรษคณะพระมหาไถ่ในประเทศไทย*. หน้า 146.

¹⁸สมพงษ์ เตียวตระกูล; และคนอื่นๆ. (2543). *ผู้รับใช้พระวาจาแห่งความหวัง*. หน้า 70.

นอกจากนักบวชรุ่นแรก 4 ท่าน แล้วยังมีนักบวชท่านอื่นจากประเทศสหรัฐอเมริกา มาช่วยงานของคณะในประเทศไทยอีกเป็นจำนวนมาก โดยเดินทางมาหลายรุ่นๆ ละประมาณ 1 – 2 ท่าน ทำให้ระหว่าง พ.ศ. 2491 ถึง พ.ศ. 2511 มีนักบวชชาวอเมริกันเข้ามาทำงานในประเทศไทย ประมาณ 36 ท่าน

ใน พ.ศ. 2496 บิชอปโคลด บาเยต์ ผู้ดูแลมิสซังท่าแร่-หนองแสงได้มอบให้บิชอป กลาเรนซ์ คูฮาร์ท นักบวชคณะพระมหาไถ่ ได้ทำหน้าที่ดูแลเขตมิสซังอุดรธานี ซึ่งแยกมาจากมิสซังท่าแร่-หนองแสง ประกอบด้วยเขตจังหวัดอุดรธานี จังหวัดขอนแก่น จังหวัดเลยและจังหวัดหนองคาย¹⁹

นักบวชคณะพระมหาไถ่ได้ตั้งที่ทำการถาวรขึ้นที่กรุงเทพฯ ใน พ.ศ. 2492 โดยเช่าบ้านในซอยนายเลิศที่อยู่ไม่ไกลจากวัดพระมหาไถ่ในปัจจุบัน (พ.ศ. 2547) แล้วปรับปรุงโรงรถให้เป็นวัด เรียกว่า วัดพระมารดาแห่งโรงรถ (Our Lady of The Gargage) ต่อมาใน พ.ศ. 2497 ได้ซื้อที่ดินแปลงหนึ่งในซอยร่วมฤดี ถนนวิฑู และสร้างวัดพระมหาไถ่ขึ้นตามแบบสถาปัตยกรรมไทย ทำให้เป็นวัดแห่งแรกของศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกที่มีลักษณะแบบไทย²⁰ ตั้งแต่นั้นมา นักบวชคณะพระมหาไถ่จึงหันมาดำเนินงานด้านการศึกษาและงานด้านสังคมสงเคราะห์ควบคู่ไปกับการเผยแผ่ศาสนา

สรุปได้ว่า นับตั้งแต่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นต้นมา มีมิชชันนารีในศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกเดินทางเข้ามาในประเทศไทยหลายคณะ ส่วนใหญ่มีจุดมุ่งหมายเพื่อเผยแผ่ศาสนา ดำเนินการจัดการศึกษาให้แก่เยาวชน ช่วยเหลือคนยากจนและผู้ด้อยโอกาสด้วยความซื่อสัตย์ในอุดมการณ์ ทำให้การจัดการศึกษาของมิชชันนารีได้พัฒนาขยายตัวและเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง ทำให้คนไทยได้รับการศึกษา มีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น การศึกษาแบบตะวันตกเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาประเทศให้ทันสมัย ในขณะเดียวกันพวกมิชชันนารีได้บุกเบิกงานเผยแผ่ศาสนาในต่างจังหวัดอย่างกว้างขวางทั้งในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคตะวันออก ทั้งต้องทำงานที่หนักและอันตราย เพราะในเขตที่คณะนักบวชเดินทางเข้าไปนั้น มีลักษณะภูมิประเทศที่เป็นภัยต่อสุขภาพ เต็มไปด้วยไข้ป่า²¹ ต้องเดินทางด้วยเท้าเป็นระยะทางไกลในที่เปลี่ยว ทางคดเคี้ยวและเป็นหน้าผาสูง ไปยังหมู่บ้านชาวเขาที่ห่างไกลความเจริญ เพื่อเผยแผ่ศาสนา จัดการศึกษา ฝึกอาชีพให้กับชาวบ้าน

¹⁹วิรัช อมรวัฒนา. (2541). *รอยจารึก 5 ทศวรรษคณะพระมหาไถ่ในประเทศไทย*. หน้า 124 – 125.

²⁰แหล่งเดิม. หน้า 119 – 120.

²¹สุรชัย ชุมศรีพันธุ์. (2526). *ประวัติพระศาสนจักรไทย*. หน้า 173 – 174.

และพัฒนาหมู่บ้านให้เจริญก้าวหน้า นักบวชคณะพระมหาไถ่เป็นอีกคณะหนึ่งที่เข้ามา
 ดำเนินงานเผยแผ่ศาสนา จัดการศึกษา ช่วยเหลือคนยากจนและผู้ด้อยโอกาสในประเทศไทย
 นักบวชคณะพระมหาไถ่ได้ดำเนินงานในประเทศไทยตั้งแต่ พ.ศ. 2491 ถึง พ.ศ. 2547 รวมเวลาได้
 56 ปี มีคนไทยสนใจสมัครใจเข้ารับการฝึก เพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับชีวิตของนักบุญอัลฟอนโซ และบวช
 เป็นบาทหลวงประมาณ 63 ท่าน ผลงานของคณะแพร่ขยายไปหลายแห่งในประเทศไทย มีบ้าน
 ที่ใช้เป็นที่สำหรับเทศน์ ดำเนินกิจกรรมทางด้านการศึกษา ทางด้านสังคมสงเคราะห์ ช่วยเหลือคน
 ยากจนและผู้ด้อยโอกาสในประเทศไทยหลายแห่ง มีทั้งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาค
 ตะวันออก ภาคเหนือและในกรุงเทพมหานคร นักบวชคณะพระมหาไถ่ที่เป็นชาวต่างประเทศมี
 จำนวนน้อยลง เพราะไม่มีนักบวชจากต่างประเทศเดินทางเข้ามาอีก บ้างก็สิ้นชีวิตหรือเดินทาง
 กลับบ้านเกิด นักบวชต่างประเทศที่ยังคงทำงานอยู่ประเทศไทยใน พ.ศ. 2547 ได้แก่ บาทหลวง
 ชาร์ลส์ โกแตนท์ (Charles Cotant) บาทหลวงโรเบิร์ต มาร์ติน (Robert Martin) บาทหลวงฟรังซิส
 โกโตร (Francis Gautreaux) บาทหลวงเลโอ แทรวิส (Leo Travis) บาทหลวงริชาร์ด ธิลลี
 (Richard Thiele) บาทหลวงวิลเลียม ไรท์ (William Wright) บาทหลวงแลร์รี แพทติน (Larry
 Patin) บาทหลวงไมเคิล เช (Michael Shea) และบาทหลวงโจเซฟ ไมเออร์ (Joseph Maier)
 ส่วนนักบวชที่เป็นคนไทยมีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ

บทที่ 2 งานด้านการศึกษา

วัตถุประสงค์หลักประการหนึ่งของการเข้ามาในประเทศไทยของนักบวชคณะพระมหาไถ่ นอกเหนือจากการเผยแผ่ศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก การเทศน์สอนให้ทุกคนเป็นคนดี ให้ความช่วยเหลือผู้ที่มีฐานะยากจน ผู้ด้อยโอกาสและคนพิการ โดยไม่เลือกเชื้อชาติและศาสนาตามอุดมการณ์ของท่านนักบุญอัลฟอนโซผู้ก่อตั้งคณะพระมหาไถ่ คือ งานด้านการศึกษา ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการเผยแผ่ศาสนา สร้างคนให้มีคุณภาพ สามารถทำประโยชน์ให้สังคม และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมตามจุดมุ่งหมายของคณะพระมหาไถ่

เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น นักบวชคณะพระมหาไถ่ ได้ดำเนินการขออนุญาตกระทรวงศึกษาธิการเปิดโรงเรียนสามัญศึกษา และโรงเรียนสำหรับคนพิการ เพื่อสอนให้เยาวชนไทยมีความรู้ทางด้านวิชาการและวิชาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความสามารถในการดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และมีคุณภาพ โรงเรียนต่าง ๆ ดังกล่าวตั้งอยู่ในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศไทยรวมทั้งกรุงเทพมหานครด้วย นอกจากนี้ยังได้จัดการศึกษาสำหรับชายที่สมัครใจเข้ารับการศึกษาเป็นนักบวชในคณะพระมหาไถ่ด้วย โรงเรียนดังกล่าวมีดังนี้

โรงเรียนก่อนประถมศึกษา

นักบวชคณะพระมหาไถ่ ได้ตั้งโรงเรียนก่อนประถมศึกษา หรือโรงเรียนอนุบาลขึ้นหลายแห่ง เพื่อเตรียมเด็กให้มีความพร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับประถมศึกษา อีกทั้งเพื่อช่วยเหลือเด็กพิการและเด็กที่ครอบครัวมีฐานะยากจนให้มีโอกาสได้เรียนหนังสือเช่นเดียวกับเด็กคนอื่น ๆ โรงเรียนอนุบาลที่อยู่ในความดูแลของนักบวชคณะพระมหาไถ่มี 3 แห่ง แต่ละแห่งมีจุดประสงค์ต่างกันดังต่อไปนี้

1. โรงเรียนอนุบาลนิจจานูเคราะห์

เป็นโรงเรียนที่เปิดรับเด็กทั่วไปในเขตจังหวัดหนองคาย แต่ในระยะแรกก่อนที่จะเป็นโรงเรียนอนุบาลอย่างเป็นทางการ นักบวชคณะพระมหาไถ่ ได้เปิดสอนหนังสือให้แก่เด็กชนชาติลาวในศูนย์อพยพ ทั้งนี้เพราะใน พ.ศ. 2517 ได้มีชาวลาวทั้งผู้ใหญ่และเด็กประมาณ 5,000 คน อพยพจากฝั่งประเทศลาวมาลี้ภัยอยู่ที่ศูนย์อพยพ ในจังหวัดหนองคาย นักบวชคณะพระมหาไถ่จึงได้เปิดโรงเรียนสอนหนังสือ ให้เด็กลาวอพยพดังกล่าว แต่เนื่องจาก มีบุคลากรไม่พอ

บิชอปคลาเรนซ์ ดูฮาร์ต (Bishop Clarence Duhart) ประมุขสังฆมณฑลอุดรธานี จึงได้ขอความช่วยเหลือจากภคินีคณะเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร์ ให้มาช่วยงานด้านการเรียนการสอน¹ ใน พ.ศ. 2520 สงครามในประเทศลาวยุติลง รัฐบาลไทยสั่งปิดศูนย์อพยพ ผู้อพยพบางส่วนเดินทางไปประเทศที่สาม เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศฝรั่งเศส เป็นต้น บางส่วนเดินทางกลับภูมิลำเนาเดิม ทำให้โรงเรียนดังกล่าวต้องปิดตัวเองลงพร้อมกับจุดประสงค์เดิม

ต่อมาในพ.ศ.2524 นักบวชคณะพระมหาไถ่ได้ขออนุญาตจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคาย เปิดโรงเรียนอนุบาลนิจจานุเคราะห์ขึ้นอย่างเป็นทางการที่เลขที่ 140 หมู่ที่ 5 ตำบลโพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย รับเด็กก่อนวัยเรียนอายุ 3-6 ปี โดยมีจุดประสงค์ที่จะเตรียมตัวเด็กให้มีความพร้อมที่จะศึกษาในระดับประถมศึกษา ควบคู่ไปกับการพัฒนาในด้านอื่น ๆ ได้แก่ ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ อารมณ์ การเคลื่อนไหวของร่างกาย รวมทั้งทักษะในการฟัง พูด การแก้ปัญหา และการใช้เหตุผล โดยจัดการเรียนการสอนในลักษณะของกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กิจกรรมเสรี กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมกลางแจ้ง และเกมการศึกษา

ในช่วงแรกที่เปิดสอนระดับอนุบาล 1 – 2 มีห้องเรียน 3 ห้อง สามารถรับนักเรียนได้ประมาณ 105 คน ครู 6 คน ในปัจจุบัน (พ.ศ. 2547) มีนักเรียนประมาณ 360 คน ครู 27 คน มีนักเรียนที่เรียนฟรีประมาณร้อยละ 7 – 8 ซึ่งเป็นนักเรียนที่ยากจน พ่อแม่แตกแยก และพ่อแม่ประสบปัญหาภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ มีอาคารเรียน 3 หลัง หอประชุม 1 หลัง โรงอาหาร/โรงครัว 1 หลัง เป็นห้องเรียน ห้องดนตรี ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องสื่อการสอน ห้องสมุด และห้องพยาบาล

การเรียนการสอนที่เน้นกิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกถึงความสามารถของตนเอง มีส่วนทำให้ใน พ.ศ. 2543 โรงเรียนอนุบาลนิจจานุเคราะห์ได้รับการคัดเลือกจากกระทรวงศึกษาธิการให้เป็นสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลพระราชทานประเภทจัดการเรียนการสอนได้มาตรฐานดีเด่นระดับก่อนประถมศึกษา จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี² ซึ่งเป็นสิ่งที่แสดงถึงคุณภาพของโรงเรียนแห่งนี้ อีกทั้งนักเรียนที่จบจากโรงเรียนอนุบาลนิจจานุเคราะห์ปีละประมาณ 120 คน สามารถเข้าเรียนต่อในระดับประถมศึกษาที่โรงเรียนเซนต์ปอล จังหวัดหนองคาย ประมาณร้อยละ 60 โรงเรียนประจำจังหวัดหนองคายประมาณร้อยละ 35 – 40 และโรงเรียนโรชาวิโอประมาณร้อยละ 1-5 ทำให้โรงเรียนอนุบาล นิจจานุเคราะห์เป็นโรงเรียนที่ผู้ปกครองนิยมส่งบุตรหลานเข้าเรียนมากแห่งหนึ่งในจังหวัดหนองคายดังกล่าวของบุคคล

¹นิกร พนา; และคนอื่นๆ. (2543). *โรงเรียนอนุบาลนิจจานุเคราะห์*. หน้า 45.

²แหล่งเดิม. หน้า 9.

ต่อไปนี้

ผู้ปกครองของเด็กหญิงคนหนึ่งในระดับชั้นอนุบาล 3 (พ.ศ. 2543) กล่าวว่า "สาเหตุที่ส่งลูกมาเข้าเรียนที่นี่เพราะมีคนบอกว่า โรงเรียนนี้มีการจัดระเบียบดี การสอนดี อาคารสถานที่เหมาะสม มีอากาศถ่ายเทสะดวกและมีกิจกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่อง เมื่อลูกเข้ามาเรียนแล้ว รู้สึกถึงความเปลี่ยนแปลงของลูกในทางที่ดีขึ้น เป็นเด็กกล้าคิดกล้าแสดงออกในสิ่งที่ต้องการ"³

แพทย์หญิงท่านหนึ่ง ปัจจุบัน (พ.ศ. 2543) เป็นแพทย์ประจำที่โรงพยาบาลมหาราชา จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า "ดิฉันจบจากโรงเรียนอนุบาลนิจจานุเคราะห์ ยังจำได้ถึงภาพความอบอุ่นที่ได้รับจากภคินี ตลอดจนคุณครูทุกๆ ท่าน ไม่สามารถกล่าวหรือบรรยายออกมาเป็นคำพูดได้หมด ซึ่งท่านทั้งหลายได้ให้ความรู้ การอบรมเรื่องคุณธรรม มารยาท ความกตัญญูและอื่นๆ เพื่อเตรียมความพร้อมในการใช้ชีวิตในสังคม เพื่อการศึกษาในระดับสูงต่อไป หลังจากจบแล้วดิฉันยังกลับไปโรงเรียนแห่งนี้อีกหลายครั้ง มีความรู้สึกภูมิใจที่ได้เห็นโรงเรียนมีการพัฒนาเจริญก้าวหน้าขึ้นในทุกๆ ด้าน"⁴

เด็กชายคนหนึ่งซึ่งเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (พ.ศ. 2543) โรงเรียนเซนต์ปอลหนองคาย กล่าวว่า "ผมรักโรงเรียนอนุบาลนิจจานุเคราะห์มาก เพราะภคินีใจดี มีเมตตา ชอบให้ขนม คุณครูใจดี รักเด็ก ถึงดุบ้างก็ดูเพราะรักนักเรียน ครูสอนให้เก็บของ แปรงพัน รักษาความสะอาด รักสิ่งแวดล้อม สอนให้อ่านหนังสือได้โดยไม่ต้องสะกด ผมดีใจที่ผมได้เรียนโรงเรียนแห่งนี้"⁵

2. โรงเรียนอนุบาลโสศกพัฒนา (Sotpattana Kindergarten for the Deaf Children)

เป็นโรงเรียนสำหรับเด็กพิการ มีจุดประสงค์เพื่อช่วยเหลือด้านการศึกษาเบื้องต้นแก่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ให้มีความพร้อมที่จะศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาต่อไป

ใน พ.ศ. 2501 ซึ่งเป็นช่วงสงครามเวียดนาม นักบวชคณะพระมหาไถ่จากประเทศสหรัฐอเมริกาที่เดินทางไปเรียนภาษาไทยที่โรงเรียนอัสสัมชัญ ศรีราชา จังหวัดชลบุรี พบว่ามีเด็กกำพร้า เด็กยากจนและเด็กที่ถูกทอดทิ้งเป็นจำนวนมากในพื้นที่เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ส่วนหนึ่งเป็นเด็กถูกทิ้งเกิดจากหญิงไทยขายบริการกับทหารอเมริกัน ที่มาประจำอยู่ที่ฐานทัพ ในอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี และที่กลับจากเวียดนามมาพักผ่อนในไทย เพื่อดำเนินการช่วยเหลือเด็กๆ ตามจุดมุ่งหมายของคณะ ใน พ.ศ. 2525 นักบวชคณะพระมหาไถ่ภายใต้การนำของ บาทหลวง เรย์มอนด์ เบรินนัน (Raymond Brennan) จึงได้ขออนุญาตสำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน

³ นิกร พนา; และคนอื่นๆ. (2543). *โรงเรียนอนุบาลนิจจานุเคราะห์*. หน้า 107.

⁴ แหล่งเดิม. หน้า 104.

⁵ แหล่งเดิม. หน้า 105.

อำเภอบางละมุง เปิดโรงเรียนอนุบาลชื่อว่า โรงเรียนอนุบาลโสตพัฒนา ชั้นที่เลขที่ 384 หมู่ 6 ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ให้เป็นโรงเรียนที่อยู่ภายใต้การดูแลของมูลนิธิสงเคราะห์เด็ก พิทยา เปิดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ให้มีโอกาสได้รับการศึกษาในระดับชั้นอนุบาลเช่นเดียวกับคนปกติ โดยรับนักเรียนทั้งชายและหญิงที่มีอายุระหว่าง 3-9 ปีเข้าเรียน นักเรียนแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ นักเรียนประจำและนักเรียนที่มาเรียนตอนเช้ารับกลับบ้านตอนเย็น ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่อยู่ประจำที่โรงเรียน เพราะบ้านอยู่ไกลมาก⁶

โรงเรียนอนุบาลโสตพัฒนามีนโยบายหลักคือ ไม่เก็บค่าเล่าเรียนและค่าอาหารจากนักเรียนที่อยู่ประจำ ช่วยเตรียมความพร้อมให้เด็กให้มีความสามารถพอที่จะศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไป ในปีแรกที่เปิดดำเนินการ มีนักเรียนจำนวน 18 คน และมีครูที่ทำการสอนจำนวน 7 คน ต่อมา มีนักเรียนเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ จนกระทั่งปัจจุบัน (พ.ศ. 2547) มีนักเรียนประมาณ 42 คน มีครูที่ทำการสอน 15 คน ครูจะสับเปลี่ยนกันอยู่ดูแลนักเรียนหลังจากเลิกเรียนแล้ว และพักนอนกับนักเรียนด้วยประมาณ 5 คน⁷

เนื่องจากนักเรียนเป็นเด็กพิการที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ดังนั้นการเรียนการสอนจึงต้องนำกิจกรรมต่างๆ มาช่วยพัฒนาและเสริมสร้างประสบการณ์ด้านต่างๆ ได้แก่ ศิลปะ ทักษะภาษามือการพูด การเล่น ออกกำลังกายกลางแจ้ง กิจกรรมเข้าจังหวะ การแสดงออกในการพูด เล่นละครและร้องเพลง เป็นต้น

นอกจากนี้โรงเรียนยังสอนให้เด็กรู้จักดูแลและช่วยเหลือตนเองในเรื่อง สุขอนามัย การแต่งกายการรักษาความสะอาด มารยาทในการพูดและรับประทานอาหาร ซึ่งก็ประสบผลสำเร็จเป็นที่น่าพอใจของครูและผู้ปกครอง

ผลจากการจัดการศึกษานี้ทำให้ทราบว่า ตลอดระยะเวลา 22 ปี (พ.ศ. 2525 – 2547) ที่เปิดดำเนินการ เด็กนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลโสตพัฒนาสามารถดูแลตนเองได้ตามควร เป็นเด็กที่มีระเบียบวินัยมากขึ้น รับประทานอาหารเองได้ อ่านและเขียนได้ตามวัย สามารถเล่นกับเพื่อนในวัยเดียวกัน รู้จักแบ่งปันกันระหว่างเด็กๆ และร่วมกิจกรรมกับเพื่อนๆ ได้ตามความสามารถ เช่น กิจกรรมทัศนศึกษา การไปเวียนเทียนในวันสำคัญทางศาสนา กิจกรรมเก็บขยะที่ชายหาด พิทยา ร่วมกิจกรรมร้องเพลงในงานคนพิการภาคตะวันออก การฝึกทำขนมและอาหาร เนื่องจาก

⁶ประวัติโรงเรียนอนุบาลโสตพัฒนา. (2546). ใน 100 วัน คุณพ่อเรย์มอนด์ แอลสัน เบรินัน. หน้า 42 – 45.

⁷ครูอัครภรณ์ ยลโสมณ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นายวิวัฒน์ กิจเจริญ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่โรงเรียนอนุบาลโสตพัฒนา. เมื่อ 20 ตุลาคม 2547.

เด็กๆ เหล่านี้พัฒนาตนเองได้ช้ากว่าเด็กๆ ทั่วไปในวัยเดียวกัน จึงมีเด็กจบหลักสูตรจากโรงเรียนอนุบาลแห่งนี้เพียงปีละ 15 คน เด็กส่วนใหญ่สามารถเข้าศึกษาต่อระดับสูงขึ้นไปทั้งที่โรงเรียนโสตศึกษา จังหวัดชลบุรี ประมาณร้อยละ 80 – 85 โรงเรียนเศรษฐเสถียร กรุงเทพฯ โรงเรียนทุ่งมหาเมฆ กรุงเทพฯ และโรงเรียนโสตนครปฐม ประมาณร้อยละ 10 – 15 กลับภูมิลำเนาเดิมอยู่กับพ่อแม่ประมาณร้อยละ 1 – 2

สรุปได้ว่า เด็กที่ได้รับการศึกษา และการฝึกอบรมจากโรงเรียนอนุบาลโสตพัฒนาแล้วสามารถดำเนินชีวิตต่อไปได้อย่างมีคุณภาพ ตามความสามารถ บางคนสามารถศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไปได้ บางคนไม่ได้ศึกษาต่อในระดับสูง แต่สามารถกลับไปดำเนินชีวิตอยู่กับครอบครัวของตนเองได้โดยไม่เป็นภาระกับสมาชิกในครอบครัวมากเกินไปนัก การดำเนินงานของโรงเรียนอนุบาลโสตพัฒนาประสบความสำเร็จ ผู้ปกครองมักนิยมส่งบุตรที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเข้าศึกษาในโรงเรียนแห่งนี้ โรงเรียนในระดับสูงที่รับเด็ก ซึ่งจบจากโรงเรียนโสตพัฒนาเข้าศึกษาต่อมักจะชมว่า โรงเรียนนี้พัฒนาเด็กได้ถูกวิธี สอนให้เด็กพัฒนาตนเอง มีความรับผิดชอบต่อตนเอง และเพื่อนในสังคม

3. โรงเรียนอนุบาลปฐมวัยชุมชนแออัด

นักบวชคณะพระมหาไถ่ได้ตั้งโรงเรียนอนุบาลปฐมวัยชุมชนแออัดขึ้น 33 แห่ง* ในชุมชนแออัดของเขตต่างๆ ในกรุงเทพมหานคร เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กที่มีฐานะยากจนได้มีโอกาสเรียนหนังสือ เช่นเดียวกับเด็กอื่นๆ ที่มีฐานะดีกว่า โดยให้อยู่ภายใต้การดูแลของมูลนิธิส่งเสริมการพัฒนาบุคคล

โรงเรียนอนุบาลปฐมวัยชุมชนแออัดเริ่มจากการตั้งศูนย์เด็กเล็กในลักษณะโรงเรียนวันละบาทก่อน คือเก็บค่าเรียนเป็นรายวันเพียงวันละ 1 บาท ให้บริการสอนหนังสือและอาหารกลางวันด้วย ต่อมาเพิ่มเป็นวันละ 3 บาท 5 บาท และ 10 บาทตามลำดับ ผู้ปกครองสามารถจ่ายค่าเรียนตามกำลังความสามารถ แม้ไม่สามารถให้ค่าเรียนก็สามารถส่งบุตรมาเรียนได้ มูลนิธิส่งเสริมการพัฒนาบุคคลได้รับงบประมาณช่วยพัฒนาเด็กปฐมวัยชุมชนแออัดปีละประมาณ 6 ล้านบาท จากกระทรวงศึกษาธิการ

โรงเรียนอนุบาลในชุมชนแออัดทั้ง 33 แห่ง รับเด็กชาย และหญิงอายุระหว่าง 2 – 6 ขวบ ที่อาศัยอยู่ในชุมชนแออัดที่โรงเรียนตั้งอยู่ และไม่มีผู้ดูแล เพราะพ่อแม่ไปทำงาน และยังรับเด็กกำพร้าที่อาศัยอยู่ในชุมชนแออัดด้วย เช่น ที่ศูนย์เมอร์ซี ในชุมชนแออัดคลองเตย ทำให้มีนักเรียนทั้งหมดประมาณ 4,500 คน (พ.ศ. 2547) ครู 185 คน เปิดสอนชั้นเตรียมอนุบาล, อนุบาล

* ดูชื่อ โรงเรียนอนุบาลปฐมวัยชุมชนแออัด ได้ที่ภาคผนวก จ.

1 ถึง อนุบาล 3 โรงเรียนให้บริการทั้งอาหารเช้า กลางวัน และอาหารว่าง 2 มื้อ ซึ่งถือเป็นทุนการศึกษาชนิดหนึ่งที่จะช่วยให้เด็กได้รับประทานอาหารอย่างเต็มที่ไม่วิวโหย และยังทำให้สุขภาพกายและใจดีด้วย

ในด้านการเรียนการสอน ใช้หลักสูตรเตรียมความพร้อมให้เด็กก่อนวัยเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้สามารถเรียนต่อในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้ เช่น สอนการอ่านเขียนภาษาไทย และภาษาอังกฤษ สอนให้เด็กรู้จักการแสดงออกด้วยการเล่านิทาน ร้องเพลง ฟ้อนรำตามประเพณีไทย และส่งเสริมให้มีการออกกำลังกาย นอกจากนี้ยังสอนให้กตัญญู ต่อผู้มีพระคุณ ซื่อสัตย์และเข้าร่วมการประกอบพิธีทางศาสนาของตน

คุณวรรณี กิจสวัสดิ์ ซึ่งเป็นครูใหญ่ดูแลโรงเรียนทั้ง 33 แห่ง กล่าวว่า "เด็กๆ ในชุมชนแออัดชอบมาเรียนเป็นส่วนใหญ่เพราะที่โรงเรียนมีอาหารรับประทาน มีเพื่อนเล่น ครูใจดีเพราะบาทหลวงคณะพระมหาไถ่มีนโยบายให้ครูพูดจาไพเราะ ให้เด็กเรียนตามความสามารถอย่างมีความสุข เด็กบางคนติดเชื้อเอชไอวีก็สามารถเรียนรวมกันได้ โดยครูให้ความรู้แก่นักเรียนได้ปฏิบัติอย่างถูกต้อง ส่วนใหญ่จะไม่ได้รับค่าเล่าเรียนจากเด็กเนื่องจากพ่อแม่ยากจน เด็กที่จบจากโรงเรียนสามารถเข้าเรียนต่อที่โรงเรียนในชุมชนแออัดและบริเวณใกล้เคียง เช่น โรงเรียนดาราคาม โรงเรียนวัดธาตุทอง โรงเรียนหมู่บ้านชุมชนพัฒนา โรงเรียนสามัคคีสงเคราะห์ โรงเรียนไทยประสิทธิ์ โรงเรียนพระแม่มาลีและโรงเรียนวัดคลองเตย"⁸

ผลงานของมูลนิธิทำให้ผู้ปกครองในชุมชนแออัดที่เห็นความสำคัญของการศึกษาได้เปลี่ยนพฤติกรรมของตนโดยหันมาขยันทำงานมากขึ้นเพื่อลูก บางคนเลิกเล่นการพนัน และเลิกดื่มของมีเมาเพื่อลูก ซึ่งถือว่าเป็นความสำเร็จอันสำคัญยิ่ง

โรงเรียนสามัญศึกษา

นักบวชคณะพระมหาไถ่ดำเนินงานเปิดโรงเรียนสามัญศึกษาขึ้น 2 แห่ง เป็นโรงเรียนที่ดำเนินการเรียนการสอนเป็นภาษาไทย 1 แห่ง และภาษาอังกฤษ 1 แห่ง คือ

1. โรงเรียนพระมหาไถ่ศึกษา (Pramahataisuksa School)

เป็นโรงเรียนขนาดกลาง ตั้งอยู่ในซอยร่วมฤดี ถนนวิฑู แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทย ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ดำเนินการสอนตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการ เก็บค่าเล่าเรียน

⁸ คุณวรรณี กิจสวัสดิ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นายวิวัฒน์ กิจเจริญ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ศูนย์เมอร์ซี เมื่อ 6 ธันวาคม 2547.

ตามที่รัฐบาลกำหนด

หลังจากนักบวชคณะพระมหาไถ่ สร้างวัดพระมหาไถ่ขึ้น ตามแบบสถาปัตยกรรมไทย ที่ซอยร่วมฤดี ถนนวิฑูย์ เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร เพื่อใช้เป็นที่พักการถาวรแล้ว ต่อมา นักบวชคณะพระมหาไถ่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการ ให้จัดตั้งโรงเรียนพระมหาไถ่ศึกษาขึ้นในวันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2500 และเปิดทำการเรียนการสอนครั้งแรกในวันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2500 ในระยะเริ่มแรกมีนักเรียนประมาณ 70 คน มี 2 ห้องเรียน แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 นักเรียนส่วนใหญ่เป็นบุตรหลานของประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณวัดพระมหาไถ่ และในชุมชนใกล้เคียง ต่อมาใน พ.ศ. 2503 ได้สร้างอาคารเรียนคอนกรีต 4 ชั้นหลังแรก เพื่อรองรับนักเรียนที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วถึง 450 คน และได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการให้เปิดสอนถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ใน พ.ศ. 2506 และใน พ.ศ. 2512 ได้รับอนุญาตให้เปิดสอนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และกระทรวงศึกษาธิการได้รับรองวิทยฐานะโรงเรียนพระมหาไถ่ศึกษาเทียบเท่ากับโรงเรียนรัฐบาล⁹

กิจการของโรงเรียนพระมหาไถ่ศึกษาพัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็วเพราะมีนักเรียนเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งมีการเปิดสอนหลักสูตรนานาชาติด้วย ทำให้ต้องแยกออกเป็น 2 โรงเรียนใน พ.ศ. 2507 คือ โรงเรียนพระมหาไถ่ศึกษาและโรงเรียนร่วมฤดีนานาชาติ (Ruamrudee International School) ซึ่งจัดการศึกษาแบบนานาชาติ¹⁰ ต่อมาใน พ.ศ. 2514 ได้ก่อสร้างอาคารคอนกรีตขึ้นอีกหนึ่งหลัง ชื่อว่า "ตึกพระมารดานิจจานุเคราะห์" เพื่อรองรับนักเรียนที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นถึง 760 คน และใน พ.ศ. 2525 ซึ่งเป็นปีครบรอบ 25 ปีของโรงเรียนพระมหาไถ่ศึกษา ได้มีการสร้างอาคารอเนกประสงค์คอนกรีต 3 ชั้นขึ้นอีก 1 หลัง ชื่อว่า "ตึกนักบุญอัลฟอนโซ "

โรงเรียนพระมหาไถ่ศึกษามีนักเรียนไทยทั้งชายและหญิง ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวนประมาณ 1,045 คน (พ.ศ. 2547)

โรงเรียนพระมหาไถ่ศึกษามุ่งอบรมให้นักเรียนมีการพัฒนาทางด้านร่างกายให้เจริญเติบโตเหมาะสมกับวุฒิภาวะ มีความคิดริเริ่ม ใฝ่รู้ใฝ่เรียนและนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิต มีความเข้มแข็งอดทน รู้จักหน้าที่ เป็นคนดี มีความเสียสละ กตัญญูต่อผู้มีพระคุณ และประเทศชาติ

เพื่อประสิทธิภาพในการบริหารโรงเรียนพระมหาไถ่ศึกษา จึงจัดทำแผนพัฒนาระยะ 5 ปี และแผนปฏิบัติงานประจำปี โดยมีเป้าหมายการดำเนินงานที่เน้นผลงานตามมาตรฐาน

⁹ โรงเรียนพระมหาไถ่ศึกษา. (2547). รายงานความก้าวหน้า (เอกสาร). ไม่ปรากฏเลขหน้า.

¹⁰ วิรัช อมรวัฒนา. (2541). รอยจารึก 5 ทศวรรษ คณะพระมหาไถ่ในประเทศไทย. หน้า 131.

การศึกษา 3 ด้าน คือ

1. มาตรฐานที่เกี่ยวกับผู้เรียน มีเป้าหมายการดำเนินงานเพื่อการพัฒนา นักเรียนให้มีความรู้ทางด้านวิชาการ โดยกำหนดสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2544 ซึ่งประกอบด้วยองค์ความรู้ด้านทักษะ หรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะ หรือ ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ประกอบด้วยวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มที่ 2 ประกอบด้วยวิชา สุขศึกษา พลศึกษา ศิลปะศึกษา การงานพื้นฐานอาชีพ เทคโนโลยีและภาษาต่างประเทศ

1.1 ด้านการดูแลสุขภาพของนักเรียน สอนนักเรียนให้รู้จักดูแลสุขภาพ เรียนรู้วิธีการป้องกันสิ่งเสพติด โดยโรงเรียนจัดให้มีการตรวจสุขภาพนักเรียนปีละ 1 ครั้ง จัดให้มีการทดสอบสมรรถภาพทางร่างกายของนักเรียน ร่วมโครงการโรงเรียนสีขาว มีกิจกรรมต่างๆ เช่น กิจกรรมดนตรีต้านยาเสพติด นิทรรศการด้านยาเสพติด การเดินรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดใน ชุมชนแออัดร่วมฤดี ชุมชนแออัดโปโล ชุมชนแออัดบ่อนไก่ ร่วมโครงการตำรวจสัมพันธ์ชุมชน โดยเชิญตำรวจมาเป็นวิทยากรให้ความรู้ เรื่องอันตรายของยาเสพติด และวิธีป้องกันยาเสพติด มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

1.2 ทางด้านดนตรี กีฬาและศิลปะ โรงเรียนจัดการประกวดแข่งขันการ วาดภาพระบายสีในวันสำคัญต่างๆ ของโรงเรียน เช่น วันแม่ วันปีใหม่ วันลอยกระทง เป็นต้น มีการส่งผลงานของนักเรียนเข้าแข่งขันกับโรงเรียนต่างๆ จัดตั้งชมรมศิลปะ ชมรมดนตรีไทย วง อังกะลุง ชมรมกีตาร์ วงดนตรีสากล จัดลานดนตรีด้านยาเสพติดทุกวันศุกร์สุดท้ายของเดือน จัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน ชมรม เทควันโด โครงการกีฬาเพื่อสุขภาพโดยจัดให้มีการออกกำลังกายตามจังหวะดนตรีในตอนเช้าก่อนเข้าเรียนพร้อมกันทั้งโรงเรียนวันละ 10 นาที

2. มาตรฐานด้านที่เกี่ยวกับครู มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีครูที่ดี มีคุณธรรม มีความขยัน ในการปฏิบัติงานตามความถนัด โดยการส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรมในสาขาวิชาต่างๆ เชิญวิทยากรมาให้การ อบรมในเรื่องที่ครูต้องการ ส่งเสริมให้ครูศึกษาต่อในระดับความรู้ที่สูงขึ้น จัดให้มีการฟังเทศน์ในศาสนาที่ครู นับถือ

3. มาตรฐานด้านที่เกี่ยวกับผู้บริหาร มีการวางแผนพัฒนาระบบข้อมูล สารสนเทศ เน้นการบริหารอย่างเป็นระบบครบวงจร โดยยึดหลัก Plan Do Check Act (PDCA) คือ การวางแผนการปฏิบัติ การตรวจสอบและดำเนินการจัดแหล่งข้อมูลให้นักเรียนอย่างเพียงพอ ในการสืบค้นหาความรู้ได้ด้วยตนเอง

ใน พ.ศ. 2546 ในด้านวิชาการโรงเรียนได้รับการประเมินจากสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)¹¹

ตั้งแต่เปิดดำเนินการโรงเรียนพระมหาไถ่ศึกษา ใน พ.ศ. 2500-2546 มีนักเรียนจบหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีละประมาณ 60 คน มีผลการเรียนดี จนสามารถเข้าศึกษาต่อระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนรัฐบาล และเอกชนอื่นๆ ได้ เช่น โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา และโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นต้น และยังประสบความสำเร็จในด้านต่างๆ อีกเช่น

ด้านดนตรี นักเรียนได้มีโอกาสแสดงความสามารถทางด้านดนตรีของชมรมต่างๆ เช่น ชมรมดนตรีไทย วงอังกะลุง ชมรมกีตาร์และวงดนตรีสากลซึ่งจัดการแสดงในงานวันแม่ วันครู วันคริสต์มาสและวันปีใหม่

ด้านคุณธรรม จริยธรรม นักเรียนของโรงเรียนได้รับรางวัลชนะเลิศ ตอบปัญหาธรรมะจากชมรมพุทธศาสตร์สากล ใน พ.ศ. 2545

ด้านสิ่งแวดล้อมครูและนักเรียนเห็นความสำคัญของการประหยัดพลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จึงเข้าร่วมโครงการพลังงานหารสองกับตาวิเศษ โครงการแม่ไม่มึงเมืองและโครงการสวนสมุนไพร

ด้านกีฬา การส่งเสริมสนับสนุนด้านกีฬาประเภทต่างๆ ของโรงเรียนและการส่งนักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันกีฬา ทำให้โรงเรียนได้รับรางวัลต่างๆ มากมาย เช่น รางวัลชนะเลิศ เทควันโดอันดับ 1 ประเภทประถมศึกษาจากสมาคมเทควันโด พ.ศ. 2545 และได้รับรางวัลชนะเลิศแบดมินตันจากการแข่งขันกีฬารุงเทพมหานคร ใน พ.ศ. 2546 เป็นต้น

ด้านศิลปะ ใน พ.ศ. 2546 นักเรียนระดับประถมศึกษาได้ร่วมการแข่งขันวาดภาพที่โรงเรียนอัสสัมชัญ ได้รับรางวัลชนะเลิศอันดับหนึ่ง และที่โรงเรียนเซนต์ไมเกิ้ล ได้รางวัลชนะเลิศอันดับหนึ่ง

ด้านทุนการศึกษา โรงเรียนพระมหาไถ่ศึกษาได้จัดทุนการศึกษาให้แก่เด็กยากจน ในแต่ละปีได้ช่วยเหลือเด็กๆ ราว 40 ราย คิดเป็นเงินประมาณ 300,000 บาท¹²

นอกจากนี้ ยังมีนักเรียนที่จบจากโรงเรียนพระมหาไถ่ศึกษาที่ประสบความสำเร็จและมีชื่อเสียงในสังคม เช่น บาทหลวงวีระ อาภรณ์รัตน์ เป็นนักบวชในศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก และ คุณดนุ ฮันตระกูล ผู้มีชื่อเสียงด้านดนตรี เป็นต้น

¹¹โรงเรียนพระมหาไถ่ศึกษา. (2547). รายงานความก้าวหน้า. (เอกสาร). ไม่ปรากฏเลขหน้า.

¹²แหล่งเดิม. ไม่ปรากฏเลขหน้า.

2. โรงเรียนร่วมฤตินานาชาติ (Ruamrudee International School)

เปิดรับนักเรียนจากนานาชาติ สอนภาษาอังกฤษและภาษาอื่นๆ โดยใช้หลักสูตรของประเทศตะวันตก โดยเฉพาะประเทศสหรัฐอเมริกา การเปิด-ปิดภาคเรียนก็ตรงกับการเปิด-ปิดภาคเรียนของสถานศึกษาในสหรัฐอเมริกา ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนที่ต้องย้ายสถานที่เรียนตามการโยกย้ายสถานที่ทำงานของบิดามารดา สามารถเข้าเรียนได้ทันที โดยไม่เสียโอกาส และเวลาเรียน เช่นเดียวกับนักเรียนที่จบเกรด 12 หรือมัธยมศึกษาตอนปลายก็สามารถเข้าเรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัยได้ทันทีเช่นกัน

ด้วยเหตุที่เป็นโรงเรียนนานาชาติ มีครูอาจารย์เป็นคนต่างชาติมาก จึงทำให้เป็นโรงเรียนเอกชนเก็บค่าเล่าเรียนสูง มีนักบวชคณะพระมหาไถ่ทำหน้าที่ทั้งผู้อำนวยการและคณะกรรมการบริหาร

โรงเรียนแห่งนี้ตั้งขึ้นใน พ.ศ. 2507 เพื่อให้บุตรธิดาของชาวต่างชาติที่มาปฏิบัติงานหรืออาศัยอยู่ในประเทศ รวมทั้งบุตรธิดาของข้าราชการไทยที่กลับจากรับราชการในต่างประเทศ ได้มีสถานที่ศึกษาเล่าเรียน ในระยะแรกยังมีนักเรียนจำนวนไม่มากนัก จึงตั้งอยู่ในบริเวณเดียวกับโรงเรียนพระมหาไถ่ศึกษา แต่ต่อมาเมื่อมีจำนวนนักเรียนมากขึ้น สถานที่เริ่มคับแคบ ใน พ.ศ. 2535 จึงได้ย้ายไปสร้างยังสถานที่ใหม่ที่ อำเภอมีนบุรี กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีพื้นที่กว้างขวางสามารถสร้างอาคารที่ทันสมัยได้หลายหลัง¹³

ต่อมา โรงเรียนนานาชาติของคณะพระมหาไถ่แยกออกเป็น 2 โรงเรียน ตั้งอยู่บริเวณเดียวกัน ภายใต้การบริหารของคณะบุคคลกลุ่มเดียวกัน คือ โรงเรียนร่วมฤตินานาชาติ (Ruamrudee International School) เป็นโรงเรียนสำหรับนักเรียนที่สามารถสื่อสารโดยใช้ภาษาอังกฤษ ได้เป็นอย่างดี และโรงเรียนร่วมฤดีวิเทศศึกษา (Redeemer International School) เป็นโรงเรียนสำหรับนักเรียนที่ยังไม่สามารถสื่อสารโดยใช้ภาษาอังกฤษได้คล่องหรือดีพอ แต่เมื่อนักเรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้ดีแล้ว จึงสามารถย้ายไปเรียนในโรงเรียนร่วมฤตินานาชาติได้

โรงเรียนร่วมฤตินานาชาติเปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงเกรด 12 ในการเรียนการสอนใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลัก ตามหลักสูตรนักเรียนต้องเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา พลศึกษา ศิลปะ การละคร ดนตรี ภาษาต่างประเทศ ซึ่งต้องเรียนอย่างน้อย 2 ปี โดยเลือกภาษาใดก็ได้ที่เปิดให้เลือกเรียนคือ ภาษาฝรั่งเศส สเปน แมนดาริน ญี่ปุ่น และไทย นอกจากนี้นักเรียนต้องเรียนวิชาเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์ วัฒนธรรมไทย และ

¹³ วิรัช อมรวัฒนา. (2541). รอยจารึก 5 ทศวรรษ คณะพระมหาไถ่ในประเทศไทย. หน้า 132.

ภาษาไทย ตามข้อกำหนดของกระทรวงศึกษาธิการด้วย

ด้านการเรียนการสอน ปีการศึกษาหนึ่งแบ่งออกเป็น 2 ภาคเรียน ภาคเรียนที่ 1 เริ่มกลางเดือนสิงหาคมถึงปลายเดือนธันวาคม ภาคเรียนที่ 2 เริ่มในต้นเดือนมกราคมถึงต้นเดือนมิถุนายน ส่วนภาคฤดูร้อนเปิดเรียนในเดือนมิถุนายนราว 3 สัปดาห์ สำหรับวันหยุดต่างๆ หยุดตามวันหยุดของทางราชการ แต่เพิ่มวันหยุดตามเทศกาลของคริสต์ศาสนา คือ วันคริสต์มาส และวันอีสเตอร์ การเรียนการสอนระดับชั้นอนุบาลถึงเกรด 8 เรียนวันละ 7 คาบ ๆ ละ 45 นาที เกรด 9 ถึงเกรด 12 เรียนวันละ 4 คาบ ๆ ละ 85 นาที¹⁴

โรงเรียนร่วมฤตินานาชาติมีครูอาจารย์ 206 คน จาก 20 ประเทศ ประกอบด้วยครูผู้สอน ครูแนะแนว นักจิตวิทยา ซึ่งสำเร็จการศึกษาในระดับสูง และมีการพัฒนาด้านวิชาชีพอยู่เสมอ ครูอาจารย์กว่า 1 ใน 4 ของจำนวนดังกล่าว ทำงานในโรงเรียนมาแล้วไม่ต่ำกว่า 10 ปี และส่วนใหญ่มาจากประเทศสหรัฐอเมริกา ส่วนนักเรียนมีจำนวนประมาณ 1,800 คน ซึ่งร้อยละ 50 เป็นนักเรียนไทย ที่เหลือมาจาก 33 ประเทศ คือ ประเทศสหรัฐอเมริกา แคนาดา ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ออสเตรีย อังกฤษ เนเธอร์แลนด์ เดนมาร์ก ฟินแลนด์ ฝรั่งเศส เยอรมัน อิตาลี นอร์เวย์ สวีเดน สวิตเซอร์แลนด์ เม็กซิโก มอริเตเนีย เซียร์ราเลโอน บังคลาเทศ เมียนมา กัมพูชา จีน ฟิลิปปินส์ อินเดีย อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น เกาหลี มาเลเซีย เนปาล ปากีสถาน สิงคโปร์ ศรีลังกา ไต้หวัน เวียดนาม และนักเรียนเลือดผสมไทยกับชนชาติอื่น หรือพวกลูกครึ่ง¹⁵

นักเรียนที่จบเกรด 12 จากโรงเรียนนี้เป็นผู้มีความประพฤติดี มีคุณภาพ สามารถศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัยของรัฐบาล มหาวิทยาลัยเอกชน มหาวิทยาลัยนานาชาติ ภายในประเทศได้ประมาณร้อยละ 40 - 50 ส่วนใหญ่ศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยมหิดล ธรรมศาสตร์ และอัสสัมชัญ อีกทั้งยังสามารถไปศึกษาต่อยังต่างประเทศได้ร้อยละ 50 - 60 ส่วนใหญ่ศึกษาต่อที่ประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศในทวีปยุโรป

การศึกษาพิเศษ

เป็นการจัดการศึกษาขึ้นเป็นพิเศษเฉพาะกรณีสำหรับคนพิการประเภทต่างๆ ด้วยนักบวชคณะพระมหาไถ่มองเห็นว่า ในสังคมที่มีผู้คนอยู่ร่วมกันย่อมมีความแตกต่างกันในการดำเนินชีวิต มีสิทธิที่จะดำรงชีวิตในสังคมร่วมกับผู้อื่น แต่บุคคลบางกลุ่มกลับถูกกำหนดให้เป็นผู้พิการ เพราะความไม่สมบูรณ์เหมือนผู้อื่น เช่น คนพิการทางร่างกาย ทางหู ทางตา ทางสมอง

¹⁴ โรงเรียนร่วมฤตินานาชาติ. (2547). *สรุปประวัติโรงเรียน*. (เอกสาร). ไม่ปรากฏเลขหน้า

¹⁵แหล่งเดิม. ไม่ปรากฏเลขหน้า

และทางจิตใจ คนพิการเหล่านั้นคงต้องการพึ่งพาตนเองให้มากที่สุด ให้เป็นภาระของคนอื่นน้อยที่สุด หากได้รับการศึกษาและมีอาชีพที่ช่วยให้การดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างเป็นสุข มีคุณภาพ และเป็นประโยชน์แก่สังคมตามอัตภาพ ดังนั้นนักบวชคณะพระมหาไถ่จึงดำเนินการให้ความช่วยเหลือ คนพิการดังกล่าวให้ได้รับการศึกษาและการฝึกอาชีพ ด้วยการสร้างโรงเรียนสอนคนตาบอดพระมหาไถ่พัทยา และโรงเรียนอาชีพพระมหาไถ่ขึ้น

1. โรงเรียนสอนคนตาบอดพระมหาไถ่พัทยา (The Pattaya Redemptorist School for the Blind)

หลังจากที่นางสาวเจนีวีฟ คอลฟีลด์ สตรีตาบอดชาวอเมริกัน ได้เข้ามาบุกเบิก ด้านการศึกษาพิเศษแก่คนตาบอดในประเทศไทย โดยตั้งโรงเรียนสอนคนตาบอดขึ้น ใน พ.ศ. 2482 และประสบผลสำเร็จด้วยดี นักบวชคณะพระมหาไถ่จึงมีจุดประสงค์ที่จะตั้งโรงเรียนสอนคนตาบอด ภายใต้ความอุปถัมภ์ของคณะขึ้น เพื่อช่วยเหลือเด็กตาบอดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ให้มีโอกาสได้เรียนหนังสือเช่นเดียวกับเด็กปกติทั่วไป ให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้และเป็นภาระของคนอื่นน้อยลง

ด้วยเหตุนี้ หลังจากตั้งโรงเรียนโสตพัฒนาแล้ว บาทหลวงเรย์มอนด์ เบรินันและนักบวชคณะพระมหาไถ่จึงได้สร้างอาคาร 3 ชั้นขึ้น 1 หลังบน เนื้อที่ประมาณ 1 ไร่ 80 ตารางวา ที่เมืองพัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี และได้ขออนุญาตจดทะเบียนจัดตั้งโรงเรียนสอนคนตาบอดพระมหาไถ่พัทยากับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี เปิดสอนระดับอนุบาลและระดับประถมศึกษา และได้รับอนุมัติให้ดำเนินการได้อย่างเป็นทางการในวันที่ 18 พฤษภาคม 2530 ได้เปิดรับเด็กตาบอดทั้ง 2 ข้าง อายุระหว่าง 4 – 15 ปี โดยไม่จำกัดเพศหรือศาสนา จากจังหวัดชลบุรีและจังหวัดอื่นๆ เข้าเรียนโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ เมื่อเริ่มเปิดสอนมีเด็กตาบอด 7 คน อายุระหว่าง 4 – 12 ปี สมัครเข้าเรียน จากนั้นก็ทยอยกันเข้ามาเรื่อยๆ จนโรงเรียนที่ถนนพทยากลางเริ่มคับแคบ เพราะมีนักเรียนถึง 40 คน ครูและเจ้าหน้าที่อีกเกือบ 50 คน จึงย้ายโรงเรียนไปอยู่บนที่ดินเนื้อที่ประมาณ 4 ไร่ ที่ซอยวงศ์อำมาตย์ เมืองพัทยา ซึ่งเป็นชุมชนที่เจริญ อยู่ใกล้ตลาด ใกล้ทะเล การคมนาคมสะดวกและอากาศบริสุทธิ์ โรงเรียนแห่งใหม่นี้ประกอบด้วยอาคาร 3 หลัง หลังที่ 1 เป็นอาคาร 4 ชั้น ชั้นล่างเป็นห้องเรียน ชั้น 3 – 4 เป็นที่พักของนักเรียนและครู หลังที่ 2 ชั้นล่างเป็นโภชนาการ โรงครัวและห้องพยาบาล ชั้น 2 เป็นหอประชุมเอนกประสงค์ หลังที่ 3 เป็นบ้านพักของเจ้าหน้าที่ นอกจากนี้ยังมีสนามเด็กเล่นกว้างพอสมควร เมื่อสร้างเสร็จ โรงเรียนได้ย้ายจากถนนพทยากลางมาอยู่ที่ใหม่ ในเดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2535 และในวันที่ 17 มิถุนายน พ.ศ. 2536 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ

สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมเสด็จเป็นองค์ประธานเปิดป้าย
โรงเรียนสอนคนตาบอดพระมหาไถ่พัทยา¹⁶

ต่อมา ใน พ.ศ. 2537 กระทรวงศึกษาธิการได้จัดสรรงบประมาณอุดหนุนจำนวน 3
ล้านบาทเศษ ให้ก่อสร้างอาคารเรียนเพิ่มเติม สำหรับเด็กตาบอดในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
อีก 1 หลัง¹⁷ ด้วยเหตุนี้ใน พ.ศ. 2538 โรงเรียนสอนคนตาบอดพระมหาไถ่พัทยา จึงได้จัด
ทะเบียนขออนุญาตเปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 พร้อมทั้งขออนุญาตรับ
นักเรียนอายุระหว่าง 3 - 20 ปี ทำให้จำนวนนักเรียนมีถึง 150 คน เมื่อจำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้น
เรื่อยๆ สถานที่ใช้สอยเริ่มแออัด ด้วยทุนพระราชทานจาก “กองทุนบรมราชกุมารีเพื่อคนตาบอด
2536” ทำให้โรงเรียนสามารถต่อเติมสถานที่ได้ เช่น โรงอาหาร หอประชุม ห้องเด็กป่วย ห้องน้ำ
และห้องเรียนระดับอนุบาล จนแล้วเสร็จและเพียงพอกับจำนวนเด็กที่เพิ่มขึ้น¹⁸ นอกจากนี้ทาง
โรงเรียนยังได้สร้างสระว่ายน้ำขนาดย่อม และมีสนามกีฬาเหนือสระว่ายน้ำ เพื่อให้ประโยชน์
เอนกประสงค์ทางด้านกีฬาอีกด้วย การก่อสร้างโรงเรียนแห่งใหม่และการต่อเติมสถานที่ใน
ภายหลัง ทำให้โรงเรียนได้รับการตกแต่งอย่างประณีตสวยงาม มีไม้ยืนต้นและไม้ประดับ รั้ว
ตึกและกำแพงมีสีสดใส สง่างาม น่าอยู่ สะอาดและเป็นระเบียบ

การเรียนการสอนแบ่งเป็นปีละ 2 ภาคเรียน โดยใช้แผนการเรียนเช่นเดียวกับ
โรงเรียนสามัญศึกษาอื่นๆ คือ วิชาภาษาไทย สังคมศึกษา ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์
วิทยาศาสตร์ และพลานามัย แต่เพิ่มวิชาการอ่านและเขียนอักษรเบรลล์ (Braille) ทั้งภาษาไทย
และอังกฤษด้วย ทางโรงเรียนได้ส่งเสริมทักษะความสามารถของนักเรียนทางด้านวิชาการ โดย
ส่งเข้าร่วมแข่งขันการอ่าน-เขียนอักษรเบรลล์ ซึ่งจัดโดยวิทยาลัยราชสุดา ตั้งแต่ พ.ศ. 2539 - 2547
นักเรียนของโรงเรียนสอนคนตาบอดพระมหาไถ่พัทยาประสบความสำเร็จโดยได้รับรางวัลชนะเลิศ
อันดับหนึ่ง เข้าร่วมการประกวดอ่านอักษรเบรลล์ภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษา รางวัลรอง
ชนะเลิศการประกวดเขียนอักษรเบรลล์ภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาและได้รับรางวัลชนะเลิศ
การประกวดเขียนอักษรเบรลล์ภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

นอกจากนี้ ทางโรงเรียนยังได้จัดให้มีครูดนตรีไทยมาสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษา
และมัธยมศึกษาทุกวันพุธ และมีรุ่นที่สอนดนตรีสากลแก่รุ่นน้องในช่วงพักกลางวัน ด้วยเหตุนี้จึงมี

¹⁶โรงเรียนสอนคนตาบอดพระมหาไถ่พัทยา. (2546). ใน 100 วัน คุณพ่อเรย์มอนด์ แอลสัน เบรินัน.
หน้า 73.

¹⁷โรงเรียนสอนคนตาบอดพระมหาไถ่พัทยา. (2546). ใน 100 วัน คุณพ่อเรย์มอนด์ แอลสัน เบรินัน.
หน้า 73.

¹⁸แหล่งเดิม. หน้า 73.

ทั้งวงดนตรีไทย วงดนตรีสากล วงดุริยางค์ วงอังกะลุง และวงคอรัส ส่วนนักเรียนระดับชั้นอนุบาล จะเรียนการขับร้องในช่วงบ่ายของวันอังคารและวันพฤหัสบดี ทางโรงเรียนได้ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีประสบการณ์โดยร่วมแสดงดนตรีในโรงเรียนบ่อยครั้งในงานวันไหว้ครู งานถวายพระพร งานวันปิดภาคเรียน และยังแสดงตามสถานที่ต่างๆ เช่น ตามโรงแรมในช่วงเทศกาลคริสต์มาสและปีใหม่ งานวันระลึกถึงมิสคลอฟิลด์ที่มูลนิธิเพื่อคนตาบอดกรุงเทพฯ และงานวันคนพิการที่สวนอัมพร

ส่วนในด้านกีฬา โรงเรียนสอนคนตาบอดพัทยาได้ส่งเสริมให้เด็กๆ ออกกำลังกายให้แข็งแรงและสนับสนุนให้ฝึกฝนกีฬาที่ชอบ เช่น ว่ายน้ำ ยูโด กรีฑา โกลบอล* และเทเบิลเทนนิส รวมทั้งส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในการแข่งขันในรายการต่างๆ ทั้งระดับท้องถิ่น ระดับชาติและระดับโลก นักเรียนของโรงเรียนสอนคนตาบอดพระมหาไถ่พัทยาได้มีโอกาสแสดงความสามารถทางด้านกีฬามากที่สุด เนื่องจากโรงเรียนมีนโยบายหลักในการส่งเสริมให้เด็กสามารถพัฒนาร่างกายอารมณ์และสังคมโดยอาศัยกิจกรรมกีฬา จึงมีการส่งนักกีฬาลงแข่งขันทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งประสบความสำเร็จ ดังนี้

การแข่งขันกีฬาภายในประเทศมีรายการที่ได้รับรางวัล คือ

การแข่งขันกีฬานักเรียนคนพิการระหว่างโรงเรียนของกรมพลศึกษา ระหว่าง พ.ศ. 2543 – 2547 โดยลงแข่งขัน กรีฑา ว่ายน้ำ โกลบอล และยูโด นักกีฬาได้รางวัลชนะเลิศ คะแนนรวมทุกปี

การแข่งขันกีฬาโกลบอลชิงชนะเลิศแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 17 – 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2540 ณ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จังหวัดนครนายก ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ 4

การแข่งขันกีฬาโกลบอลชิงชนะเลิศแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 16 – 17 ธันวาคม พ.ศ. 2545 ณ อาคารเวสตัน 1 ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร ทีมชายได้รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1

การแข่งขันกีฬาโกลบอลชิงชนะเลิศแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 3 ระหว่างวันที่ 22 – 23 ธันวาคม พ.ศ. 2547 ณ อาคารนิมิตบุตร สนามกีฬาแห่งชาติ กรุงเทพฯ ทีมชายได้รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1

* โกลบอล เป็นกีฬาสำหรับคนตาบอด สนามที่ใช้เล่นกีฬาโกลบอล กว้าง 9 เมตร ยาว 18 เมตร โกลสูง 1.50 เมตร กว้าง 9 เมตร นักกีฬามี 2 ฝ่ายๆ ละ 3 คน ใช้ลูกบอลที่มีเสียงดังอยู่ข้างใน เวลาลูกบอลกลิ้งหรือกระดอนจะมีเสียงดัง นักกีฬาซึ่งตาบอดสามารถจะรู้ตำแหน่งของลูกบอลได้โดยการฟังเสียง นักกีฬาใช้มือจับหรือเล่นลูกบอล การส่งลูกหรือยิงประตู ใช้วิธีกลิ้งลูกบอล.

การแข่งขันกีฬาว่ายน้ำเพื่อเฉลิมฉลองเนื่องในวันกีฬาแห่งชาติประจำปี พ.ศ. 2545 ของสมาคมนักข่าวช่างภาพกีฬาแห่งประเทศไทยร่วมกับการกีฬาแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 7-8 ธันวาคม พ.ศ. 2545 โรงเรียนส่งนักกีฬาตาบอดร่วมการแข่งขันกับคนปกติ จำนวน 3 คน มีผู้ได้รางวัลเหรียญเงินจากการว่ายน้ำน้ำมีลือ 100 เมตร 1 คน

การแข่งขันกีฬาโบว์ลิงมหัศจรรย์คนตาบอดชิงแชมป์ประเทศไทยครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 10-11 กรกฎาคม พ.ศ. 2547 ที่เมเจอร์ โบว์ล (Major Bowl) สาขาเซนทรัลเวิลด์พลาซ่า (Central World Plaza) ได้รางวัลชนะเลิศประเภททีม 3 คน ประเภททีมชายคู่ ประเภทชายเดี่ยว และประเภทหญิงเดี่ยว¹⁹

การแข่งขันกีฬาในต่างประเทศมีรายการที่ได้รับรางวัล คือ

การแข่งขันชิงแชมป์ว่ายน้ำตาบอดโลก ที่กรุงแมดริด ประเทศสเปน ระหว่างวันที่ 1-15 กรกฎาคม พ.ศ. 2541 มีผู้ได้รางวัลที่ 4 จากการแข่งขันว่ายน้ำฟรีสไตล์ 50 และ 100 เมตร

การแข่งขันชิงแชมป์ว่ายน้ำตาบอดโลก ที่ประเทศเดนมาร์ก ระหว่างวันที่ 5-12 มีนาคม พ.ศ. 2545 มีผู้ได้รางวัลเหรียญเงิน จากการแข่งขันว่ายน้ำฟรีสไตล์ 100 เมตร และ เหรียญทองแดง จากการแข่งขันว่ายน้ำฟรีสไตล์ 50 เมตร

การแข่งขันกีฬาเฟลปิกเกมส์ ระหว่างวันที่ 22-26 ธันวาคม พ.ศ. 2546 ที่ฮ่องกง มีผู้ได้รางวัลเหรียญเงิน 2 เหรียญ จากการแข่งขันกรีฑา เหรียญทอง 2 เหรียญ และเหรียญทองแดง 1 เหรียญ จากการแข่งขันว่ายน้ำ

การแข่งขันโกลบอลในรายการแข่งขันกีฬาเฟลปิกเกมส์ ระหว่างวันที่ 26 ตุลาคม ถึงวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2545 ที่เมืองปูซาน ประเทศเกาหลี มีผู้ได้รางวัลอันดับที่ 4

การแข่งขันกีฬาอาเซียนพาราเกมส์ ระหว่างวันที่ 18-27 ธันวาคม พ.ศ. 2546 ที่เมืองฮานอย ประเทศเวียดนาม มีผู้ได้รับรางวัลอันดับที่ 4 สองรางวัลจากการแข่งขันกรีฑา และว่ายน้ำ มีผู้ได้รับเหรียญเงินจากการแข่งขันว่ายน้ำ

การแข่งขันกีฬาคนตาบอดโลก (ISBA World Championship and Games) ระหว่างวันที่ 2-12 สิงหาคม พ.ศ. 2546 ที่ประเทศแคนาดา มีผู้ได้รางวัลที่ 4 จากการแข่งขันกรีฑา 2 คน และได้รับเหรียญเงินจากการแข่งขันว่ายน้ำ 1 คน²⁰

ปัญหาในด้านการจัดการการเรียนการสอนแก่คนตาบอดคือ นักเรียนไม่สามารถเรียนจบหลักสูตรตามเกณฑ์อายุได้ เพราะความบกพร่องทางร่างกายและจิตใจ อีกทั้งขาดบุคลากรที่มีความรู้และความเสียสละเพื่อดูแลให้คำแนะนำและอบรมสั่งสอน และขาดทุนทรัพย์ในการ

¹⁹โรงเรียนสอนคนตาบอด พัทยา. (2547). (ออนไลน์).

²⁰แหล่งเดิม. (ออนไลน์).

ดำเนินงาน ส่วนเด็กไม่ได้รับการสนับสนุนจากสังคมและผู้ปกครอง บางคนทิ้งเด็กไว้โดยไม่ติดต่อกับทางโรงเรียน ทำให้ตัวเด็กและผู้ปกครองขาดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ผู้ปกครองบางท่านมารับเด็กกลับบ้านบ่อย ทำให้ครูไม่สามารถทำการสอนเพื่อพัฒนาเด็กได้อย่างต่อเนื่อง

หลังจากจบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนสอนคนตาบอดพระมหาไถ่พัทยาแล้ว นักเรียนส่วนใหญ่จะศึกษาต่อโดยเรียนวิชาชีพการวาดแผนโบราณที่มูลนิธิคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอด (Thailand Caulfield Foundation for the Blind) ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ

นอกจากนี้ นักเรียนที่เรียนจบจากโรงเรียนสอนคนตาบอดพระมหาไถ่พัทยานี้สามารถดำเนินชีวิตต่อไปได้อย่างมีความสุขตามสมควร สามารถเดินทางไปในที่สาธารณะได้เพียงลำพังและสามารถช่วยเพื่อนๆ ใบบ้าง สามารถทำงานพื้นฐานได้ เช่น กวาดถู ทำความสะอาดรดน้ำต้นไม้ และดูแลผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือ สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตัวเองได้ รวมทั้งเป็นผู้แทนนักกีฬาคนตาบอดของประเทศไทยไปแข่งขันในต่างประเทศ ดังกล่าวแล้ว

โรงเรียนอาชีวศึกษา

นักบวชคณะพระมหาไถ่ต้องการช่วยเหลือคนพิการซึ่งเป็นผู้ด้อยโอกาสที่มีอยู่เป็นจำนวนมาก ให้มีโอกาสศึกษาวิชาชีพต่างๆ เพื่อให้สามารถนำไปประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ รวมทั้งสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณค่า เพื่อให้บรรลุตามจุดประสงค์ดังกล่าว นักบวชคณะพระมหาไถ่จึงได้ตั้งโรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่พัทยาขึ้นรายละเอียดดังนี้

1. โรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่ พัทยา (Redemptorist Vocational School for the Disabled)

ตั้งขึ้นใน พ.ศ. 2527 ที่เมืองพัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี เพื่อฝึกอาชีพสำหรับคนพิการทางด้านร่างกาย ได้เรียนรู้และฝึกอาชีพต่างๆ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย จนสามารถนำไปประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้

ในระยะเริ่มแรกคณะพระมหาไถ่มีเงินทุนน้อย จึงได้ขอเงินทุนจากผู้มีจิตศรัทธาในต่างประเทศ แล้วนำมาจัดสภาพแวดล้อมในบริเวณโรงเรียนให้เหมาะสม สำหรับรองรับคนพิการที่ใช้รถเข็น รวมทั้งปรับสภาพที่พัก เพื่อความสะดวกของคนพิการอีกด้วย พร้อมทั้งขอให้ภคินีคณะพระกุมารเยซูมาช่วยงานด้านการปกครองและด้านวิชาการ²¹ ต่อมาภายหลังได้รับเงินทุนและเงินอุดหนุนจากรัฐบาลไทยปีละ 6,000,000 บาท และยังได้รับเงินบริจาคจากผู้ใจบุญทั้งในและ

²¹ โรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่ พัทยา. (2546). ใน 100 วัน คุณพ่อเรย์มอนด์ แอลสัน เบรินัน.

ต่างประเทศผ่านทางคณะพระมหาดำรง

สำหรับวิชาชีพที่เปิดสอนแบ่งออกเป็น 2 แผนก คือแผนกคอมพิวเตอร์และแผนกอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นที่ต้องการของตลาดและคนพิการสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้ ทางโรงเรียนได้จัด หลักสูตรการเรียนการสอนระยะสั้นดังนี้

1.1 หลักสูตรอิเล็กทรอนิกส์ หรือ หลักสูตรเจ้าแก้ม (Electronic Shop Owner) เป็นหลักสูตรระยะสั้นเพียง 1 ปี 5 เดือน รับนักเรียนที่มีพื้นฐานการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สอนทฤษฎีไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ การจัดการสารสนเทศเบื้องต้น ชีวิตและสังคม ภาษาอังกฤษ การซ่อมวิทยุ โทรทัศน์ วีดีทัศน์ รวมถึงการซ่อมคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ไฟฟ้าอื่นด้วย เน้นให้นักเรียนที่จบการศึกษาสามารถเปิดกิจการเป็นของตนเองได้ หลักสูตรนี้นักเรียนจะเรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในโรงเรียนเป็นเวลา 1 ปี และฝึกงานในร้านซ่อมอีก 5 เดือน จึงถือว่าจบหลักสูตร ได้รับใบประกาศนียบัตรและสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพส่วนตัว โดยเปิดกิจการรับซ่อมเครื่องไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์เป็นของตนเอง

1.2 หลักสูตรโปรแกรมเมอร์ (Programmer) เป็นหลักสูตร 2 ปี รับนักเรียนที่มีพื้นฐานการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นหลักสูตรที่เปิดสอนติดต่อกันมาตั้งแต่เปิดโรงเรียนใน พ.ศ. 2527 ชื่อว่า หลักสูตรการพัฒนาระบบสารสนเทศ (Information System Development) เรียนการใช้สารสนเทศ เพื่องานบริหาร เทคนิคการนำเสนอสารสนเทศ ชีวิตและสังคม ภาษาอังกฤษ ต่อมาใน พ.ศ. 2542 ได้มีการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย เพิ่มวิชาที่เรียนมากขึ้น เช่น วิชาการเขียนโปรแกรมแบบโครงสร้าง การเขียนโปรแกรมระบบวินโดวส์ การเขียนโปรแกรมเพื่อพัฒนาระบบงาน การสร้างโฮมเพจและการบริหารระบบเครือข่าย จึงเรียกชื่อหลักสูตรใหม่ว่า หลักสูตรโปรแกรมเมอร์

เมื่อเรียนจบตามหลักสูตรนี้ นักเรียนจะสามารถเขียนโปรแกรมเพื่อพัฒนาระบบงานได้ สร้างโฮมเพจได้ เป็นผู้บริหารงานระบบเครือข่าย รวมทั้งทำงานอื่นๆ ที่ต้องการผู้มีความรู้เหล่านี้ได้

1.3 หลักสูตรคอมพิวเตอร์กราฟฟิก (Graphic) เดิมคือ หลักสูตรคอมพิวเตอร์และการจัดการธุรกิจ ภาคภาษาอังกฤษ (Computer and Business Management English Program) สอนการติดตั้งเครือข่าย การพัฒนาระบบฐานข้อมูล ชีวิต สังคมและภาษาอังกฤษ ต่อมาได้พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยตามความต้องการของตลาด ในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2542 ได้เปลี่ยนเป็นหลักสูตรคอมพิวเตอร์กราฟฟิก ซึ่งเน้นให้นักเรียนสามารถสร้างโปรแกรม

ในสำนักงานได้ รวมทั้งสามารถสร้างโปรแกรมกราฟฟิกเพื่อทำหนังสือ แผ่นพับ โฆษณา การนำเสนอรายงานหรืองานอื่นๆ ได้ นอกจากนี้ยังสอนการใช้โปรแกรมขอได้ด้วย²²

- หลักสูตรคอมพิวเตอร์กราฟฟิก รับนักเรียนพิการทางร่างกายที่มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เข้าเรียนเป็นเวลา 1 ปี

นอกเหนือจากหลักสูตรดังกล่าวข้างต้น โรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่พัทยา ยังเปิดสอนคอมพิวเตอร์แบบตามอัธยาศัย ซึ่งเป็นหลักสูตรระยะสั้น เปิดสอนหลังจากเลิกเรียนตอนเย็นหรือวันหยุด ระยะเวลาเรียนในแต่ละวิชาไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับความต้องการของนักเรียน เช่น บางวิชา 10 ชั่วโมง บางวิชา 15 ชั่วโมง เป็นต้น เริ่มการเรียนการสอนอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมในเดือนพฤษภาคม ปีการศึกษา 2543 หลักสูตรนี้ นักเรียนสามารถเลือกเรียนตามความสนใจ เช่น วิชาการทำแผ่นพับโฆษณา การสร้างโฮมเพจ การเขียนโปรแกรมวินโดวส์ เป็นต้น ระหว่างเรียนสามารถทำงานไปพร้อมกัน ในขณะเดียวกันมีการทดสอบความรู้ด้วย หากนักเรียนผ่านการทดสอบทุกรายวิชาตามหลักสูตรที่โรงเรียนกำหนดไว้ นักเรียนที่เรียนตามอัธยาศัยนี้ จะได้รับประกาศนียบัตรที่รับรองโดยกระทรวง ศึกษาธิการ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนที่ผ่านการสอบคัดเลือกแล้วทุกหลักสูตร และนักเรียนที่มีผลสอบเข้าต่ำหรือเรียนที่ไม่ได้เรียนมาเป็นระยะเวลาหลายปี แผนกคอมพิวเตอร์ของโรงเรียนได้จัดให้มีชั้นเตรียมความพร้อมด้านคอมพิวเตอร์ สอนวิชาสามัญ และสร้างความคุ้นเคยให้นักเรียน เพื่อปรับตัวเข้าสู่ภาวะการเรียนอย่างเข้มข้นในหลักสูตรปกติที่โรงเรียนเปิดสอน

สำหรับนักเรียนที่สนใจ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ต้องการวุฒิทางการศึกษาและมีความรู้กว้างขวางยิ่งขึ้นโรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่พัทยา ได้ส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนลงทะเบียนเรียนการศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) ในช่วงเย็นหรือวันอาทิตย์ทั้งสายสามัญและสายอาชีพ

โรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่พัทยารับนักเรียนทั้งชายและหญิงอายุระหว่าง 17 – 35 ปี ที่พิการด้านการเคลื่อนไหว เช่น เป็นอัมพาต โปลิโอ แขนขาขาดหรือกล้ามเนื้ออ่อนแรง เน้นรับบุคคลที่มีฐานะยากจนจากทั่วประเทศเป็นอันดับแรก นักเรียนจะต้องอยู่ประจำที่โรงเรียนและมีพื้นฐานความรู้พอสมควร เพื่อที่จะเรียนได้อย่างมีคุณภาพ นักเรียนมากกว่าร้อยละ 90 เป็นผู้ที่นับถือศาสนาพุทธ บางคนเป็นมุสลิมหรือบางคนนับถือศาสนาคริสต์ บางคนได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว บางคนหนีมาขอเรียน เพราะครอบครัวไม่สนับสนุนด้วยเห็นว่า ไม่มีประโยชน์ บางคนยากจนไม่มีเงิน บางคนไม่มีญาติพี่น้องเลย ทุกคนได้เรียนฟรี มีที่พักและอาหารฟรี

²² โรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่ พัทยา. (2547). (ออนไลน์).

ส่วนคนที่ไม่มีเงิน นักบวชคณะพระมหาไถ่ได้ช่วยเหลือโดยให้เงินค่าขนมและค่าใช้จ่ายส่วนตัว รวมทั้งติดตามความก้าวหน้าในเรื่องการศึกษา

นอกเหนือจากหน้าที่เรียนตามหลักสูตรแล้ว นักเรียนยังมีหน้าที่ทำงานต่างๆ ตามที่โรงเรียนมอบหมายให้ เช่น การทำความสะอาดห้องเรียน หอพักและบริเวณโรงเรียน ทำงานในร้านค้า สหกรณ์ ในห้องสมุด ในห้องอาหาร ห้องซักผ้า เป็นผู้ประกาศเสียงตามสายและอื่นๆ โรงเรียนได้ตั้งสภานักเรียนขึ้นให้ทำหน้าที่ปกครองดูแลกันเอง นอกจากนี้โรงเรียนยังได้สนับสนุนให้นักเรียนจัดตั้งชมรมขึ้น เช่น ชมรมพัฒนาชลบุรี ชมรมดนตรีไทย ชมรมอินเทอร์เน็ต ชมรมกราฟฟิก ชมรมศิลปะ เป็นต้น

ในด้านจริยธรรม ทางโรงเรียนได้จัดให้มีการอบรมทุกคืนวันพุธกลางเดือนในเวลา 19.00-21.00 น. พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้นักเรียนได้พบผู้อำนวยการโรงเรียน ครูและเจ้าหน้าที่ เพื่อทำความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ของโรงเรียน ส่วนคืนวันพุธปลายเดือน ทางโรงเรียนได้นิมนต์พระสงฆ์มาแสดงธรรมเทศนาแก่นักเรียนที่นับถือศาสนาพุทธ ซึ่งเป็นส่วนใหญ่ของนักเรียนทั้งหมด²³

นอกจากการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมด้านการฝึกวิชาชีพด้วยเครื่องมือ อันทันสมัยแล้ว โรงเรียนยังได้สนับสนุนให้นักเรียนฝึกการทุกคนได้ร่วมในกิจกรรมนันทนาการ การจัดเลี้ยง ทัศนศึกษา การเล่นดนตรี การออกกำลังกายด้วยการเล่นกีฬาและศึกษาศิลปวัฒนธรรมของไทย โดยเฉพาะด้านกีฬา คณะพระมหาไถ่ได้สนับสนุนนักเรียนฝึกการอย่างจริงจังและสม่ำเสมอ โดยส่งนักกีฬาฝึกการเข้าร่วมแข่งขันกีฬาคนพิการแห่งชาติ และนักกีฬาคคนพิการของโรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่ได้รับเหรียญรางวัลมากมายหลายรายการ แม้โรงเรียนจะมีอุปกรณ์และประสบการณ์ด้านกีฬาน้อย แต่นักกีฬา ทุกคนตั้งใจฝึกซ้อมและทุ่มเทให้กับการแข่งขันอย่างเต็มที่ ทำให้คนแขนขาสามารถวิ่งแข่ง 100 เมตร ได้เร็วมาก คนขาตีบสามารถกระโดดสูงได้ คนไม่มีมือและเท้าสามารถว่ายน้ำได้ กีฬาทำให้ร่างกายและหัวใจของคนพิการเข้มแข็งยิ่งขึ้น ที่สำคัญที่สุดกีฬาทำให้คนพิการได้แสดงศักยภาพของตนเองและสร้างความเชื่อมั่นให้ตนเอง จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับคนพิการ การสนับสนุนการเล่นกีฬา ทำให้นักเรียนอาชีวพระมหาไถ่ สร้างผลงานในด้านกีฬาทั้งในระดับชาติและระดับโลก

นอกเหนือจากการดูแลนักเรียนพิการแล้ว นักบวชคณะพระมหาไถ่ ยังเอาใจใส่ดูแลครูและบุคลากรของโรงเรียนเป็นอย่างดี โดยจัดหอพัก อาหาร ค่ารักษาพยาบาล มีเงินสะสมและโบนัส รวมทั้งส่งเสริมให้ทุกคนเรียนต่อระดับสูงขึ้นไปด้วยการให้ทุนการศึกษา

²³ โรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่ พัทยา. (2547). (ออนไลน์).

ใน พ.ศ. 2541 โรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่พัทยาได้รับการยกย่องจากรัฐบาลให้เป็นหน่วยงานสนับสนุนคนพิการดีเด่นและได้รับมอบโล่ประกาศเกียรติคุณจากนายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี ต่อมา ใน พ.ศ. 2543 ได้รับรางวัลพระราชทานรางวัลองค์กรดีเด่น สาขาการส่งเสริมพัฒนาอาชีพเยาวชนแห่งชาติ เพราะมีผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อคนพิการและสังคม นายสุภรธรรม มงคลสวัสดิ์ ครูใหญ่ เป็นผู้แทนเข้าเฝ้ารับพระราชทานรางวัลจาก สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชสยามมกุฎราชกุมาร²⁴

โรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่ตระหนักถึงหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสังคม ด้วยเหตุนี้ ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา โรงเรียนจึงได้แสดงบทบาทสำคัญร่วมกับองค์กรคนพิการระดับประเทศ เช่น การรณรงค์ให้ประกาศใช้พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 การรณรงค์ให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการในรถไฟลอยฟ้าและระบบขนส่งมวลชนอื่นๆ การรณรงค์สภาพแวดล้อมที่ปราศจากอุปสรรคสำหรับคนพิการและการรณรงค์ด้านสิทธิและโอกาสต่างๆ สำหรับคนพิการ นอกจากนี้ยังได้ร่วมมือกับกลุ่มคนพิการจัดตั้งโครงการนำความรู้สู่ชุมชน เรียกว่า กลุ่มคนพิการพัฒนาชลบุรี จัดกิจกรรมนอกสถานที่ เยี่ยมและให้บริการคนพิการในอำเภอต่างๆ ของจังหวัดชลบุรี ให้คำปรึกษา ให้กำลังใจและช่วยเหลือทางด้านการรักษาพยาบาล การศึกษา การฝึกอาชีพ การจัดหางานและอื่นๆ แก่คนพิการ ในขณะเดียวกันโรงเรียนยังสนับสนุนให้นักเรียนนำความรู้สู่ชุมชน โดยเปิดสอนให้ประชาชน รู้จักวิธีใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ซ่อมอุปกรณ์ไฟฟ้าโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย เป็นต้น เช่น วันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2542 ตั้งโครงการที่อำเภอบางละมุง วันที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2543 ไปตั้งโครงการที่อำเภอสัตหีบและวันที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543 ตั้งโครงการที่อำเภอเกาะสีชัง เป็นต้น งานสำคัญอีกประการหนึ่งของงานด้านชุมชนหรือพัฒนาสังคม คือ การนำความรู้ด้านอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์ไปใช้เพื่อประโยชน์ในสังคม โดยนักเรียนอาชีวพระมหาไถ่ พัทยาได้พัฒนาระบบงานหรือพัฒนาเว็บไซต์ให้หน่วยงานหลายแห่ง เช่น

ใน พ.ศ. 2541 ทำโปรแกรมบันทึกข้อมูลคนไข้โรงพยาบาลบางละมุง ทำโปรแกรมบันทึกทะเบียนประวัติครู ระบบเครือข่าย (LAN) ระบบงานจัดเก็บข้อมูลบุคลากรและการเก็บข้อสอบโรงเรียนเมืองพัทยา

ใน พ.ศ. 2542 พัฒนาโปรแกรมฝ่ายจัดซื้อธนาคารนครหลวงไทยจำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่ ทำโปรแกรมฐานข้อมูลศิษย์เก่าโรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่พัทยานบนเว็บไซต์ ทำโปรแกรมระบบทะเบียนสมาชิกสถานสงเคราะห์คนพิการและทุพพลภาพพระประแดง ทำโปรแกรม

²⁴ โรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่ พัทยา. (2546). ใน 100 วัน คุณพ่อเรย์มอนด์ แอลดีน เบร์นัน. หน้า

บริหารการขายบริษัท เจ.เอช. อุตสาหกรรม จำกัด จังหวัดนครราชสีมา ทำโปรแกรมระบบทะเบียน
คนพิการสำนักงานประชาสงเคราะห์ชลบุรี ทำโปรแกรมระบบบริหารการผลิตบริษัท โปลิโหม
อุตสาหกรรม จำกัด บางขุนเทียน กรุงเทพฯ

ใน พ.ศ. 2543 ทำโปรแกรมทะเบียนโรงเรียนและวัดให้สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ
บางละมุง จังหวัดชลบุรี ทำโปรแกรมระบบทะเบียนผู้เข้ารับการฝึกอาชีพคนพิการศูนย์ฟื้นฟูอาชีพ
คนพิการจังหวัดขอนแก่น

ในวันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545 ศิษย์เก่าของโรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่ 2 คน ซึ่ง
ทำงานในตำแหน่ง Network Operator Support และ Programmer ของบริษัท ซิมโบล เนตเวิร์ค
จำกัด (Symbol Network Co.,Ltd.) ได้นำคณะผู้บริหารของบริษัท ประกอบด้วยประธานกรรมการ
บริหารและการตลาด ประธานกรรมการฝ่ายเทคนิค ประธานกรรมการฝ่ายการเงิน พร้อมด้วยคณะ
บุคคลและครอบครัวอีก 30 คน ไปเลี้ยงอาหารกลางวันให้แก่รุ่นน้องและบุคลากรในโรงเรียน พร้อม
ทั้งนำอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอนและหนังสือระบบเครือข่ายจำนวนมากไปมอบให้โรงเรียน
ประธานของบริษัท ซิมโบล เนตเวิร์ค จำกัด ให้ความเห็นว่า คนพิการที่เรียนจบจากโรงเรียนอาชีว
พระมหาไถ่พัททยาเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ²⁵

ด้านกีฬา ด้วยเหตุที่ทั้งครูและนักเรียนทุกคนเป็นคนพิการแต่ชอบการเล่นกีฬา
ประกอบกับการส่งเสริมการเล่นกีฬาของโรงเรียนด้วย จึงมีการจัดแข่งขันกีฬาบ่อยครั้งจนทำให้
โรงเรียนมีชื่อเสียงด้านกีฬาและเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายในสังคม เจ้าของสถานประกอบการ
หลายแห่งรู้จักโรงเรียนนี้ด้วยสื่อทางกีฬา ความสามารถด้านกีฬาจึงเป็นอีกมุมหนึ่งที่สะท้อนถึง
ศักยภาพของคนพิการ โดยเฉพาะในการแข่งขันเฟสปิกเกมส์ เมื่อเดือนมกราคม พ.ศ. 2542
นักเรียนพิการของโรงเรียนได้เข้าร่วมการแข่งขันในครั้งนี้หลายคน และได้เหรียญทองถึง 23 เหรียญ

ใน พ.ศ. 2543 โรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่พัททยาได้ส่งบุคลากรเข้าร่วมการแข่งขัน
โอลิมปิกวิชาชีพคนพิการ (International Abilitylympic) ที่ประเทศสาธารณรัฐเชก ผลปรากฏว่า ทีม
ไทยได้รางวัล 2 เหรียญเงินในสาขาการประกอบคอมพิวเตอร์ (Computer Repair) และจากสาขา
การพัฒนาเว็บไซต์ (Website Development) ทำให้โรงเรียนมีชื่อเสียงทางด้านการพัฒนาเว็บไซต์
มากยิ่งขึ้น²⁶ นอกจากนี้ยังได้รับรางวัล 2 เหรียญทองและ 1 เหรียญเงิน ในการแข่งขันวีลแชร์
(Wheelchair) ความเร็วจากการแข่งขันพาราลิมปิกเกมส์ ที่นครซิดนีย์ ประเทศออสเตรเลีย

²⁵ โรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่ พัททยา. (2547). (ออนไลน์).

²⁶ คณะคนพิการไทยในการแข่งขันโอลิมปิกวิชาชีพคนพิการ. (2543). ใน โรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่
พัททยา. หน้า 16

(The 2000 Paralympic in Sydney Australia) ²⁷

นอกเหนือจากเป็นนักเรียนที่มีคุณภาพแล้ว นักเรียนที่จบจากโรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่พิทยาท่างประสบผลสำเร็จในหน้าที่การงานด้วยกันทุกคน ไม่ว่าจะเป็นพนักงานบริษัท ประกอบอาชีพให้คำปรึกษา และทำอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการจำหน่ายและรับซ่อมคอมพิวเตอร์ รวมทั้งรับเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์

จากการสัมภาษณ์ศิษย์เก่าโรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่พิทยาคนหนึ่งจากจังหวัดอุดรธานี เป็นคนพิการไม่สามารถเดินได้ต้องให้รถเข็น เรียนจบหลักสูตรคอมพิวเตอร์กราฟฟิก ปัจจุบัน (พ.ศ. 2547) มีอาชีพเป็นครูสอนคอมพิวเตอร์ที่โรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่พิทยา ทำให้ทราบว่า ศิษย์เก่าคนนี้มีคุณภาพภูมิปัญญาที่ได้รับคำแนะนำจากนักบวชคณะพระมหาไถ่เป็นอย่างดี ทำให้มีอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น

ภคินี ภาวินี พิชัยศรีสวัสดิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่กล่าวว่า "นักเรียนพิการที่มาเรียนที่โรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่พิทยานี้เป็นคนขยันเรียน มีความรู้ดีและมีน้ำใจดี นักเรียนที่เรียนจบไปแล้ว ต่างประสบความสำเร็จในชีวิต มีอาชีพการงานทำกันเป็นส่วนใหญ่" ²⁸

จากการสัมภาษณ์บุคคลทั้งสองและคนอื่นๆ แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่ผลิตนักเรียนที่มีความรู้ มีคุณภาพ ออกไปรับใช้ครอบครัวและสังคม โรงเรียนนี้จึงเป็นที่นิยมของคนพิการและผู้ประกอบการ

การศึกษาเพื่อเป็นนักบวช

การศึกษา เพื่อเป็นนักบวชเป็นการจัดการศึกษาพิเศษ เพื่อสนองความต้องการของเด็กชายที่มีความประสงค์จะเป็นนักบวชในคณะพระมหาไถ่ ซึ่งจะต้องเรียนวิชาสามัญ เช่นเดียวกับนักเรียนทั่วไป แล้วยังต้องเรียนเกี่ยวกับศาสนาให้ลึกซึ้ง และเตรียมตัวเป็นนักบวชไปพร้อมๆ กัน โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. บ้านเนรเล็ก (Minor Seminary) มีชื่อว่า บ้านเนรพระมารดานิจจานุเคราะห์ ตั้งอยู่ที่อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี เป็นบ้านแห่งแรกของเด็กชายที่นับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกที่สมัครเป็นนักบวช แต่ยังไม่ได้บวชจึงเรียกว่า "เนร" และกำลังเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 เพื่อเข้ารับการอบรมและเตรียมตัวเป็นนักบวช ในระยะแรกมีเด็กอยู่เพียง

²⁷ แหล่งเดิม. หน้า 26.

²⁸ ภคินี ภาวินี พิชัยศรีสวัสดิ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นายวิวัฒน์ กิจเจริญ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่โรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่พิทยา เมื่อ 15 ตุลาคม 2547.

15 – 16 คน แต่ใน พ.ศ. 2547 มีจำนวนประมาณ 70 คน เนรต้องไปเรียนวิชาสามัญที่โรงเรียน อัสสัมชัญ ศรีราชา ส่วนที่บ้านเนรจะเรียนเกี่ยวกับกฎระเบียบของคณะพระมหาไถ่ การดำเนิน ชีวิตเพื่อพระเป็นเจ้าและเพื่อผู้อื่น การสวดภาวนา พิธีกรรมทางศาสนาและการขับร้องเพลง สรรเสริญพระเจ้า โดยมีตารางเวลาที่ต้องปฏิบัติทุกวัน

ผู้ปกครองที่ทำหน้าที่ดูแลบ้านเนรเล็ก คือ อธิการซึ่งเป็นบาทหลวงและบาทหลวง อื่นอีก 3 ท่าน ที่ช่วยอบรมเนรต้องทำกิจกรรมทุกอย่างร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นการสวดภาวนา นอน รับประทานอาหารหรือเล่นกีฬา โดยมีรุ่นพี่ดูแลรุ่นน้อง

หลังจากเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และกฎระเบียบต่างๆ ที่บ้านเนรเล็กแล้ว เนร จะถูกส่งไปฝึกอบรมในขั้นต่อไปที่โปสตุลันท์

2. โปสตุลันท์ (Postulancy) มีชื่อว่า บ้านนักบุญนอยมัน ตั้งอยู่ในบริเวณเดียวกับ โรงเรียนนานาชาติร่วมฤดี มีนบุรี กรุงเทพมหานคร เนรที่เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แล้วจะมา อยู่ที่นี้ 1 ปี เพื่อเรียนภาษาอังกฤษร่วมกับนักเรียนโรงเรียนนานาชาติร่วมฤดี พร้อมทั้งรับการอบรม ทางด้านศาสนาจากบาทหลวง โดยมีตารางเวลาที่ต้องปฏิบัติเช่นที่บ้านเนรเล็ก แต่มีเพิ่มเติมคือ ทุกวันเสาร์บาทหลวงที่เป็นอธิการจะจัดอบรมความรู้ทางศาสนา ส่วนวันอาทิตย์จะไปช่วย ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาที่วัดนักบุญโทมัส ซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณโรงเรียนนานาชาติร่วมฤดี และ จัดกิจกรรมให้เด็กยากจนที่ศูนย์เมอร์ซี เมื่อครบ 1 ปีแล้ว บาทหลวงซึ่งทำหน้าที่เป็นอธิการบ้าน นักบุญนอยมัน จะส่งเนรให้ไปศึกษาเกี่ยวกับศาสนาที่นวกสถาน ซึ่งตั้งอยู่ที่ อำเภอเมือง จังหวัด หนองคาย

3. นวกสถาน (Novitate) มีชื่อว่า บ้านนักบุญอัลฟอนโซ ตั้งอยู่ที่ อำเภอเมือง จังหวัด หนองคาย เป็นสถานที่ที่เนรที่จบจากโปสตุลันท์ต้องมาอยู่ที่นี้อีก 1 ปี เพื่อศึกษาพระวินัย ประวัติศาสตร์ จุดมุ่งหมายและอุดมการณ์ของคณะพระมหาไถ่ เรียนรู้เกี่ยวกับพระคัมภีร์ สร้าง ความศรัทธาและความสัมพันธ์ส่วนตัวกับพระเป็นเจ้าด้วยการสวดภาวนา เมื่ออยู่ที่นี้จนครบปีแล้ว เนรจะได้รับชุดนักบวชและปฏิญาณตนเป็นครั้งแรกว่าจะดำเนินชีวิตโดยถือความนบนอบ ความ บริสุทธิ์และความยากจน ภายใต้พระวินัยของคณะพระมหาไถ่ เป็นเวลา 1 ปี หลังจากนั้นจึงย้าย ไปพักอยู่ที่บ้านเนรใหญ่ อยู่ที่อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

4. บ้านเนรใหญ่ (Major Seminary) มีชื่อว่า บ้านนักบุญอัลฟอนโซ เป็นที่พักอาศัย และฝึกอบรม พร้อมทั้งเตรียมตัวไปศึกษาต่อระดับปริญญาตรี ในสาขาวิชาปรัชญา ที่วิทยาลัย

แสงธรรม* ถนนเพชรเกษม ตำบลท่าข้าม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม เณรประมาณ 25 – 30 คน จะอยู่ที่บ้านเณรแห่งนี้เป็นเวลา 4 ปี จนเรียนจบปริญญาตรี เอกมนุษยศาสตร์ สาขาปรัชญา ระหว่างนี้ เณรจะต้องปฏิญาณตนทุกปี จนครบ 3 ปี จึงปฏิญาณตนว่าจะดำเนินชีวิตเป็นนักบวชคณะพระมหาไถ่ตลอดชีวิต ต่อจากนั้น เณรจะถูกส่งไปฝึกปฏิบัติงาน เผยแผ่ศาสนา ภายใต้การดูแลของอธิการของบ้านแห่งนั้นๆ 2 แห่งๆ ละ 6 เดือน ถือเป็น ปีฝึกงานอภิบาล (Pastoral Year) เมื่อฝึกงานครบ 1 ปีแล้ว

เจ้าคณะนักบวชพระมหาไถ่แห่งประเทศไทยจะส่งเณรที่ถวายเป็นตัวตลอดชีวิตแล้วแต่ยังไม่ได้บวชเป็นบาทหลวงไปศึกษาต่อระดับปริญญาโท สาขาวิชาเทวศาสตร์ เมืองดาเวา (Davao) ประเทศฟิลิปปินส์ ทั้งนี้เพราะวิทยาลัยแสงธรรมเปิดสอนเพียงระดับปริญญาตรีเท่านั้น จึงต้องส่งไปศึกษาต่อที่ศูนย์ของนักบวชคณะพระมหาไถ่ในประเทศฟิลิปปินส์ เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว เณรจะเดินทางกลับประเทศไทย เพื่อบวชเป็นบาทหลวงและทำงานเผยแผ่ศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกต่อไป

นอกจากนี้ การจัดการศึกษาแก่คนยากจนและคนพิการแล้ว นักบวชคณะพระมหาไถ่ยังมีโครงการพิเศษคือ การจัดการทุนการศึกษาให้แก่เด็กยากจน ให้มีโอกาสได้รับการศึกษาคณะพระมหาไถ่ได้รับทุนจากผู้มีจิตศรัทธาทั้งในประเทศและต่างประเทศ และทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางในการพิจารณาจัดสรรทุนให้แก่ผู้รับทุน

การให้ทุนการศึกษามี 2 แบบ คือ แบบที่ 1 ผู้ให้ทุนบริจาคเงินให้คณะพระมหาไถ่ ดำเนินการพิจารณาให้ทุนการศึกษาแก่บุคคลที่ต้องการตามความเหมาะสม แบบที่ 2 ผู้ให้ทุนอุปการะเป็นรายบุคคล ผู้ให้ทุนและผู้รับทุนจะรู้จักซึ่งกันและกันจากจดหมายผ่านเจ้าหน้าที่ของคณะพระมหาไถ่ ในแต่ละปีมีผู้รับทุนระดับชั้นมัธยมประมาณ 5-10 คน ระดับอาชีวะประมาณ 3-5 คน และระดับมหาวิทยาลัยประมาณ 3-5 คน

ผู้รับทุนจะรับทุนถึงเมื่อใด เรียนจบในระดับใด ขึ้นอยู่กับความประพฤติ ความขยันขันแข็ง ความรับผิดชอบ และความต้องการของผู้รับทุนเอง แต่อย่างไรก็ตามนักบวชคณะพระมหาไถ่ไม่ได้บันทึกไว้ว่าได้ให้ทุนแก่ผู้ใดบ้าง เป็นจำนวนเงินเท่าใด เพียงแต่หวังให้ผู้รับทุนได้เรียน มีงานทำ มีชีวิตที่ก้าวหน้าและเป็นคนดีของสังคม โดยไม่หวังผลตอบแทนใดๆ

* วิทยาลัยแสงธรรม (Saengtham College) ตั้งขึ้นใน พ.ศ. 2515 เปิดสอน 2 คณะ 3 สาขาวิชา คือ คณะมนุษยศาสตร์ สาขาวิชาปรัชญาและศาสนา คณะศาสนศาสตร์ สาขาวิชาเทววิทยา และสาขาวิชาคริสตศาสนศึกษา เพื่อให้การศึกษาแก่บุคคลที่เตรียมตัวบวชเป็นบาทหลวงและนักบวชของศาสนาคริสต์ นิกายโรมันคาทอลิก จากทุกสังคมชนทุกทั่วประเทศไทย.

นอกจากทุนการศึกษาแล้ว นักบวชคณะพระมหาไถ่ยังให้ทุนแก่เด็กยากจน ทุพพลภาพ
ตาบอดและคนพิการในลักษณะอื่นอีก ซึ่งเป็นการให้เปล่า นอกเหนือจากการเรียนฟรี คือ เครื่อง
นุ่งห่ม ที่พักอาศัย อาหาร อุปกรณ์การเรียน อุปกรณ์ช่วยฟังและรถสำหรับคนพิการ เป็นต้น

บทที่ 3

งานด้านการสังคมสงเคราะห์

การสังคมสงเคราะห์หมายถึง การจัดมาตรการต่างๆ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนเป็นรายบุคคล เป็นกลุ่มหรือทั้งชุมชน การสังคมสงเคราะห์เป็นการทำงานกับผู้มีปัญหา¹

สังคมไทยประกอบไปด้วยคนยากจน คนพิการ คนชราและผู้ด้อยโอกาสเป็นจำนวนมาก ซึ่งส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในชนบท ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะบุคคลเหล่านั้นไม่ได้รับการศึกษาสูง ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากความยากจน จึงทำให้เด็กๆ ต้องออกจากโรงเรียนหลังจากจบการศึกษาภาคบังคับ เดิมคือชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แต่ปัจจุบันคือชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วออกไปประกอบอาชีพเลี้ยงครอบครัวต่อไป แต่เด็กบางคนไม่ได้รับการศึกษาเลย เพราะฐานะทางครอบครัวไม่อำนวย ด้วยเหตุนี้จึงทำให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ลำบากกลายเป็นผู้ด้อยโอกาสในสังคมและหวังความช่วยเหลือจากผู้อื่น ในขณะเดียวกัน ในสังคมก็ยังมีผู้ที่มีฐานะดีกว่า มีจิตเมตตา มีความเอื้ออาทรและพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือผู้ยากไร้ในรูปแบบต่างๆ กันซึ่งพัฒนามาเป็นงานสังคมสงเคราะห์

เมื่อนักบวชคณะพระมหาไถ่เดินทางเข้ามาเผยแผ่ศาสนาในประเทศไทยและพบเห็นสภาพความเป็นอยู่ของคนยากจน คนพิการ คนชรา และผู้ด้อยโอกาสอื่นๆ ว่า เป็นผู้ที่ต้องการความช่วยเหลืออย่างมาก แม้จะมีหน่วยงานด้านสังคมสงเคราะห์ทั้งของรัฐบาลและเอกชน ดำเนินการอยู่ แต่ก็ยังไม่ทั่วถึง เพราะยังมีบุคคลดังกล่าวอีกเป็นจำนวนมากที่ต้องการความช่วยเหลือ ด้วยเหตุนี้นักบวชคณะพระมหาไถ่จึงดำเนินงานด้านสังคมสงเคราะห์ โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน โดยเริ่มที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แล้วขยายสู่ภาคอื่นๆ ของประเทศอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้เพราะไม่เพียงแต่ให้ความช่วยเหลือบรรเทาทุกข์เบื้องต้นเท่านั้น แต่นักบวชคณะพระมหาไถ่ยังช่วยสนับสนุนให้ทุกคนรู้จักการช่วยเหลือตนเองเพื่อเอาชนะความยากลำบาก โดยสอนให้รู้จักการประกอบอาชีพต่างๆ เช่น การเกษตร การทำสวน การเย็บปักถักร้อย และการซ่อมรถ เป็นต้น การสังคมสงเคราะห์ของนักบวชคณะพระมหาไถ่ดังกล่าว ทำให้ผู้ได้รับการสงเคราะห์มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

งานด้านการสังคมสงเคราะห์ของนักบวชคณะพระมหาไถ่แบ่งออกเป็นงานสงเคราะห์กลุ่มต่างๆ ดังนี้

¹นิภา สุวรรณแสง. (2525). *การสังคมสงเคราะห์กลุ่มชน*. หน้า 10.

งานสงเคราะห์เด็ก

เด็กถือว่าเป็นอนาคตของชาติที่สำคัญ แต่ในขณะเดียวกันก็มีเด็กเป็นจำนวนมากที่มีอนาคตไม่แน่นอนเพราะมีฐานะยากจนเป็นเด็กด้อยโอกาส ด้วยเหตุนี้นักบวชคณะพระมหาไถ่จึงให้การสงเคราะห์เด็กเหล่านั้น เพื่อให้มีโอกาสได้เรียนหนังสือ จะได้เป็นคนดี มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของสังคมต่อไป ด้วยการตั้งสถานสงเคราะห์เด็กพัทยาและบ้านด้อยโอกาสขึ้น

สถานสงเคราะห์เด็กพัทยา (Children's Home Pattaya)

ตั้งขึ้นใน พ.ศ. 2517 ที่ถนนสุขุมวิท เมืองพัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี หลังจากนักบวชคณะพระมหาไถ่ได้รับการติดต่อขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่สหประชาชาติ ให้ช่วยดูแลเด็กกำพร้าชาวกำพูชาที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทย 2 รุ่น จำนวน 36 คน เป็นเวลา 7 เดือน คณะพระมหาไถ่จึงมอบหมายให้บาทหลวงเรย์มอนด์ เบรินัน ดำเนินการช่วยเหลือ นอกจากนี้ ท่านยังเห็นสภาพของเด็กๆ ที่ขาดความรักความอบอุ่นและโอกาสที่ดีในการเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ ประกอบกับมีเด็กถูกทอดทิ้งในเขตเมืองพัทยาที่มีผู้นำมาส่งให้ดูแลอีกด้วย บาทหลวงเรย์มอนด์ เบรินัน จึงสร้างบ้านพักชั่วคราวสำหรับเด็กขึ้น โดยมีภคินีคณะเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร มาช่วยดูแล ด้านการศึกษาและความเป็นอยู่ของเด็กๆ²

ต่อมาเมื่อมีเด็กมากขึ้น บ้านที่มีอยู่เริ่มคับแคบ บาทหลวงเรย์มอนด์ เบรินัน ต้องการสร้างบ้านหลังใหญ่กว่าเดิม เพื่อให้เด็กพักอาศัย จึงตั้งคณะกรรมการขึ้นชุดหนึ่ง ทำหน้าที่ รณรงค์หาทุนสนับสนุนการก่อสร้าง พร้อมทั้งสวดภาวนาขอพรจากพระเป็นเจ้า ทำให้ได้รับการสนับสนุนด้านการเงินจนสามารถสร้างอาคารหลังแรกเสร็จใน พ.ศ. 2518 เมื่อมีเด็กเพิ่มมากขึ้นใน พ.ศ. 2538 ได้สร้างอาคาร 3 ชั้น เพิ่มขึ้นเพื่อเป็นที่พักอาศัยของเด็กชาย และพนักงานพี่เลี้ยง ใน พ.ศ. 2542 ได้สร้างอาคาร 5 ชั้น เพื่อเป็นสถานที่เรียนของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลสัตตพัฒนาและที่พักของเด็กกำพร้าชายหญิงรุ่นเล็ก ใน พ.ศ. 2544 ได้สร้างอาคาร 2 ชั้น ชั้นล่างเป็นห้องอาหาร และชั้นที่ 2 เป็นหอประชุมเอนกประสงค์ งานของบาทหลวงเรย์มอนด์ เบรินัน ประสบผลสำเร็จอย่างดียิ่ง โดยได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์จากผู้มีจิตศรัทธาทั้งชาวไทยและต่างประเทศ จัดตั้งเป็นมูลนิธิสงเคราะห์เด็กพัทยาขึ้น

ใน พ.ศ. 2521 สถานสงเคราะห์เด็กพัทยาได้รับอนุญาตให้ก่อตั้งอย่างเป็นทางการ ต่อมาใน พ.ศ. 2522 ภคินีคณะรักกางเขน จากจังหวัดจันทบุรี มารับงานต่อจากภคินีคณะเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร ตั้งแต่นั้นมา ในวันที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2524 สถานสงเคราะห์เด็กพัทยาได้รับใบอนุญาตให้เป็น "องค์การสวัสดิภาพเด็ก" ทำหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการรับเด็กเป็น

²ประวัติมูลนิธิสงเคราะห์เด็กพัทยา. (2546). ใน 100 วัน คุณพ่อเรย์มอนด์ แอลลัน เบรินัน.

บุตรบุญธรรมของทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

สถานสงเคราะห์เด็กพัทธามีวัตถุประสงค์ในการก่อตั้งดังนี้ คือ

1. รับเลี้ยงเด็กโดยไม่รังเกียจเชื้อชาติ ศาสนา เพื่อให้เขาเป็นคนดีสมบูรณ์ทั้งร่างกาย สติปัญญาและจิตใจ
2. แบ่งเบาภาระของครอบครัวที่ประสบเคราะห์กรรมอย่างรุนแรงในชีวิต โดยยินดีรับเลี้ยงลูกให้เป็นการชั่วคราว
3. สนับสนุนให้เด็กได้รับการศึกษา จนถึงระดับสูงสุด ตามความสามารถ
4. จัดหาครอบครัวที่สมัครใจรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม ทั้งในและต่างประเทศโดยถูกต้องตามพระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. 2522
5. แนะนำให้เป็นศาสนิกชนที่แท้จริง โดยตัดสินใจเลือกศาสนาที่จะยึดถือและปฏิบัติด้วยตนเอง เมื่อถึงวัยอันเหมาะสม
6. ร่วมมือกับองค์กรการกุศลต่างๆ ที่อุทิศตนเพื่อชีวิตของเด็ก³

สถานสงเคราะห์เด็กพัทธามีขนาดใหญ่ กว้างขวาง สะอาด มีอาคารหลายหลังซึ่งใช้เป็นที่พักของเด็ก ภายในมีห้องดูโทรทัศน์ ห้องสมุด ห้องทำกรบ้าน ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องรับประทานอาหารและห้องสหนาการ ภายในสถานสงเคราะห์ยังมีสนามฟุตบอล วอลเลย์บอล ตะกร้อ บาสเกตบอล มีสถานที่เรียนเทคโนโลยีและถนนสำหรับเด็กๆ ซ้ำจักรยาน

คุณสมบัติของเด็กที่สมัครเข้ามารับการสงเคราะห์ที่สถานสงเคราะห์เด็กพัทธาคือ ต้องเป็นเด็กยากจน เด็กกำพร้า และเด็กมีปัญหาทั้งชายและหญิงทั่วประเทศไทย โดยไม่เลือกชาติหรือศาสนา ตั้งแต่แรกเกิดถึงอายุประมาณ 14 ปี

วิธีการและแนวทางในการปฏิบัติต่อผู้ได้รับการสงเคราะห์คือ เลี้ยงดูแบบครอบครัวและดูแลอย่างใกล้ชิด มีการแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่มตามอายุคือ กลุ่มที่ 1 ตั้งแต่แรกเกิด - 3 ปี มีพี่เลี้ยง 1 คน ดูแลเด็ก 4 คน กลุ่มที่ 2 อายุ 7 - 13 ปี มีพี่เลี้ยง 1 คน ดูแลเด็ก 5 คน กลุ่มที่ 3 อายุตั้งแต่ 14 ปี ขึ้นไป มีพี่เลี้ยง 1 คน ดูแลเด็ก 30 คน ให้รับประทานอาหาร 3 มื้อ อาหารว่างตามสมควร บาทหลวง ภคินี ครูและผู้ดูแลจะทำหน้าที่อบรมและชี้แนะให้เด็กมุ่งมั่นในทางที่ดี มีวินัย ใฝ่หาความก้าวหน้า และทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม

มูลนิธิสงเคราะห์เด็กพัทธาคือว่า การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่สุดที่เด็กควรได้รับ ดังนั้นจึง ค่อยๆ ปลุกฝังความสำคัญของการศึกษาให้แก่เด็ก เด็กจะเริ่มเรียนชั้นอนุบาลเป็นเวลา 3 ปี โดยครูในสถานสงเคราะห์เด็กพัทธาสอนให้เด็กคุ้นเคยกับบรรยากาศในชั้นเรียน สอนพยัญชนะไทย

³มูลนิธิสงเคราะห์เด็กพัทธาคือ. (2547). *สรุปประวัติโดยย่อ*. (เอกสาร). ไม่มีเลขหน้าปรากฏ.

อังกฤษ คอมพิวเตอร์ คณิตศาสตร์ การอ่านและการเขียน โดยพยายามให้เด็กสนุกและมีความสุขกับการเรียนให้มากที่สุด ต่อจากนั้นมูลนิธิสงเคราะห์จะส่งเด็กเข้าเรียนในโรงเรียนที่เมืองพัทยาและบริเวณใกล้เคียง เด็กที่สามารถดูแลตนเองได้แล้ว มูลนิธิจะสอนให้มีความรับผิดชอบ ให้เดินทางไปโรงเรียนเอง และให้เงินค่าใช้จ่ายตามสมควร ส่วนเด็กที่ยังดูแลตนเองไม่ได้ มูลนิธิจะดูแลทั้งหมดพร้อมทั้งหาที่เรียนให้ด้วย เมื่อเด็กมีอายุมากขึ้น ต้องเรียนสูงขึ้น เด็กสามารถเลือกเรียนสายอาชีพหรือสายสามัญก็ได้ตามความพอใจ มูลนิธิจะเปิดโอกาสให้เด็กสอบเข้าเรียนในสถานศึกษาที่ต้องการ เมื่อสอบเข้าได้ มูลนิธิจะเป็นผู้จ่ายค่าเล่าเรียน ค่าเดินทางและค่าอาหารให้ แต่บางครั้งเมื่อเด็กเลือกเรียนสถานศึกษาที่ห่างไกลมาก ไม่สามารถเดินทางไปและกลับในวันเดียวได้ มูลนิธิจะหาสถานที่พักใกล้ๆ สถานศึกษารวมทั้งออกค่าใช้จ่ายเรื่องที่พักให้ด้วย เพียงแต่เด็กมีความตั้งใจเรียนเท่านั้น มูลนิธิจะดูแลจนเด็กจนกระทั่งเรียนจบ และสามารถดูแลช่วยเหลือตนเองได้ โดยมีได้เรียกเรื่องสิ่งใดเป็นการตอบแทน เพียงแต่หวังให้เด็กๆ เหล่านั้น สามารถดำเนินชีวิตที่ดี เป็นคนดีของสังคมและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ทำตนเป็นประโยชน์ต่อสังคม และไม่เป็นที่ภาระของสังคมเท่านั้น ก็เป็นความภาคภูมิใจของมูลนิธิสงเคราะห์เด็กพัทยาแล้ว

หลังก่อตั้งมาเป็นเวลากว่า 30 ปี มูลนิธิสงเคราะห์เด็กพัทยากลายเป็นสถานที่กว้างขวาง มีพื้นที่ถึง 19 ไร่ มีอาคารที่ดีพร้อมสำหรับเด็กๆ ได้พักอาศัย 6 หลัง มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถประกอบด้วย ภาควิชาคณะรักษางานจำนวน 3 ท่าน ครูผู้สอน 7 คน พนักงานพี่เลี้ยงจำนวน 25 คน เด็กที่รับการสงเคราะห์มีประมาณ 150 คน

ใน พ.ศ. 2547 ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ที่ได้รับการสงเคราะห์จากมูลนิธิสงเคราะห์เด็กพัทยา ทั้งชายและหญิงที่ประกอบอาชีพต่างๆ เช่น ครู ช่างเทคนิค พนักงานที่โรงแรมแถบชายหาดพัทยา อาจารย์สอนคอมพิวเตอร์ ค้าขาย รับจ้างเลี้ยงเด็กอ่อน รับจ้างทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม และกลับมาเยี่ยมบ้านที่เคยอยู่ ดังนี้

1. คนแรกเป็นชาย อายุ 27 ปี มีภูมิลำเนาอยู่จังหวัดอุดรธานี ให้สัมภาษณ์ว่า เขามาอยู่ที่มูลนิธิสงเคราะห์เด็กพัทยาดังแต่เมื่อไรไม่ทราบ ทราบแต่ว่า พอรู้ความก็อยู่ที่นั่นแล้ว ครูบอกว่า เขาเป็นใคร มีภูมิลำเนาอยู่ที่ไหนเมื่ออายุรู้ความแล้ว อยู่ที่นั่นประมาณ 26 ปี ได้รับการเลี้ยงดูอย่างดี มีความสุขมีอาหาร ที่อยู่อาศัยและที่สำคัญคือได้เรียนหนังสือ จบปริญญาตรีจากสถาบันราชภัฏราชนครินทร์ จะเขิงเทรา ปัจจุบัน (พ.ศ. 2547) เป็นครูอยู่ที่โรงเรียน เซนต์หลุยส์วิทยาลัย จังหวัดจะเขิงเทรา มูลนิธิสงเคราะห์เด็กพัทยาคือบ้าน เวลาว่างจะมาเยี่ยมบ้านเสมอ เป็นครอบครัวใหญ่ที่ให้ชีวิตให้ความอบอุ่นและความรัก พ่อเรย์ (บาทหลวงเบรินัน) ไม่เคยเรียกร้องอะไรเลย เป็นผู้ให้เพียงอย่างเดียวเวลาพบหน้าจะทักทายและแสดงความห่วงใย มักจะถามเสมอ

ว่าสบายดีไหม มีปัญหาอะไรกลับมาบ้านเรานะ เขารู้สึกซาบซึ้งและขอบคุณมูลนิธิสงเคราะห์เด็ก พัทยา ที่ช่วยให้เขาประสบความสำเร็จในชีวิต

2. คนที่สองเป็นหญิง อายุ 27 ปี ภูมิลำเนาอยู่จังหวัดระยอง มาอยู่ที่มูลนิธิ สงเคราะห์เด็กพัตยาตั้งแต่แรกเกิด ครอบครัวเป็นมาเมื่อรู้ความแล้วว่ามาจากโรงพยาบาล จังหวัดระยอง ไม่รู้ว่าพ่อแม่เป็นใคร ได้รับการดูแลทุกอย่างจากพ่อเรย์ สำเร็จการศึกษาทางด้าน พยาบาล ปัจจุบันทำงานที่ศูนย์เด็กอ่อนของมูลนิธิสงเคราะห์เด็กพัตยา ได้รับเงินเดือนตามปกติ หญิงผู้นี้กล่าวว่าชอบพระคุณพ่อเรย์ที่ได้ให้ชีวิตที่ดีแก่ตนเอง

3. คนที่สามเป็นชาย อายุ 24 ปี ภูมิลำเนาอยู่กรุงเทพฯ พ่อพามาอยู่ที่มูลนิธิ สงเคราะห์เด็กพัตยาตั้งแต่อายุประมาณ 8 ขวบ เนื่องจากฐานะทางบ้านยากจนมาก พ่อเรย์ ได้ส่ง ให้เรียนหนังสือจนจบปริญญาตรีสาขาออกแบบอุตสาหกรรมจากสถาบันราชภัฏราชนครินทร์ ฉะเชิงเทรา ทำงานตามวุฒิที่เรียนมาประมาณ 1 ปีแล้ว ปัจจุบัน (พ.ศ. 2547) เป็นครูอยู่ที่มูลนิธิ สงเคราะห์เด็กพัตยาแห่งนี้เอง เนื่องจากมีความรักสถาบัน อยากจะช่วยน้องในมูลนิธิแห่งนี้ และ อยากจะมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถาบันที่ตนเองรัก คุณพ่อเรย์สอนให้รักพ่อแม่ ดังนั้นจึงไปเยี่ยม พ่อแม่บ่อยๆ เมื่อมีงานทำแล้ว พ่อเรย์ยังสอนให้เป็นคนดี ช่วยเหลือกันและกัน รู้จักแบ่งปันกัน พ่อเรย์จ่ายค่าเรียนให้จนเรียนจบปริญญาโท เมื่อกลับมาทำงานที่นี่ พ่อเรย์ก็ให้เงินเดือนเต็ม เหมือนคนอื่น ไม่เคยหักเงินเดือนเพื่อจ่ายค่าน้ำไฟ พ่อมักจะมาคุยด้วยอย่างสนุกสนานและให้ กำลังใจเสมอ

บ้านเด็กด้อยโอกาสพระมหาไถ่ (Redemptorist Street Kid Home)

ปัญหาเด็กเร่ร่อนเป็นปัญหาที่สำคัญปัญหาหนึ่งที่ภาครัฐและภาคเอกชนต้องช่วยกัน แก้ไขปัญหา ด้วยเหตุนี้นักบวชคณะพระมหาไถ่จึงตั้งบ้านเด็กด้อยโอกาสขึ้น เพื่อให้ความช่วยเหลือ ขั้นพื้นฐานแก่ เด็กเร่ร่อน และเด็กด้อยโอกาส โดยจัดที่พักอาศัย อาหาร ให้ความรัก การดูแล อบรม และการศึกษา รวมทั้งช่วยแก้ไขให้เด็กเปลี่ยนพฤติกรรม และการดำรงชีวิตให้เหมือนบุคคล ทั่วไป ซึ่งประสบผลสำเร็จพอสมควร

ใน พ.ศ. 2532 คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ ได้ศึกษา ปัญหาเด็กในเมืองพัตยาพบว่า มีความจำเป็นที่ต้องเร่งช่วยเหลือและแก้ปัญหาเด็กเร่ร่อน และ ด้อยโอกาส เพราะเด็กเหล่านี้จะกลายเป็นปัญหาเรื้อรังของสังคมในอนาคต ถึงแม้รัฐบาลจะให้ ความช่วยเหลืออย่างเต็มความสามารถแล้ว แต่ก็ยังไม่เพียงพอ นักบวชคณะพระมหาไถ่ได้เล็งเห็น ว่า เด็กเหล่านี้จะเป็นทรัพยากรที่มีค่าของสังคมไทยต่อไปในภายภาคหน้า หากได้รับการดูแลอย่าง ถูกต้อง รวมถึงการได้รับโอกาสทางการศึกษา⁴

⁴ บ้านเด็กด้อยโอกาสพระมหาไถ่. (2546). ใน 100 วัน คุณพ่อเรย์มอนด์ แอลสัน เบรินัน. หน้า 79.

ดังนั้น บาทหลวงเรย์มอนด์ เบรินัน จึงได้ตั้งโครงการ "บ้านอารมณ์ดี" ขึ้นใน พ.ศ. 2533 ในบ้านจัดสรร ตำบลนาเกลือ เป็นโครงการเกี่ยวกับเด็กเร่ร่อนและด้อยโอกาส ต่อมาเมื่อมีเด็กเพิ่มมากขึ้น จึงได้ย้ายมาอยู่บ้านบัวขาว ในซอยบัวขาว เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี เป็นอาคาร 3 ชั้น หลังจากนั้นได้ย้ายเด็กอีกหลายครั้งเนื่องจากจำนวนเด็กเพิ่มมากขึ้น ในที่สุดได้ย้ายมาอยู่ที่บริเวณตรงข้ามหมู่บ้านช้าง ในซอยเนินพลับหวาน ถนนสุขุมวิท เลขที่ 12/5 หมู่ 7 บ้านมาบยายเลีย ตำบลหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ซึ่งมีเนื้อที่ประมาณ 18 ไร่ ชื่อว่า "บ้านเด็กด้อยโอกาส พระมหาไถ่" โดยมีคณะภคินีคณะธิดารักกางเขนจากจังหวัดจันทบุรี ครู และเจ้าหน้าที่ 21 คน เป็นผู้ดูแล เพื่อชักชวนให้เด็กเร่ร่อนและด้อยโอกาสเข้ามาอาศัยอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี โดยมีหลักประกันแน่นอนว่าเด็กๆ ทุกคนจะปลอดภัย มีที่พัก มีอาหาร มีคนดูแล มีคนให้การอบรมสั่งสอน และได้รับการศึกษาเพื่ออนาคตที่ดีกว่า

กลุ่มเป้าหมายหลักคือ กลุ่มเด็กเร่ร่อน เด็กขอทาน เด็กที่ประพฤติน่าไม่สมควรแก่วัย เด็กที่อยู่ในสภาพยากจน และเด็กที่ถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ อายุระหว่าง 6-18 ปี เจ้าหน้าที่ภาคสนามของบ้านเด็กด้อยโอกาสจะไปเยี่ยมเด็กเร่ร่อนในเมืองพัทยา พยายามทำความคุ้นเคยกับเด็กขอทาน เด็กที่ทำงานในบาร์หรือเด็กเกเรตามถนน แล้วชักชวนให้มาเที่ยวบ้านเด็กด้อยโอกาส ให้ร่วมกิจกรรม ให้รับประทานอาหาร ให้ข้อคิดเกี่ยวกับอนาคต และในที่สุดก็ชักชวนให้มาอยู่ ส่วนอีกวิธีหนึ่งคือ เจ้าหน้าที่ของกรมประชาสัมพันธ์นำ

บ้านเด็กด้อยโอกาสพระมหาไถ่เป็นบ้านเปิด ยินดีต้อนรับเด็กเร่ร่อน และด้อยโอกาสทุกคนทุกเวลา โดยสร้างบรรยากาศแห่งความไว้วางใจ ให้ความดูแลเอาใจใส่ ให้อาหาร ที่พัก การศึกษาตามความปรารถนาและความสามารถของเด็กแต่ละคน ให้ความรักดัง ครอบครัว สร้างความมั่นใจ สอนให้ใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่า ติดต่อกับครอบครัวของเด็ก และสร้างสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ปกครองกับเด็กๆ ปลุกฝังเด็กให้เรียนรู้ประสบการณ์ที่จำเป็น เพื่อช่วยเหลือตนเอง สร้างวินัยและการมีส่วนร่วมในสังคม

เมื่อเด็กเข้ามาอยู่ในบ้านเด็กด้อยโอกาสแล้ว เด็กชายและเด็กหญิงจะแยกบ้านอยู่เป็นสัดส่วน มีเตียงนอน เสื้อผ้า เครื่องแต่งกายและของใช้ส่วนตัวอย่างเพียงพอ และได้รับอาหารครบทุกมื้อ เด็กๆ จะต้องทำงานโดยช่วยกันบริการตักอาหาร จัดเก็บและล้างภาชนะหลังรับประทานอาหาร นอกจากนี้ เด็กจำนวนหนึ่งต้องผลัดเปลี่ยนกันไปช่วยแม่ครัวประกอบอาหารเพื่อฝึกทักษะในการทำอาหารด้วย มีเวรทำความสะอาดบ้าน เก็บขยะและรดน้ำต้นไม้

เด็กจะต้องเข้าร่วมกิจกรรม ประชุม ปรีกษาและรับฟังคำแนะนำต่างๆ รวมทั้งฝึกกิจกรรมรายท ความรับผิดชอบและการมีวินัย โดยพยายามชี้ให้เห็นถึงการทำความดี เพื่ออนาคตที่ดีของเด็กเอง เจ้าหน้าที่ปฏิบัติต่อเด็กๆ อย่างดี พยายามถามถึงสาเหตุของการเป็นเด็กเร่ร่อน

สาเหตุที่ต้องหนีออกจากบ้าน หลังจากนั้นจะหาวิธีแจ้งให้ทางบ้านของเด็กทราบถึงที่อยู่ของเด็ก แต่ถ้าเด็กหนีมาเพราะถูกกระทำทารุณ ทางมูลนิธิจะแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจให้รับทราบด้วย เพื่อหาแนวทางในการป้องกัน และแก้ไขต่อไป

บ้านเด็กด้อยโอกาสจะส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กทุกคนเข้ารับการศึกษา โดยครูในบ้านเด็กด้อยโอกาสจะสอนเด็กก่อนวัยเรียนที่บ้าน หลังจากนั้นจึงจะส่งเข้าเรียนในโรงเรียนรัฐบาล ในเมืองพัทยา ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นสูงสุดเท่าที่เด็กจะเรียนได้ เมื่อเด็กกลับจากโรงเรียน ครูจะช่วยดูแลเรื่องกรบ้าน และจัดให้มีการฝึกทักษะอาชีพด้วย เช่น ตัดผม การทำ เบเกอรี่ และการทำขนมชนิดต่างๆ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังสอนการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อให้สามารถใช้คอมพิวเตอร์เบื้องต้น รวมทั้งการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตได้ จัดกิจกรรมพัฒนาทางด้านร่างกายและจิตใจ เพื่อให้เด็กมีความสามัคคี เสียสละ รู้จักแบ่งปัน และมีน้ำใจช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เช่น การเล่นกีฬา การเล่นเกมส์ การเข้าค่ายเดินป่า จัดงานวันคริสต์มาส และวันปีใหม่ มีแพทย์และพยาบาลมาตรวจสุขภาพเด็กเป็นประจำ และนำส่งโรงพยาบาลหากป่วยมาก ท้ายสุดบ้านเด็กด้อยโอกาสยังจัดให้เด็กฝึกการเรียนรู้และทักษะด้านเกษตรที่ฟาร์มเกษตร โดยเด็กทุกคนต้องฝึกทำแปลงเกษตร ปลูกผัก เพาะชำ ใสปุ๋ย ปลูกไม้ดอก ไม้ประดับ ไม้ยืนต้น ฝึกเลี้ยงปลา นก เป็ด ไก่และสัตว์อื่นๆ ที่เด็กสนใจ

บ้านเด็กด้อยโอกาสพระมหาไถ่ดำเนินการมาเป็นเวลานานกว่า 14 ปี สามารถพัฒนา คุณภาพชีวิตของเด็กด้อยโอกาสได้หลายคน จากสถิติของบ้านเด็กด้อยโอกาสพระมหาไถ่ ใน พ.ศ. 2547 มีเด็กอยู่ในความดูแลจำนวน 138 คน ผู้ชาย 93 คน ผู้หญิง 45 คน อายุ 0 – 6 ปี จำนวน 31 คน อายุ 7 – 12 ปี จำนวน 62 คน อายุ 13 – 18 ปี จำนวน 45 คน พ่อแม่และเด็กมาติดต่อขออยู่เองประมาณร้อยละ 80 ที่เหลือประมาณร้อยละ 20 มาจากพลเมืองดี เจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองพัทยา หรือเจ้าหน้าที่บ้านเด็กด้อยโอกาสนำมาให้ เมื่อเด็กเรียนสำเร็จตามที่ต้องการแล้ว ครูจะนำเด็กส่งคืนให้ครอบครัวประมาณร้อยละ 60 – 70 เจ้าหน้าที่บ้านเด็กด้อยโอกาสดำเนินการหางานที่เหมาะสมให้ทำประมาณร้อยละ 20 – 30 บ้านเด็กด้อยโอกาสสนับสนุนโดยการหาทุนให้ศึกษาต่อประมาณร้อยละ 5 – 10

เด็กที่มาอาศัยอยู่ในบ้านนี้เรียนจบระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นปีละประมาณ 10 – 20 คน ประมาณร้อยละ 15 – 20 ทางบ้านเด็กด้อยโอกาสหางานให้ทำตามความสามารถ เช่น ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม เป็นพนักงานในร้านเบเกอรี่ และเป็นพนักงานตามโรงแรมที่เมืองพัทยา ประมาณร้อยละ 5 – 10 ทางบ้านเด็กด้อยโอกาสจะให้ทุนในการศึกษาต่อ

ในสายสามัญ และสายอาชีพตามความสมัครใจของเด็ก⁵

งานสงเคราะห์คนชรา

คนชราเป็นอีกกลุ่มหนึ่งของสังคมที่ต้องการความช่วยเหลือดูแลเอาใจใส่ เพราะเหตุที่สูงอายุไม่สามารถทำงานหาเลี้ยงชีพได้ ทำให้มีความเป็นอยู่ลำบาก บางคนเป็นคนไร้ญาติ บางคนมีปัญหาสุขภาพ บางคนถูกลูกหลานทอดทิ้งไม่เอาใจใส่ บางคนเพิ่งออกจากห้องคุมขัง และไม่มีที่พักอาศัย นักบวชคณะพระมหาไถ่เล็งเห็นความจำเป็นที่จะต้องให้ความช่วยเหลือคนชราเหล่านั้น จึงอาสาเป็นองค์กรเอกชนอีกองค์กรหนึ่งที่ทำให้ความอนุเคราะห์แก่คนชราด้วยการสร้างที่พักสำหรับคนชราขึ้น 2 แห่ง คือ

สถานสงเคราะห์คนชรา บ้านจิก จังหวัดอุดรธานี

เดิมเป็นหมู่บ้านญวนเก่าของชาวญวนที่อพยพมาจากประเทศเวียดนาม บุตรหลานชาวญวนไม่สามารถทำงานได้ เนื่องจากเป็นผู้อพยพที่ถูกกักกันไว้แต่ในศูนย์เท่านั้น จึงทำให้คนชราชาวญวนไม่มีเงินและอาหาร นักบวชคณะพระมหาไถ่จึงให้ความช่วยเหลือและสงเคราะห์คนญวนที่ชราและพิการในด้านที่อยู่อาศัย อาหารและการดูแลสุขภาพ ต่อมาเมื่อจำนวนคนญวนอพยพเหลือน้อยลง จึงได้รับคนชราชาวไทยเข้ามารับการสงเคราะห์ โดยให้ที่อยู่อาศัย อาหาร การรักษาพยาบาล ยารักษาโรคและเปิดโอกาสให้ปฏิบัติศาสนกิจตามความเชื่อของแต่ละคน จนถึงแก่กรรม โดยได้รับความยินยอมจากบุตรหลานของคนชราที่สมัครใจมาอยู่ด้วย ทั้งนี้ นักบวชคณะพระมหาไถ่ได้รับความช่วยเหลือจากคณะวินเซนต์ เดอ ปอล ด้านเงินทุน การฝึกสอนอาชีพ เช่น งานจักสาน งานเย็บผ้า งาน ทอผ้า และยังมีคณะภคินีคณะรักกางเขนมาช่วยดูแลคนชราด้วย ทำให้คนชราได้รับการดูแลเอาใจใส่ มีที่อยู่อาศัย มีอาชีพเสริมพิเศษ มีรายได้พอเลี้ยงตนเองได้และมีความสุขตามสมควร

บ้านพักคนชราพระมหาไถ่ (Pattaya Old Age Home for Stateless People)

ตั้งขึ้นใน พ.ศ. 2531 เพื่อให้การสงเคราะห์เรื่องที่อยู่อาศัย อาหาร เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม รวมทั้งด้านสุขภาพอนามัยแก่คนชราที่ถูกทอดทิ้ง

ในขณะที่บาทหลวงเบรินันน์ กำลังดำเนินงานเกี่ยวกับบ้านเด็กด้อยโอกาสอยู่นั้น ท่านได้พบว่า มีคนชราทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่เคยถูกคุมขังและพ้นโทษออกมาจากเรือนจำ มีความเป็นอยู่ที่ลำบาก กลับบ้านเกิดไม่ได้ ไม่มีที่อยู่อาศัยและไม่มีญาติพี่น้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

⁵ บ้านเด็กด้อยโอกาสพระมหาไถ่. (2546). รายงานผลการดำเนินงาน. (เอกสาร). ไม่ปรากฏเลขหน้า.

ชาวออสเตรเลีย จีน ญวน เขมร ลาว มาเลเซีย พม่า และสวีเดน⁶ นักบวชคณะพระมหาไถ่จึงได้สร้างบ้านพักคนชรา พระมหาไถ่ ขึ้นในบริเวณเดียวกับโรงเรียนอาชีวะ พระมหาไถ่พญา สำหรับคนชราเหล่านั้น พร้อมทั้งจัดให้มีผู้ดูแลเอาใจใส่ ให้ความสะดวกสบาย เงินค่าใช้จ่ายรายสัปดาห์ ดูแลตรวจสุขภาพเป็นประจำ ดูแลทั้งในยามปกติและยามเจ็บป่วย หากเจ็บป่วยมาก ก็จะนำเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลเอกชน ให้ปัจจัยที่ช่วยให้มีความสุขเพลิดเพลิน เช่น โทรทัศน์ เครื่องทำน้ำอุ่น เครื่องกรองน้ำดื่ม รวมทั้งห้องพักอาศัยที่กว้างขวาง และสะอาด รวมทั้งพาไปพักผ่อนนอกสถานที่เดือนละครั้ง ทั้งหมดดังกล่าวมาแล้วคนชราเหล่านั้นไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ เลย⁷

บ้านพักคนชราพระมหาไถ่มีห้องพัก 20 ห้อง มีผู้ดูแล 2 คน มีคนชราอาศัยอยู่ระหว่าง 20-25 คน พักห้องละ 1 – 2 คน เป็นชาวต่างชาติที่มาจากเรือนจำ โรงพยาบาล และจากข้างถนนที่ตำรวจขอให้ทางบ้านพักคนชราพระมหาไถ่รับมาอยู่ด้วย สำหรับสมาชิกคนไทยนั้นมักมีปัญหาจากครอบครัว จึงพักอยู่เพียงชั่วคราว เมื่อภาวะจิตใจดีขึ้น ก็กลับไปอยู่กับครอบครัวตามเดิม ส่วนชาวต่างชาติบางคนก็เริ่มมีความประพฤติไม่เหมาะสม ทางบ้านพักคนชราพระมหาไถ่ก็ส่งกลับเข้าเรือนจำตามเดิม ในขณะที่เดียวกันก็มีคนชราหลายคนเสียชีวิตที่บ้านพักแห่งนี้

เงินทุนค่าใช้จ่ายของบ้านพักคนชราพระมหาไถ่ได้มาจากต่างประเทศ จากผู้มีจิตศรัทธา และจากองค์กรต่างๆ เช่น องค์กรช่วยเหลือคนชรา (HELP AGED) และ สมาคมวินเซนต์ เดอ ปอล⁸ เป็นต้น ใน พ.ศ. 2547 เหลือสมาชิกคนชราเพียง 6 คน เนื่องจากนักบวชคณะพระมหาไถ่ปิดรับคนชราใน พ.ศ. 2543 เพราะค่าใช้จ่ายสูงมาก เงินที่ได้รับอุดหนุนจากต่างประเทศ และผู้มีจิตศรัทธาน้อยลง และมีสถานที่ของทางราชการรองรับคนชรามากขึ้นแล้ว⁹

งานสงเคราะห์เด็กพิการและปัญญาอ่อน

เด็กพิการและปัญญาอ่อนเป็นคนอีกกลุ่มหนึ่งที่ต้องการความอนุเคราะห์เพื่อให้สามารถช่วยตนเองได้ในระดับหนึ่ง และไม่เป็นภาระของผู้อื่นมากเกินไป นักบวชคณะพระมหาไถ่เล็งเห็นความสำคัญนี้จึงได้ตั้งศูนย์ขึ้นเพื่อสงเคราะห์เด็กเหล่านั้น 2 แห่ง คือ

⁶ บ้านพักคนชราพระมหาไถ่. (2546). ใน 100 วัน คุณพ่อเรย์มอนด์ แอลสัน เบรินัน. หน้า 54.

⁷ บ้านพักคนชราพระมหาไถ่. (2546). ใน 100 วัน คุณพ่อเรย์มอนด์ แอลสัน เบรินัน. หน้า 55.

⁸ แหล่งเดิม. หน้า 55.

⁹ แหล่งเดิม. หน้า 56.

ศูนย์สงเคราะห์เด็กพิการและปัญญาอ่อนบ้านน้อยสามเหลี่ยม จังหวัดขอนแก่น

ตั้งขึ้นเพื่อให้บริการฟรีแก่เด็กพิการและปัญญาอ่อนที่ยากจน โดยได้รับความร่วมมือจากภคินีคณะธิดาเมตตาธรรมเป็นผู้ดูแล บำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพของเด็กปัญญาอ่อนให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้ โดยทางศูนย์จะส่งรถไปรับเด็กอายุประมาณ 3 – 5 ปี จากบ้านในตอนเช้า เพื่อมาทำการรักษา ทำกายภาพบำบัด และนำส่งบ้านในตอนเย็น มีเด็กอยู่ในโครงการราว 20 – 30 คน เมื่อเด็กโตขึ้น ทางศูนย์จะส่งไปรับการดูแลรักษาจากหน่วยงานของรัฐต่อไป

ศูนย์สงเคราะห์เด็กพิการและปัญญาอ่อน อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2530 เพื่อสงเคราะห์เด็กพิการทางร่างกายและสติปัญญา ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ ประเภทที่ 1 เป็นพวกพิการน้อยสามารถช่วยเหลือตนเองได้บ้าง จึงให้ญาติหรือเจ้าหน้าที่รับส่งระหว่างบ้านกับศูนย์สงเคราะห์ฯ ประเภทที่ 2 พิการมากไม่สามารถดูแลตนเองได้ จึงให้พักอยู่ที่ศูนย์ฯ ไม่ต้องกลับบ้าน มีภคินีคณะธิดาเมตตาธรรม 3 ท่านและเจ้าหน้าที่อีก 13 คน ทำหน้าที่ดูแลเด็ก ปัจจุบัน (พ.ศ. 2547) มีเด็กพิการที่ศูนย์น้อยลง เพราะเด็กอยู่ที่บ้านของตน เจ้าหน้าที่ที่ศูนย์ จึงออกไปเยี่ยมเยียน และทำกายภาพบำบัดให้ในวันจันทร์ถึงวันศุกร์ นอกจากนี้ ศูนย์สงเคราะห์ยังได้สอน และฝึกอาชีพแก่คนพิการที่เป็นผู้ใหญ่ด้วย เช่น สอนเย็บผ้า และการงานจักสาน เป็นต้น เพื่อช่วยให้คนพิการดังกล่าวได้มีอาชีพและมีรายได้เป็นของตนเอง

งานสงเคราะห์คนป่วยโรคเรื้อนและโรคภูมิคุ้มกันบกพร่อง

งานสงเคราะห์ผู้ป่วยโรคเรื้อน และภูมิคุ้มกันบกพร่อง ถือเป็นงานที่สำคัญงานหนึ่งของนักบวชคณะพระมหาไถ่ ด้วยเล็งเห็นว่า ผู้ป่วยเหล่านั้นต้องการความช่วยเหลือด้านการรักษาพยาบาล คำแนะนำในการปฏิบัติตัวของผู้ป่วยและผู้ใกล้ชิด รวมทั้งกำลังใจที่จะช่วยให้พวกเขาต่อสู้กับโรคร้ายต่อไปจนถึงที่สุด จึงมีการตั้งหน่วยงานขึ้นหลายแห่งดังนี้

ศูนย์พยาบาลบ้านน้อยสามเหลี่ยม จังหวัดขอนแก่น

ตั้งขึ้นเพื่อให้บริการฟรีแก่ผู้ป่วยโรคเรื้อน มีภคินีคณะธิดาเมตตาธรรมเป็นผู้ดูแลผู้ป่วย แบ่งเป็นงานด้านต่างๆ ดังนี้

1. สถานพยาบาลคลินิกนิรมล รับรักษาผู้ป่วยโรคเรื้อนฟรี โดยให้ผู้ป่วยพักอยู่ที่บ้านของตนเอง แต่มาพบแพทย์ที่คลินิกตามนัด สถานพยาบาลนี้มีผู้ป่วยอยู่ประมาณ 20 คน
2. สถานสงเคราะห์คนชราที่ป่วยเป็นโรคเรื้อน ซึ่งสถานสงเคราะห์จะให้บริการเรื่องที่พัก อาหาร เครื่องนุ่งห่มและยารักษาโรคฟรีจนถึงชีวิต หรือกลับไปอยู่บ้านและมารับการรักษาเหมือนข้อ 1 สถานสงเคราะห์นี้มีผู้ป่วยพักอยู่ราว 10 – 15 คน

3. คลินิกเคลื่อนที่ เป็นรพพยาบาลที่นำแพทย์ไปรักษาผู้ป่วยโรคเรื้อนตามหมู่บ้านต่างๆ เดือนละ 1 ครั้ง เพราะปัญหาเรื่องการเดินทาง ทำให้ผู้ป่วยไม่สามารถเดินทางไปรับการรักษายังสถานพยาบาลคลินิกนิรมลได้ มีผู้ป่วยอยู่ในโครงการราว 10 – 15 คน

ศูนย์ให้คำปรึกษาเรื่องโรคภูมิคุ้มกันบกพร่อง (เอดส์) มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้คำปรึกษา ให้การอบรมและประสานงานกับหน่วยงานหรือบุคคลที่ต้องการให้ความช่วยเหลือแก่ครอบครัวที่เป็นเอดส์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีทั้งหมด 4 แห่ง คือ

1. บ้านพักใจ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ตั้งขึ้นใน พ.ศ. 2535 พร้อมทั้งมีเจ้าหน้าที่ผู้มีความรู้ มีความสามารถทางด้านการอบรม และให้คำแนะนำเกี่ยวกับโรคเอดส์ประจำอยู่ที่บ้านพักใจแห่งนี้จำนวน 4 คน เพื่อให้บริการแก่ครอบครัวที่เป็นเอดส์ในเขตจังหวัดอุดรธานี ซึ่งมีอยู่ประมาณ 300 ครอบครัว โดยจัดอบรมและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในสังคม และฝึกอบรมอาชีพ ให้ทุนประกอบอาชีพ ให้ทุนการศึกษาแก่บุตรธิดา และช่วยเหลือการทำศพ แต่บ้านพักใจไม่มีที่พักให้ผู้ป่วย เจ้าหน้าที่ศูนย์จะออกเยี่ยมผู้ป่วยเดือนละ 1 ครั้ง และยังเป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงานที่ต้องการให้ความช่วยเหลือ เช่น เครือซีเมนต์ไทยได้ให้ทุนการศึกษาประมาณปีละ 10 – 20 ทุน เป็นต้น

2. บ้านพักใจ อำเภอเมือง จังหวัดเลย ตั้งขึ้นใน พ.ศ. 2538 มีเจ้าหน้าที่ผู้มีความชำนาญและมีความรู้ในระดับปริญญาตรี 3 คน คอยให้บริการแก่ครอบครัวที่เป็นเอดส์ในเขตจังหวัดเลยประมาณ 250 ครอบครัว ลักษณะการให้บริการเหมือนบ้านพักใจ จังหวัดอุดรธานี

3. บ้านพักใจ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ตั้งขึ้นใน พ.ศ. 2535 มีเจ้าหน้าที่ประจำอยู่ 3 คน เพื่อดำเนินงานเกี่ยวกับการอบรม และการรณรงค์ให้ผู้ป่วยเอดส์เข้าใจถึงการปฏิบัติตนในสังคม การป้องกันโรคเอดส์สำหรับคนที่ยังไม่เป็น สร้างเครือข่ายอาสาสมัครช่วยเผยแพร่ข่าวสาร และไปเยี่ยมผู้ต้องขังในเรือนจำบ้านพักใจแห่งนี้ดูแลบุคคลที่เป็นเอดส์ประมาณ 20 – 30 ครอบครัว โดยเจ้าหน้าที่เดินทางไปเยี่ยมเยียนและให้การสงเคราะห์ทางด้านคำปรึกษาพยาบาลเวลาไปพบแพทย์ อาหารและเครื่องนุ่งห่ม

4. บ้านนิจจานุเคราะห์ ตั้งขึ้นใน พ.ศ. 2540 ที่อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู มีเจ้าหน้าที่ 6 คน ดำเนินการดูแลผู้ป่วยเอดส์ ในเรื่องที่อยู่อาศัย ยาต้านโรคเอดส์ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม พาไปพบแพทย์ และฉาปนากิจศพให้ตามศาสนาที่ผู้ป่วยนับถือ

บ้านทั้ง 4 แห่งดังกล่าวแล้ว รับผิดชอบผู้ป่วยเอดส์แห่งละประมาณ 10 – 15 คน ได้รับความร่วมมือและช่วยเหลือจากภคินีคนธรรมาเมตตารธรรมในเรื่องการดูแลรักษาผู้ป่วย

ทำให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรค วิธีป้องกันตนเองไม่ให้เป็นโรคเอดส์ และการดูแลตนเองเมื่อเป็นเอดส์ เป็นผลให้จำนวนชาวบ้านที่เป็นเอดส์ลดน้อยลง

โครงการบ้านซาร์เนลลี (Sanelli House Project)

ปัญหาใหญ่ของสังคมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ ปัญหาโรคเอดส์ ซึ่งเป็นโรคที่สังคมรังเกียจ ผู้ป่วยเอดส์หลายคนถูกขับไล่ให้ออกไปปลูกกระทือบอยู่นอกหมู่บ้าน บางคนถูกพี่น้องไล่ไม่ให้อยู่ร่วมชายคาบ้าน ต้องปลูกเพิงอาศัยอยู่นอกตัวบ้านเพื่อรอความตาย ในกลุ่มผู้ป่วยสามีมักจะมีชีวิตก่อนภรรยาและทิ้งเด็กให้เผชิญชะตากรรมเพียงลำพัง เด็กที่พ่อแม่เสียชีวิตจากโรคเอดส์จะกลายเป็นที่รังเกียจของเพื่อนๆ และครู จนไม่สามารถเรียนต่อได้ ส่วนผู้ที่มิงานทำก็จะถูกไล่ออกจากงาน ผู้ป่วยเหล่านี้อ่อนแอเกินกว่าจะทำงานหนักในโรงงานหรือไร่มาได้ บาทหลวงไมเกิ้ล เช (Michael Shea) นักบวชคณะพระมหาไถ่ จึงได้จัดทำโครงการบ้านซาร์เนลลี¹⁰ เพื่อช่วยเหลือผู้ป่วยด้วยโรคเอดส์ขึ้นหลายแห่ง แต่ละแห่งจะมีชื่อเรียกต่างๆ กัน ดังนี้

1. บ้านแม่พระอุปถัมภ์ เป็นบ้านพักของเด็กผู้หญิงกำพร้า บิดามารดาเสียชีวิตจากโรคเอดส์ แต่เด็กไม่เป็นเอดส์ บ้านนี้สร้างขึ้นใน พ.ศ. 2541 ที่ตำบลเวียงคุก อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ในระยะแรกมีเด็กหญิงเพียง 14 คน เป็นเด็กปลอดเชื้อภูมิคุ้มกันบกพร่อง (HIV) จึงให้พักอยู่ในบ้านหลังเดียวกัน มาในปัจจุบัน (พ.ศ. 2547) มีเด็กเพิ่มขึ้นเป็น 36 คน อายุระหว่าง 5 – 17 ปี จึงต้องสร้างบ้านให้ใหญ่ขึ้น เด็กๆ มีโอกาสได้เรียนหนังสือทุกคนที่โรงเรียนโรซารีโอวิทยา ตั้งอยู่ที่อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย แต่จะเรียนได้สูงถึงขั้นไหนขึ้นอยู่กับความสามารถ ความขยันและความอดทนของเด็กเอง¹¹

2. บ้านซาร์เนลลี เป็นบ้านสำหรับเด็กชายที่ติดเชื้อภูมิคุ้มกันบกพร่อง (HIV) จากบิดามารดาโดยเฉพาะ สร้างขึ้นใน พ.ศ. 2542 ที่หมู่บ้านดอนหวาย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย เป็นบ้านที่เงียบสงบและร่มรื่นด้วยต้นไม้ใหญ่ รับผิดชอบตั้งแต่แรกเกิดถึงอายุ 12 ปี ในระยะแรกมีเด็กจำนวนหนึ่งเสียชีวิตเนื่องจากเชื้อเอดส์ แต่ต่อมามีเด็กเสียชีวิตน้อยลงเพราะได้รับยาต้านไวรัสเอดส์ ปัจจุบัน (พ.ศ. 2547) มีเด็กประมาณ 51 คน

3. บ้านเซนต์แพทริก เป็นบ้านสำหรับเด็กชายที่ไม่ติดเชื้อภูมิคุ้มกันบกพร่อง (HIV) สร้างขึ้นใน พ.ศ. 2544 ที่หมู่บ้านไผ่สีทอง อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย เป็นบ้าน 2 ชั้น สร้างบนที่ดินที่เป็นทุ่งนา มีบ่อเลี้ยงปลาและเล้าหมู เพื่อสอนให้เด็กเรียนรู้เรื่องการเกษตร ในตอนแรกมีเด็ก 9 คน แต่ขณะนี้ 17 คน ทำให้บ้านนี้เหมือนครอบครัวใหญ่ครอบครัวหนึ่ง เด็กทุกคนจะได้เรียนที่โรงเรียนโรซารีโอวิทยา นักบวชคณะพระมหาไถ่จะให้ทุนการศึกษาแก่เด็กจนกว่าจะสามารถประกอบอาชีพเองได้

¹⁰ ออกัสติน ตะวัน. (2547, ตุลาคม). บ้านซาร์เนลลีที่พักพิงสุดท้ายของชีวิตน้อยๆ. *อุดมศาสตร์*. 84(10) : หน้า 30.

¹¹ แหล่งเดิม. หน้า 31-32.

4. บ้านเยวาร์ต เป็นบ้านพักฟื้นหรือเรือนพยาบาลเล็กๆ สำหรับเด็กโตที่ติดเชื้อ ภูมิคุ้มกันบกพร่อง (HIV) และมีโรคแทรกซ้อน เช่น วัณโรค หรืออีสุกอีใส สร้างขึ้นใน พ.ศ. 2546 ที่ หมู่บ้านไผ่สีทอง อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย และอยู่ไม่ไกลจากบ้านเซนต์แพทริก บ้านเยวาร์ต เป็นบ้านชั้นเดียวมี 6 ห้อง มีเด็ก 20 คน มีพยาบาล แม่ครัว และแม่บ้านคอยดูแล เด็กสามารถสั่งอาหารที่อยากรับประทานได้ทุกอย่าง และได้เรียนที่โรงเรียนโรซารีโอวิทยา

เด็กในโครงการบ้านชาร์เนลลีทั้งหมด มีคนหลายกลุ่มเป็นผู้พามา เช่น พ่อแม่ที่ติดเชื้อ ญาติ เพื่อนบ้าน และนักบวชคณะต่างๆ¹²

โครงการนี้ทำให้เด็กที่ได้รับความช่วยเหลือจากโครงการได้พบชีวิตใหม่ มีสุขภาพ ทั้งร่างกายและจิตใจดีขึ้น มีความสุขเจริญเติบโตเหมือนเด็กทั่วไป ซึ่งเด็กที่ไม่ติดเชื้อเอดส์สามารถ อยู่ที่บ้านชาร์เนลลีได้จนจบการศึกษา ต่อจากนั้นต้องออกไปอยู่ที่อื่นเพื่อทำงานหาเลี้ยงตนเองและ ครอบครัวยต่อไป ส่วนเด็กที่ติดเชื้อนั้นต้องอยู่ที่บ้านชาร์เนลลีไปจนถึงวาระสุดท้ายของชีวิต

ชาวบ้านในบริเวณบ้านชาร์เนลลีเข้าใจการทำงานของนักบวชคณะพระมหาไถ่ จึง ให้ความเป็นมิตร บ่อยครั้งที่ชาวบ้านได้นำอาหารและขนมมาให้เด็กๆ และหากพบใครที่เดือดร้อน หรือเด็กที่มีปัญหา ก็จะแนะนำให้มาบ้านชาร์เนลลี

บ้านชาร์เนลลีทั้ง 4 แห่งมีเด็กอยู่ประมาณ 104 คน เด็กบางคนไม่เคยเห็นแม้แต่ หน้าพ่อแม่ตัวเอง แต่นักบวชคณะพระมหาไถ่เป็นผู้สร้างอนาคตที่ดีให้แก่เด็ก ดังนี้

เด็กหญิงคนหนึ่งอายุ 9 ปี ไม่ติดเชื้อเอดส์ พ่อเสียชีวิตตั้งแต่ยังเล็ก แม่แต่งงานใหม่ ทั้งพ่อเลี้ยงและแม่เสพและค้ายาเสพติดในชุมชนแออัดแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ ที่บ้านไม่ปลอดภัย เพราะมีผู้ชายหลายคนไปมาหาสู่เรื่องยาเสพติดและการค้าบริการทางเพศ เธอจึงถูกส่งไปอยู่กับ ญาติที่ภาคเหนือ เจ้าหน้าที่ภาคสนามของบ้านชาร์เนลลีพบเธอ จึงพามาอยู่ที่บ้านแม่พระอุปถัมภ์ ปัจจุบัน (พ.ศ. 2547) เธอเป็นเด็กที่ร่าเริงและฉลาด

เด็กชายอายุ 8 ปี ถูกทิ้งอยู่ที่สถานีขนส่งพร้อมใบเกิดและประวัติครอบครัว ตำรวจ พบเด็กในสภาพที่ถูกมัดแมลงกัดต่อย ชุบผอมและมีไข้ ไม่สามารถตามหาพ่อแม่ได้ จึงนำมาเลี้ยง ที่สถานีตำรวจเป็นเวลา 2 เดือน และได้มอบเด็กให้บาทหลวงไม่เกิด เซ นำมาเลี้ยงดูที่บ้าน เซนต์แพทริก ทุกวันนี้ (พ.ศ. 2547) มีสุขภาพแข็งแรงดี มีความกระตือรือร้นและได้เข้าโรงเรียน

เด็กหญิงอายุ 10 ขวบ มาจากจังหวัดหนองคาย แม่เสียชีวิตด้วยโรคเอดส์ เธออยู่กับ พ่อและญาติๆ ทุกคนรังเกียจเพราะเธอติดเชื้อเอดส์ด้วย มีแต่พ่อเท่านั้นที่รักและเอาใจใส่เธอ แต่

¹² ออกลัสติน ตะวัน. (2547, ตุลาคม). บ้านชาร์เนลลีที่พักพิงสุดท้ายของชีวิตน้อยๆ. *อุดมการณ์*.

สุขภาพของเธอไม่ดี มีอาการไอ มีตุ่มขึ้นตามตัวและผอมมาก ป้าของเธอจึงได้นำส่งบ้านชาร์เนลลี ตอนนี้เธอมี สุขภาพดีขึ้นมาก ชอบเดินรำ ชอบเล่นกับน้องๆ ในบ้านและจะแสดงตัวเป็นแม่เสมอ¹³

งานส่งเสริมการประกอบอาชีพ

เพื่อช่วยเหลือเด็กๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เรียนจบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แต่ไม่มีทุนและโอกาสในการศึกษาต่อระดับสูงขึ้นไป ต้องออกมาช่วยพ่อแม่ทำไร่นา ในขณะที่เดียวกันนักบวชคณะพระมหาไถ่ยังมีจุดมุ่งหมายที่จะช่วยเหลือผู้ใหญ่บางคนที่ย่างงานให้มีงานทำ เพื่อเลี้ยงตนเองและครอบครัว จึงได้เปิดศูนย์อบรมวิชาชีพพระยะสัน ขึ้นหลายแห่ง เพื่อให้บุคคลดังกล่าวเข้ารับการอบรม เพื่อนำความรู้ไปประกอบอาชีพต่อไป

ศูนย์ฝึกอบรมอาชีพชนบท อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2527 โดยมีภคินีคณะศรีมหาบาลช่วยดูแลและสอนให้เยาวชนหญิงซึ่งส่วนใหญ่ยากจนและไม่มีทุนทรัพย์ ได้เรียนเย็บปักถักร้อย ฝึกหัดงานประดิษฐ์ต่างๆ ตามความสามารถ รวมทั้งการปลูกผัก ปลอดภัยพืช การเลี้ยงวัว การเพาะเห็ด และการเลี้ยงไก่บ้าน เพื่อจะได้นำไปประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้

ศูนย์สังคมพัฒนา มีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ชาวบ้านที่ยากจน มีทั้งหมด 4 แห่ง คือ ที่หมู่บ้านโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี บ้านท่าบ่อ อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย บ้านห้วยเล็บมือ อำเภอบึงคำ จังหวัดหนองคาย บ้านห้วยเขมม อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย ซึ่งมีประชากรหมู่บ้านละประมาณ 300-1,000 คน โดยมีเจ้าหน้าที่ของศูนย์เป็นผู้ติดต่อประสานงาน ติดตามประเมินผลงานของศูนย์สังคมพัฒนา งานที่ศูนย์ได้ทำ เช่น

ธนาคารข้าว ทุกๆ ปี หลังจากที่ชาวนาเก็บเกี่ยวข้าวเรียบร้อยแล้ว ชาวบ้านจะนำข้าวเปลือกส่วนหนึ่งมาขายให้นักบวชคณะพระมหาไถ่ ซึ่งนักบวชจะแบ่งข้าวออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเก็บไว้ให้ชาวนาคอนั้นใช้รับประทานตลอดปี ส่วนที่สอง จะเก็บไว้ที่โรงเก็บข้าว โดยมีจุดประสงค์ เพื่อช่วยเหลือผู้ที่ยากจน และเพื่อช่วยชาวนาที่ได้ผลผลิตน้อยในบางปียืมไปรับประทานก่อน เมื่อเก็บเกี่ยวข้าวรุ่นใหม่ได้แล้วก็นำมาส่งคืน โดยมีเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาข้าว เมื่อถึงฤดูทำนา ชาวนาจะมาเบิกข้าวไปเพาะปลูก ในกรณีที่ชาวนาไม่มีข้าวที่จะนำไปเพาะปลูก ก็สามารถยืมข้าวเปลือกจากโรงเก็บข้าวไปเพาะปลูกก่อนแล้วนำมาคืนเมื่อได้ผลผลิตแล้ว

¹³ ออกัสติน ตะวัน. (2547, ตุลาคม). บ้านชาร์เนลลีที่พักพิงสุดท้ายของชีวิตน้อยๆ. *อุดมศาสน์*.

ธนาคารโคและกระบือ นักบวชคณะพระมหาไถ่จะซื้อโค และกระบือ เพื่อให้ชาวนา ยืมไป ไถนา ครอบครว้ละ 1 คู่ ตัวผู้กับตัวเมีย เมื่อตัวเมียออกลูกๆ จะเป็นของผู้เลี้ยง หลังจาก ชาวนาเลี้ยงโคและกระบือได้ 2-3 ปี และมีลูก 2-3 ตัวแล้ว ต้องคืนพ่อพันธุ์และแม่พันธุ์ เพื่อให้ครอบครว้อื่นๆ ยืมไปเลี้ยงต่อไป

งานสงเคราะห์ชาวเขา

นักบวชคณะพระมหาไถ่ได้เดินทางไปยังหมู่บ้านชาวมังที่อยู่บนดอยพบว่า ชาวมัง ต้องการเรียนหนังสือ และการเกษตร เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาหมู่บ้านของตนในภายหลัง แต่พวกเขาไม่มีที่พักในตัวเมืองจังหวัดเชียงใหม่ ดังนั้น ใน พ.ศ.2540 นักบวชคณะพระมหาไถ่จึงได้ตั้งศูนย์ ของคณะขึ้นที่บ้านแม่แจ่ม อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่

ศูนย์มหาไถ่มังคาทอลิก (The Holy Redeemer Hmong Catholic Center)

นักบวชคณะพระมหาไถ่พบว่า ชาวเขาเผ่ามังยังคงนับถือผีอยู่ แต่ก็มีความเป็นไปได้ ที่จะยอมรับนับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก จึงเลือกสถานที่ตั้งศูนย์เผยแผ่ศาสนา แต่หา ที่ตั้งในหมู่บ้านไม่ได้ จึงเดินทางกลับไปเช่าบ้านหลังหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ ใกล้ๆ กับโรงเรียนพระ หฤทัยคอนแวนต์ นักบวชคณะพระมหาไถ่ใช้เป็นที่พักอาศัยและเตรียมงานหลังจากกลับจากการ เผยแผ่ศาสนาแก่ชาวเขบบนดอย นอกจากนี้ เมื่อชาวมังที่อยู่บนดอยต่างๆ มาซื้อของในจังหวัด เชียงใหม่ก็ได้มาพักที่บ้านเช่าแห่งนี้ เพราะรู้จักกับชาวมังที่ดูแลบ้าน ต่อมาใน พ.ศ. 2518 นักบวช คณะพระมหาไถ่ได้ซื้อบ้านเช่าหลังนี้เป็นกรรมสิทธิ์ และตั้งเป็นศูนย์กลางการเผยแผ่ศาสนา ชื่อว่า "ศูนย์มหาไถ่มังคาทอลิก" ซึ่งกลายเป็นที่พักของชาวมังที่เดินทางมาจังหวัดเชียงใหม่ตลอดมา และเป็นที่พักของนักเรียนนักศึกษาชาวมัง ที่มาเรียนในโรงเรียนและสถาบันการศึกษาต่างๆ ในจังหวัด เชียงใหม่และจังหวัดใกล้เคียง ต่อมานักบวชคณะพระมหาไถ่ได้ปรับปรุงศูนย์มหาไถ่มังคาทอลิกให้ เป็นที่พักฟื้นสำหรับ ผู้ป่วย เป็นที่ปฏิบัติงานของผู้อพยพชาวลาว เป็นศูนย์แพร่ธรรม เป็นสถาน สงเคราะห์และพัฒนาสังคมสำหรับชาวเขาที่มาขอความช่วยเหลือเป็นครั้งคราว เป็นสถานที่ติดต่อ สำหรับผู้อพยพที่พลัดพรากไปตามที่ต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ¹⁴

เมื่อมีชาวมังมาอยู่ที่ศูนย์มหาไถ่มังคาทอลิกมากขึ้น จึงได้ย้ายศูนย์มาอยู่ที่ถนน ไซตนา ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง บนเนื้อที่ 3 ไร่ ในขณะที่เดียวกันศูนย์มหาไถ่มังคาทอลิกได้จัด ตารางเวลา ระเบียบการ และกำหนดตารางการเรียนการสอนทางวิชาการขึ้นเพื่อประโยชน์ของ ชาวมังที่มาพัก คือ ภาคเข้าเรียนภาษามัง วัฒนธรรมไทย ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ พระคัมภีร์

¹⁴ ประวัติศูนย์มหาไถ่มังคาทอลิก. (2543). ใน 25 ปี ศูนย์มัง. หน้า 49 - 50.

และภาษาไทย ภาคบ่ายเรียนในโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่ (กศน.) และสอนให้เล่นดนตรี หัดร้องเพลง แสดงละครและการแสดงวัฒนธรรมพื้นบ้านในเทศกาลต่างๆ¹⁵ ทำให้ศูนย์กลายเป็นสถานที่ฝึกอบรมศาสนาและผลิตครูที่เป็นชาวม้ง เพื่อให้กลับไปสอนศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก และช่วยพัฒนาในด้านต่างๆ ที่หมู่บ้านของชาวม้ง แต่เนื่องจากนักศึกษาชาวม้งไม่ได้เป็นคาทอลิกทั้งหมด ศูนย์มหาไถ่ม้งคาทอลิกจึงจัดหลักสูตรที่หลากหลายให้เลือกเรียน โดยมุ่งสอนให้นักศึกษาชาวม้ง มีความรู้ความสามารถในการเป็นผู้นำและสามารถพัฒนาตนเองของตนได้ เนื่องจากวิถีชีวิตของชาวม้งบนดอยส่วนใหญ่เป็นชาวสวน ชาวไร่และชาวนา ดังนั้นศูนย์จึงเน้นการให้ความรู้ทางด้านการทำไร่ ทำสวน ทำนา วิธีการเลี้ยงสัตว์และการทดลองปลูกพืชชนิดใหม่ เมื่อเรียนจบหลักสูตรแล้ว นักศึกษาบางคนไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น แต่นักศึกษาส่วนใหญ่จะกลับบ้านเกิดเพื่อช่วยพัฒนาอาชีพต่างๆ ในบ้านเกิดให้ดีขึ้น นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเยาวชนที่ยากจนซึ่งต้องการความช่วยเหลือทางด้านจิตใจด้วย นักบวชคณะพระมหาไถ่จึงให้ความช่วยเหลือในทุกๆ ด้าน ส่งผลให้นักศึกษามีกำลังใจและตั้งใจศึกษาหาความรู้ มีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเอง มีความพร้อมที่จะช่วยเหลือผู้อื่นและทำตนเป็นประชาชนที่ดี ปฏิบัติตามกฎหมายไทย แต่ยังคงอนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรมเผ่าม้ง

ความเจริญทางด้านต่างๆ ได้ขยายไปถึงบนดอยแล้ว ชาวเขาสามารถขับรถยนต์ขึ้นไปได้ หมู่บ้านต่างๆ มีไฟฟ้าใช้เกือบทุกหมู่บ้าน ชาวม้งพัฒนาตนเองมากขึ้น การช่วยเหลือชาวม้งของนักบวชคณะพระมหาไถ่จึงเปลี่ยนรูปแบบไปเป็นการใช้วิธีสร้างเครือข่ายการเผยแผ่ศาสนา โดยรับสมัครหนุ่มสาวชาวม้งที่มีความเชื่ออย่างมั่นคงในคริสตศาสนา มาฝึกสอนและเรียนรู้เกี่ยวกับพระคัมภีร์ (Bible) และ พระวรสาร (Gospel) เป็นเวลา 4 ปี แล้วตั้งให้เป็นครูสอนศาสนา เรียกว่า ครูคำสอน (The Catechist) ซึ่งในวันเสาร์และวันอาทิตย์ จะเดินทางไปสอนศาสนาเพิ่มเติมให้แก่ ชาวม้งที่เป็นคาทอลิกตามหมู่บ้านต่างๆ และเผยแผ่ศาสนาแก่ชาวม้งที่กำลังจะเปลี่ยนมานับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก ส่วนวันจันทร์ถึงวันศุกร์ก็สอนศาสนาให้กับเยาวชนประมาณ 20 – 25 คน ที่มาอาศัยอยู่ที่ศูนย์พระมหาไถ่ม้งคาทอลิก ซึ่งนักบวชคณะพระมหาไถ่ยังคงส่งเรียนหนังสือ และขอให้พ่อแม่มีส่วนร่วมในการออกค่าใช้จ่ายด้วย ในช่วงก่อนฤดูหนาว นักบวชคณะพระมหาไถ่จะรณรงค์หาผ้าห่มและเสื้อกันหนาวจากผู้มีจิตศรัทธา ส่งไปแจกจ่ายให้กับชาวม้งในหมู่บ้านต่างๆ เพื่อบรรเทาความหนาว

นอกจากนี้นักบวชคณะพระมหาไถ่ได้ดำเนินการเผยแผ่ศาสนาและช่วยเหลือทางด้านสังคมสงเคราะห์แบบเดียวกันแก่ชาวเขาเผ่าม้งในภาคเหนืออีกหลายแห่ง ดังนี้

¹⁵ แหล่งเดิม. หน้า 51 – 52.

จังหวัดเชียงใหม่มีหมู่บ้านขุนช้างเคียน อำเภอมือง หมู่บ้านห้วยลึก อำเภอยางตลาด หมู่บ้านห้วยกว้าง อำเภอหางดง หมู่บ้านบวกรัน อำเภอแมริม หมู่บ้านแม่แจ๊ะ อำเภอแม่แจ่ม หมู่บ้านป่าเกี๊ยะ อำเภอสะเมิง หมู่บ้านห้วยเย็น อำเภอแม่วาง หมู่บ้านขุนกลาง อำเภอจอมทอง หมู่บ้านโหล่งปง อำเภอแม่แจ่ม หมู่บ้านปางคอง อำเภอแม่แจ่ม

จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีหมู่บ้านห้วยผึ้งใหม่ อำเภอแม่ลาน้อย

จังหวัดเชียงราย มีหมู่บ้านแม่ตะละ อำเภอเวียงป่าเป้า หมู่บ้านทุ่งทราย อำเภอเชียงของ หมู่บ้านทุ่งนาน้อย อำเภอเชียงของ หมู่บ้านห้วยหลัว อำเภอเชียงของ หมู่บ้านแม่เปา อำเภอพญาเม็งราย หมู่บ้านห้วยตุ้ อำเภอเชียงของ

จังหวัดลำปาง มีหมู่บ้านใหม่พัฒนา อำเภอเมืองปาน

จังหวัดพะเยา มีหมู่บ้านประชาภักดี อำเภอเชียงคำ หมู่บ้านแสงไพร อำเภอปง หมู่บ้านสิบสองพัฒนา อำเภอปง ค่ายผู้อพยพบ้านแก อำเภอเชียงคำ

นักบวชคณะพระมหาไถ่ได้เผยแผ่ศาสนาและให้ความช่วยเหลือด้านต่างๆ แก่ชาวเขาเผ่าม้ง จนทำให้ชาวม้งทุกหมู่บ้าน ๆ ละ 4-5 ครอบครัว เปลี่ยนจากนับถือผีมานับถือศาสนาคริสต์ นิกายโรมันคาทอลิก และทุกๆ ปี จะมีชาวม้งเปลี่ยนจากนับถือผีมานับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกประมาณ 1-2 ครอบครัว

ครูชาวม้งที่ทำหน้าที่ช่วยดูแลเด็กชาวม้งที่ศูนย์พระมหาไถ่มังคาทอลิกให้สัมภาษณ์ว่า ปัจจุบัน (พ.ศ.2547) มีชาวม้งอาศัยอยู่ที่ศูนย์มหาไถ่มังคาทอลิกเพื่อศึกษาเล่าเรียนประมาณ 20 คน ครูคำสอน 5 ท่าน เด็กที่จบจากที่นี่เฉลี่ยปีละประมาณ 4-6 คน บางคนกลับบ้านประกอบอาชีพทำไร่ ทำนา ทำสวน และเปิดร้านขายของชำ เป็นผู้มีความรู้ที่สามารถแนะนำเพื่อนบ้านและเยาวชนรุ่นน้องชาวม้งได้ บางคนขอทุนจากคณะพระมหาไถ่เพื่อเรียนต่อในระดับสูงขึ้นไป บางคนไปทำงานเพื่อหาทุนเพื่อศึกษาต่อเอง จากการได้รับความอนุเคราะห์จากนักบวชคณะพระมหาไถ่ วิถีชีวิตเปลี่ยนไป ทำให้ชาวม้งได้รับการศึกษา มีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น¹⁶

ศูนย์คณะพระมหาไถ่น่าน

พ.ศ. 2535 นักบวชคณะพระมหาไถ่ได้ซื้อที่ดินประมาณ 210 ไร่ ที่หมู่บ้านวังดาว ตำบลถีบตอง อำเภอเมือง จังหวัดน่าน ได้เริ่มปรับพื้นที่ ขุดบ่อน้ำ ทำถนน ปลูกต้นไม้และก่อสร้างบ้านพักชั้น 1 หลัง ต่อมาใน พ.ศ. 2540 ได้สร้างอาคาร 2 ชั้นขึ้นอีก 1 หลัง ประกอบด้วยห้องพักนักบวช ห้องปฏิบัติศาสนกิจ ห้องเรียน ห้องนอนสำหรับเด็ก ห้องอาหาร และดำเนินการช่วยเหลือช่วยเหลือเด็กชาวเขาโดยให้ที่พัก อุปกรณ์การเรียน เสื้อผ้า ของใช้ ให้ไปเรียนหนังสือตามโรงเรียน

¹⁶ ครูพงษ์ศักดิ์ การุณยรัต เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นายวิวัฒน์ กิจเจริญ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ศูนย์มหาไถ่มังคาทอลิก จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อ 12 ตุลาคม 2547.

ต่างๆ ในจังหวัดน่านโดยออกค่าเล่าเรียนให้ด้วย และยังสอนให้เด็กรู้จักวิธีการปลูกผักสวนครัว พาะเห็ด เลี้ยงปลา และเลี้ยงเป็ดเพื่อใช้เป็นอาหารอีกด้วย¹⁷

แต่ครั้งนี้นักบวชคณะพระมหาไถ่เดินทางไปเผยแพร่ศาสนาที่หมู่บ้านต่างๆ ใช้เวลา ประมาณ 1 สัปดาห์ คณะเดินทางจะประกอบด้วย บาทหลวง ภราดา ครูสอนศาสนา แพทย์และ เด็กๆ ชาวเขาที่มาพักอยู่ที่ศูนย์พระมหาไถ่ น่าน ทำหน้าที่ในการเผยแพร่ศาสนา ให้ความรู้เกี่ยวกับการ ประกอบอาชีพและสุขอนามัย ในเขตจังหวัดน่านนี้ นักบวชคณะพระมหาไถ่ได้เดินทางขึ้นไป เผยแพร่ศาสนาหลายแห่ง เช่น หมู่บ้านน้ำสออำเภอกู่ช้าง หมู่บ้านปากกลางอำเภอบัว หมู่บ้าน ถ้ำอำเภอยางตลาด หมู่บ้านบ่อหอยอำเภอยางตลาด หมู่บ้านสองแควอำเภอมังคละ และหมู่บ้าน ห่างทางหลวง อำเภอก้อได้ เป็นต้น

งานสงเคราะห์ในชุมชนแออัด

ในกรุงเทพมหานครมีชุมชนแออัดหลายแห่ง ซึ่งเต็มไปด้วยปัญหาหลายรูปแบบ เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาผู้ใหญ่ติดเฮโรอีนและกัญชา ปัญหาเด็กจะติดกาบและทินเนอร์ ปัญหา โรคติดต่อร้ายแรงและปัญหาอาชญากรรม เป็นต้น เพื่อบรรเทาปัญหาต่างๆ เหล่านี้ นักบวช คณะพระมหาไถ่จึงได้ตั้งมูลนิธิส่งเสริมพัฒนาบุคคลขึ้น มีจุดประสงค์เพื่อทำงานช่วยเหลือ คนยากจนในชุมชนแออัดให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้

มูลนิธิส่งเสริมการพัฒนาบุคคล (The Human Development Foundation)

ใน พ.ศ. 2501 บาทหลวงเอ็ดดี้ โอ. คอนเนอร์ (Eddie O'Conner) นักบวชคณะ พระมหาไถ่ได้เริ่มงานเผยแพร่ศาสนาและช่วยเหลือคนยากจนในชุมชนแออัดคลองเตย ซึ่งเป็น ชุมชนแออัดที่ใหญ่ที่สุดในกรุงเทพมหานคร โดยเริ่มจากการตั้งศูนย์เด็กเล็กขึ้นในรูปของโรงเรียน วันละบาท เพื่อให้เด็กคาทอลิกที่พ่อแม่ไปทำงานที่โรงฆ่าสัตว์ในบริเวณนั้น ได้มีโอกาสเรียน หนังสือ

ต่อมาใน พ.ศ. 2515 บาทหลวงโจเซฟ เอช. ไมเออร์ (Joseph H. Maier) ได้มา ดำเนินการต่อและได้ตั้งมูลนิธิส่งเสริมการพัฒนาบุคคลขึ้นที่ชุมชนแออัดคลองเตย ล็อค 6 ให้เป็น องค์กรการกุศลที่ทำงานโดยไม่หวังผลตอบแทน เพื่อช่วยเหลือเด็กยากจนในชุมชนแออัดให้ สามารถช่วยเหลือตนเองได้¹⁸ ต่อมามูลนิธิส่งเสริมการพัฒนาบุคคลได้ขยายงานให้กว้างขวาง ยิ่งขึ้น โดยครอบคลุมถึงเด็กเร่ร่อน เด็กชายบริการทางเพศ ผู้ติดยาเสพติด และเชื้อโรคภูมิคุ้มกัน บกพร่อง (HIV / AIDS) รวมถึงการฝึกอาชีพแก่คนจนในสลัม ให้มีอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัว

¹⁷ วิรัช อมรพัฒนา. (2541). *มุ่งเมืองเหนือ*. หน้า 11-13.

¹⁸ วิรัช อมรพัฒนา. (2541). *รอยจารึก 5 ทศวรรษคณะพระมหาไถ่ในประเทศไทย*. หน้า 129.

มูลนิธิส่งเสริมการพัฒนาบุคคลมีเจ้าหน้าที่มากกว่า 230 คน ประกอบด้วยครู นักกฎหมาย นักสังคมสงเคราะห์ เจ้าหน้าที่ คนขับรถและแม่ครัว ทุกคนได้รับเงินเดือนเพียงเล็กน้อย แต่มีความสุขและภูมิใจในการเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้คนในชุมชนแออัดมีสุขภาพดี มีคุณค่าและเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของคนในชุมชน มูลนิธิส่งเสริมการพัฒนาบุคคลจึงได้ชักชวนให้ชาวชุมชนแออัดร่วมมือกันจัดทำโครงการต่างๆ ขึ้น เพื่อช่วยเหลือพวกเขาด้วยกัน ดังนี้

- **โครงการด้านการศึกษา** เนื่องจากเด็กยากจนส่วนใหญ่ไม่มีโอกาสเรียนหนังสือ เพราะฐานะทางบ้านไม่อำนวย มูลนิธิส่งเสริมการพัฒนาบุคคลจึงเปิดโรงเรียนอนุบาลศูนย์เด็กปฐมวัยชุมชนแออัดขึ้น ซึ่งปัจจุบัน (2547) มีทั้งหมด 33 แห่ง ใน 16 เขตทั่วกรุงเทพมหานคร *

- **โครงการกีฬา** มูลนิธิส่งเสริมการพัฒนาบุคคลได้ช่วยให้เด็กได้มีโอกาสเล่นกีฬาอย่างปลอดภัย โดยจัดชุดกีฬา อุปกรณ์กีฬา และครูเพื่อฝึกสอนการเล่นกีฬาประเภทต่างๆ อย่างถูกวิธี เช่น ฟุตบอล บาสเกตบอล ฟุตซอล และวอลเลย์บอล นอกจากนี้ยังได้จัดให้มีการแข่งขันฟุตบอล เช่น โรงหมุดฟ ** ซึ่งมีนักกีฬาจากชุมชนแออัดสมัครเข้าร่วมแข่งขันกว่า 60 ทีม ผู้เล่นกว่า 600 คน การแข่งขันดำเนินไปอย่างสนุกสนาน รวมทั้งเป็นการเสริมสร้างความสามัคคีในหมู่วัยรุ่นของชุมชนแออัด และได้รับถ้วยรางวัลอีกด้วย อีกโครงการหนึ่งคือ โครงการคอลเกต-คลองเตยคัพ เป็นโครงการใหญ่ที่บริษัทคอลเกต-ปาล์มโอสฟ (ประเทศไทย) จำกัด ให้การสนับสนุนโดยจัดครุมาฝึกสอนกีฬาประเภทต่างๆ ดังได้กล่าวแล้วให้แก่ผู้ที่สนใจ พร้อมทั้งจัดการแข่งขันกีฬาประเภทนั้นๆ ด้วย การส่งเสริมการเล่นกีฬา ทำให้เด็กๆ ในชุมชนแออัดใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ แทนการมั่วสุมกันกระทำในสิ่งที่ไม่ดี เช่น เสพยาเสพติด เป็นต้น

- **โครงการด้านสังคมสงเคราะห์** มูลนิธิส่งเสริมการพัฒนาบุคคลได้เปิดศูนย์เมอร์ซี (Mercy Center) ให้เป็นบ้านสำหรับเด็กเร่ร่อนและเด็กที่ขายบริการทางเพศในกรุงเทพฯ ซึ่งเด็กสามารถมาพักและรับประทานอาหารได้ทุกเมื่อ ต่อมาได้เปิดรับเด็กทั้งชายและหญิงที่มาจากครอบครัวแตกแยก ที่พ่อแม่ติดคุก ที่ถูกทำร้ายร่างกาย และล่องละเมิดทางเพศ เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ที่ทำผิดกฎหมาย ถูกตำรวจจับ รวมทั้งเด็กที่พ่อแม่เสียชีวิตด้วยโรคเอดส์ ¹⁹

ศูนย์เมอร์ซีมีเด็กอาศัยอยู่จำนวนกว่า 250 คน อายุระหว่าง 3-17 ปี ซึ่งมูลนิธิให้การดูแลด้านสุขภาพ ความปลอดภัย ที่พัก อาหาร การศึกษา รวมทั้งความรักและ

* ดูรายชื่อโรงเรียนได้ที่ ภาคผนวก ฉ.

** โรงหมุดฟ คือ ชื่อ โครงการแข่งขันฟุตบอล จัดที่บริเวณสนามฟุตบอลของชุมชนแออัด โรงหมุดฟ มูลนิธิจะรับสมัครทีมที่เข้าแข่งขัน จัดหาทุน จัดหากรรมการ จัดตารางการแข่งขันและจัดถ้วยรางวัลให้ด้วย

¹⁹ วิรัช อมรวัฒนา. (2541). *รอยจารึก 5 ทศวรรษคณะพระมหาไถ่ในประเทศไทย*. หน้า 129.

ความอบอุ่น จัดหาแม่บ้านและเจ้าหน้าที่ดูแลอย่างใกล้ชิด เพื่อให้เด็กได้มีชีวิตที่ดีขึ้น จึงมีการแบ่งเด็กออกเป็น 5 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ปฐมวัย อายุ 3 – 6 ขวบ

กลุ่มที่ 2 ระดับประถม อายุ 7 – 13 ปี

กลุ่มที่ 3 วัยรุ่นชาย อายุ 14 – 17 ปี

กลุ่มที่ 4 วัยรุ่นหญิง อายุ 14 – 17 ปี

กลุ่มที่ 5 กลุ่มที่ต้องดูแลเป็นพิเศษ ซึ่งอาจได้รับอันตราย เพราะเป็นกลุ่มที่เคยถูกทำร้ายและเคยถูกใช้เป็นเครื่องมือค้ายาบ้ามาก่อน

- โครงการสุขภาพอนามัย มูลนิธิส่งเสริมการพัฒนาบุคคลได้ตั้งศูนย์พัฒนาสุขภาพขึ้น ให้เป็นสถานที่ช่วยเหลือบำบัดผู้ที่ติดยาเสพติดและผู้ติดเชื้อโรคภูมิคุ้มกันบกพร่อง (HIV / AIDS) รวมทั้งดูแลผู้ติดเชื้อในระยะสุดท้ายทั้งผู้ชาย ผู้หญิงและเด็ก พร้อมทั้งมีการเผยแพร่ความรู้แก่ผู้ติดเชื้อ รวมทั้งคนในชุมชน ในเรื่องการรักษาพยาบาล การป้องกันและการปฏิบัติต่อผู้ติดเชื้อ นอกเหนือจากให้ความช่วยเหลือผู้ติดเชื้อทางร่างกายแล้วก็ยังช่วยทางด้านจิตใจ โดยสอนให้ทำสมาธิ เพื่อสร้างความมั่นคงทางจิตใจอีกด้วย มูลนิธิส่งเสริมการพัฒนาบุคคลแบ่งผู้ติดเชื้อภูมิคุ้มกันบกพร่องที่เป็นผู้ใหญ่ประมาณ 50 คน ออกเป็น 2 ประเภท คือ

ประเภทที่ 1 เป็นเอดส์แต่สามารถควบคุมได้ตามคำแนะนำของแพทย์ สามารถเดินและทำงานได้ เจ้าหน้าที่ของมูลนิธิจะให้กำลังใจ อธิบายวิธีการดูแลตนเองและวิธีการป้องกันการแพร่เชื้อไปสู่ผู้อื่น เพื่อไม่ให้เป็นการต่อผู้ใกล้ชิดและให้หาเพื่อนสนิทที่ไม่ได้เป็นเอดส์ จัดหาผู้เชี่ยวชาญในอาชีพต่างๆ มาสอนให้ตามที่ผู้รับการสงเคราะห์ต้องการ เพื่อนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้ โดยทางมูลนิธิจะให้กู้ยืมเงินไปลงทุนทำงานตามอาชีพที่ได้เรียนมา แล้วผ่อนเงินคืนภายหลัง นอกจากนี้มูลนิธิจะมอบหมายให้ผู้ติดเชื้อเอดส์ บางคนให้ทำหน้าที่นำสิ่งของให้ทางมูลนิธิจัดไว้ ไปเยี่ยมและให้กำลังใจผู้ป่วยเอดส์ที่พักอยู่ที่บ้านของผู้ป่วยเอง

ประเภทที่ 2 ผู้ป่วยเอดส์มีอาการป่วยมากไม่สามารถเดินได้สะดวก ทางมูลนิธิจะให้พักฟื้นอยู่ที่ศูนย์เมอร์ซี มีแพทย์และพยาบาลคอยดูแล มีอาหารให้รับประทานและแนะนำให้ญาติพี่น้องมาเยี่ยมบ่อย ๆ เพื่อเป็นกำลังใจ ให้ผู้ป่วยจากโลกนี้ไปอย่างสงบ ต่อจากนั้นทางมูลนิธิจะจัดงานศพตามพิธีกรรมทางศาสนาที่ผู้ป่วยนับถือ

- โครงการเพื่อพัฒนาชุมชน

มูลนิธิส่งเสริมการพัฒนาบุคคลมีโครงการฝึกอาชีพแก่คนยากจนในชุมชนแออัด โดยฝึกสอนงานหัตถกรรมแก่แม่บ้านเพื่อเพิ่มรายได้ เช่น การนำเศษผ้ามาต่อกัน (Patches)

เป็นผ้าเช็ดเท้า ผ้าห่มและผ้าคลุมเตียง แล้วนำไปขาย ในระยะแรกมีรายได้ดีมาก จึงตั้งกลุ่มแม่บ้านและกองทุนออมทรัพย์ขึ้น เพื่อช่วยเหลือแม่บ้านในกลุ่ม²⁰

ต่อมาขายไม่ค่อยได้เนื่องจากราคาสูงและเสียเวลาทำมานาน จึงเปลี่ยนมาใช้วิธีสำรวจความต้องการอาชีพของคนในชุมชนแออัด และเชิญให้ผู้ที่มีความชำนาญในอาชีพต่างๆ มาทำการสาธิตและสอนกลุ่มแม่บ้าน เช่น อาชีพซ่อมรองเท้า ช่างไม้ ขายกาแฟ ทำผ้าบาติก ทำปลอกหมอน และทำขนมชนิดต่างๆ เป็นต้น เมื่อแม่บ้านมีความรู้และประสบการณ์แล้ว ต้องการจะประกอบอาชีพนั้นๆ แม่บ้านสามารถกู้เงินจากกองทุนออมทรัพย์ของกลุ่มแม่บ้าน เพื่อนำไปเป็นทุนในการประกอบอาชีพต่อไป

บาทหลวง โจเซฟ เอช ไมเออร์ นักบวชคณะพระมหาไถ่ ได้ก่อตั้งมูลนิธิส่งเสริมการพัฒนาบุคคลมานานกว่า 30 ปี มีเป้าหมายเพียงอย่างเดียวคือ ช่วยเหลือคนยากจนในชุมชนแออัดให้สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ซึ่งสามารถให้ความช่วยเหลือเด็กและคนป่วยมาแล้วกว่า 500,000 คน

ปัจจุบัน (พ.ศ. 2547) มีเด็กกว่า 200 คน ทั้งเด็กผู้ชายและเด็กผู้หญิง อายุระหว่าง 3 - 17 ปี อยู่ในความดูแลของมูลนิธิส่งเสริมการพัฒนาบุคคล เด็ก ๆ เหล่านี้มาอยู่ที่ศูนย์เมอร์ซีด้วยเหตุผลแตกต่างกัน บ้างเป็นเด็กกำพร้า บ้างถูกทอดทิ้ง บ้างถูกทำร้าย บ้างพ่อแม่ถูกจำจอง บ้างพ่อแม่ ปู่ ย่า ตา ยาย ยากจนขาดสพยายามชายเด็กให้กลุ่มที่มีอาชีพขอทาน ศูนย์เมอร์ซีต้อนรับเด็กทุกคนที่ต้องการความช่วยเหลือ เด็กจะได้ที่พักอาศัยที่ปลอดภัยและพร้อมสำหรับความเจริญเติบโตและความก้าวหน้า จะมีเครื่องนุ่งห่มตามสมควร จะได้เรียนหนังสือ จะได้รับการดูแลเสมือนเป็นสมาชิกครอบครัวที่อบอุ่น

ผู้ที่เคยได้รับความช่วยเหลือจากมูลนิธิส่งเสริมการพัฒนาบุคคลคนหนึ่ง ซึ่งขณะนี้ (พ.ศ. 2547) ทำหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่ในมูลนิธิส่งเสริมการพัฒนาบุคคล เล่าให้ฟังถึงชีวิตของเธอว่า "เธอเป็นเด็ก ผู้หญิงกำพร้า ไม่ทราบว่าจะตนเองมาอยู่ที่นี่ได้อย่างไร รู้แต่ว่าบาทหลวงและคุณครูที่นั่นดูแลเธอ ให้เสื้อผ้า ให้อาหาร ให้ที่พัก เวลาป่วยจะมีคนพาไปหาหมอและให้เรียนหนังสือตามความสมัครใจ เมื่อเรียนจบปริญญาตรีแล้ว ครูยังหางานให้ทำอีกด้วย ทำงานได้ไม่นานก็ลาออก กลับมาสมัครทำงานที่มูลนิธิส่งเสริมการพัฒนาบุคคลเพราะอยากจะช่วยดูแลน้องๆ ซึ่งน่าสงสารมาก บาทหลวงไมเออร์ใจดีมาก ท่านให้เงินเดือนเต็มเหมือนคนอื่นๆ สำหรับน้องๆ ที่ศูนย์เมอร์ซีจะได้รับการเอาใจใส่อย่างดี ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ จะมีปัญหาบ้างก็คือ

²⁰มูลนิธิส่งเสริมการพัฒนาบุคคล. (2547). (ออนไลน์).

เด็กๆ จะขี้เกียจเรียนและรังแกเพื่อนๆ ครูจะคอยช่วยดูแลและอบรมสั่งสอนด้วยความรักและเมตตา บาทหลวงไมเออร์มีนโยบายให้ปฏิบัติต่อเด็กๆ เหมือนเป็นลูก ห้ามดูค่าหรือตี เธอภูมิใจที่ได้กลับมาทำงานที่นี่"

จากการสอบถาม เด็กๆ ชอบอยู่ที่ศูนย์เมอร์ซีเพราะมีอาหารกิน ได้ดูโทรทัศน์และมีคนพาไปเที่ยวในวันหยุด บาทหลวงไมเออร์และครูใจดี แต่บางคนไม่ชอบเรียนหนังสือเพราะยาก ส่วนผู้ที่ติดเชื่อภูมิคุ้มกันบกพร่องและพักอยู่ที่ศูนย์เมอร์ซีกล่าวว่า ศูนย์เมอร์ซีเป็นที่พักและที่พึ่งแห่งสุดท้ายสำหรับชีวิตนี้ มีเจ้าหน้าที่ดูแล มีหมอมามาตรวจเสมอและบาทหลวงไมเออร์มาเทศน์ให้กำลังใจด้วย ทำให้ได้รับความสุขบ้างก่อนสิ้นชีวิต

นอกจากนี้ ศูนย์เมอร์ซียังได้รับความสนใจจากบุคคลระดับต่างๆ เข้าไปเยี่ยมเยียนอยู่บ่อยๆ เช่น ในช่วงการประชุมนานาชาติเรื่องโรคเอดส์ ครั้งที่ 15 ซึ่งจัดขึ้นในประเทศไทยในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2547 นางสุดารัตน์ เกยุราพันธ์ รัฐมนตรีกระทรวงสาธารณสุข ตลอดจนรวมถึงดาราสอลิวูดชื่อดังอย่าง ริชาร์ด เกียร์ ได้เข้าไปดูความเป็นอยู่ของผู้ป่วยเอดส์และเยี่ยมเด็กๆ ด้วย

จะเห็นได้ว่านักบวชคณะพระมหาไถ่ซึ่งเป็นเพียงหน่วยงานเอกชน แต่มีบทบาทสำคัญยิ่งในด้านการสังคมสงเคราะห์ ด้วยการให้ความช่วยเหลือฝึกอาชีพให้ผู้เดือดร้อนที่ยากจนมีโอกาสรสร้างตัว ยกฐานะความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น ให้ความช่วยเหลือด้านที่อยู่อาศัยและให้คำแนะนำในการประกอบอาชีพ นอกจากนี้ยังส่งเสริมสุขภาพอนามัยและจิตใจ แนะนำเรื่องสุขภาพอนามัย การกินอยู่ และช่วยดูแลผู้ป่วยโรคร้ายแรงให้มีอาหาร ที่พัก และยารักษาโรคจนถึงวาระสุดท้าย นับว่างานด้านการสังคมสงเคราะห์ของนักบวชคณะพระมหาไถ่เป็นงานที่ยิ่งใหญ่ และมีคุณประโยชน์ต่อผู้ที่รับการสงเคราะห์ทุกคน

บทที่ 4

สรุป

บาทหลวงในศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก ได้เข้ามาในประเทศไทย ตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาแล้ว โดยเข้ามาพร้อมกับทหารโปรตุเกส เพื่อประกอบพิธีกรรมทางศาสนาและช่วยเหลือด้านจิตวิญญาณแก่ชาวโปรตุเกสและครอบครัวที่ประกอบอาชีพอยู่ในกรุงศรีอยุธยา แต่ยังไม่มีการเผยแพร่ศาสนา ต่อมาบาทหลวงคณะดอมินิกัน คณะฟรังซิสกันและคณะเยซุอิตได้ผลัดเปลี่ยนกันเดินทางเข้ามายังกรุงศรีอยุธยา นอกเหนือจากการทำหน้าที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาแก่ชาวต่างชาติ แล้วยังได้เผยแพร่ศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก ให้แก่ คนไทยด้วย ทำให้คนไทยจำนวนหนึ่งหันไปนับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก โดยเฉพาะในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ซึ่งอนุญาตให้คนไทยเลือกนับถือศาสนาใดก็ได้ มาในสมัยสมเด็จพระเพทราชา ผู้ที่เข้ารับกลับถูกเบียดเบียนและบาทหลวงถูกขับไล่ออกนอกประเทศ ในปลายสมัยกรุงศรีอยุธยา เมื่อครั้งเสียกรุงให้แก่พม่า บาทหลวงและผู้ที่ยังนับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก ส่วนใหญ่ถูกพม่ากวาดต้อนไปอยู่ประเทศพม่า จากการศึกษาประวัติศาสตร์ ไม่ปรากฏหลักฐานว่า นอกเหนือจากการเผยแพร่ศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกแล้ว บาทหลวงมีบทบาทในการให้บริการการศึกษา หรือการสังคมสงเคราะห์แก่บุคคลอื่น นอกจากผู้ที่ยังนับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก

ในสมัยกรุงธนบุรี ระยะเวลาความสัมพันธ์ระหว่างพระมหากษัตริย์กับผู้ที่ยังนับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกเป็นไปด้วยดี แต่ต่อมาภายหลังเกิดการขัดแย้งเพราะบาทหลวงห้ามราชบริพารและทหารที่นับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกเข้าพิธีถือน้ำพิพัฒน์สัตยา ทำให้บาทหลวงถูกขับไล่ออกนอกประเทศและประชาชนถูกห้ามนับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก มาในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น ซึ่งยังมีการห้ามบาทหลวงเผยแพร่ศาสนาอยู่ จึงไม่ปรากฏหลักฐานว่า พวกนักบวชมีบทบาทด้านการศึกษา และการสังคมสงเคราะห์เพื่อบุคคลทั่วไป ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว คนไทยเริ่มเดินทางไปศึกษาต่างประเทศ ทำให้มีความจำเป็นต้องเรียนภาษาตะวันตกและวิชาการต่างๆ จากมิชชันนารีที่เข้ามาเผยแพร่ศาสนาในประเทศไทย ต่อมาพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงปฏิรูปการศึกษา เพื่อต้องการให้คนไทยมีการศึกษาตามมาตรฐานของประเทศตะวันตก จึงมีการสนับสนุนให้บาทหลวงและมิชชันนารีจากต่างประเทศ ดำเนินงานทางด้านการศึกษาด้วยการเปิดโรงเรียนได้ ด้วยเหตุนี้จึงมีนักบวชในศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกเดินทางเข้ามาในประเทศไทยหลายคน เพื่อเผยแพร่ศาสนาและเปิดโรงเรียนสอนหนังสือ ในขณะเดียวกันนักบวชคณะต่างๆ ดังกล่าว ยังได้เริ่มงาน

ด้านการส่งเสริมสงเคราะห์ไปพร้อมกับการเผยแพร่ศาสนาด้วย โดยการอุปการะเลี้ยงดูเด็กกำพร้า ฝึกสอนอาชีพ และชักจูงเด็กเหล่านั้นให้นับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก ซึ่งบางคนได้ บวชเป็นนักบวชภายหลัง

หลังจากมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นประชาธิปไตยใน พ.ศ. 2475 แล้ว รัฐบาลไทยได้พยายามปรับปรุงประเทศให้ทันสมัยในทุกๆ ด้าน โดยเฉพาะการปรับทางการศึกษา และการส่งเสริมสงเคราะห์ ซึ่งเป็นนโยบายที่สำคัญของรัฐบาล แต่ก็ยังไม่เพียงพอ คณะนักบวชศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกจากต่างประเทศ ที่เข้ามาเผยแพร่ศาสนาอยู่ก่อนแล้ว และที่เพิ่ง เข้าใหม่จึงดำเนินการขยายงานทางการศึกษา และการส่งเสริมสงเคราะห์เพิ่มมากขึ้น จนมีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป

สำหรับนักบวชคณะพระมหาไถ่ ได้เข้ามาในประเทศไทยเมื่อ พ.ศ. 2491 เพื่อเผยแพร่ศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย และประเทศลาว โดยเริ่มงานที่บ้านช้างมิ่ง อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร เป็นแห่งแรกและพบว่า ในสังคมไทย ยังมีคนจน คนชรา คนพิการ และผู้ด้อยโอกาสอีกจำนวนมากที่รอคอยความช่วยเหลือ ทั้งทางการศึกษา และการส่งเสริมสงเคราะห์ แม้ในสังคมไทยจะมีกรมประชาสงเคราะห์ และมูลนิธิที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสงเคราะห์เอกชนดำเนินงานในด้านนี้อยู่แล้วก็ตาม แต่ความช่วยเหลือก็ยังไม่ทั่วถึง ด้วยเหตุนี้ นักบวชคณะพระมหาไถ่จึงได้ดำเนินงานทางการศึกษาและการส่งเสริมสงเคราะห์ดังนี้

งานทางการศึกษา ได้ตั้งโรงเรียนอนุบาลโสตพัฒนา เพื่อช่วยให้เด็กที่บกพร่องทางการได้ยินได้เรียนรู้เช่นเดียวกับเด็กปกติ โดยเตรียมความพร้อมก่อนจะศึกษาในระดับที่สูงขึ้น ตั้งโรงเรียนสอนคนตาบอดพระมหาไถ่ พัทยา เพื่อให้การศึกษา ฟื้นฟูสมรรถภาพและฝึกอาชีพให้แก่เด็กตาบอด ฝึกการใช้ภาษาเบรลล์ทั้งภาษาไทย และอังกฤษ ฝึกการใช้พิมพ์ดีดไทย และอังกฤษ จนสามารถใช้งานได้ดี ส่งเสริมการเรียนคอมพิวเตอร์ การรับโทรศัพท์ การร้องเพลง และการเล่นดนตรี ตั้งโรงเรียนอาชีพพระมหาไถ่ พัทยา เพื่อรับเด็กพิการเข้าเรียนสายอาชีพ โดยเรียนวิชา อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์และการซ่อมคอมพิวเตอร์ ตั้งโรงเรียนอนุบาลในชุมชนแออัด 33 แห่ง ในกรุงเทพฯ เพื่อดูแลเด็กให้มีความพร้อมในด้านการเรียนในระดับที่สูงขึ้น

ด้านการส่งเสริมสงเคราะห์ ได้ตั้งมูลนิธิสงเคราะห์เด็กพัทยา เพื่อรับเลี้ยงเด็กยากจนและเด็กกำพร้าให้มีที่อยู่อาศัย อาหารรับประทานและส่งเสริมให้เรียนในสาขาวิชาที่ถนัด ตั้งบ้านเด็กด้อยโอกาสพระมหาไถ่ เพื่อช่วยเหลือเด็กเร่ร่อนและด้อยโอกาส จัดสถานที่พักอาศัย อาหาร ให้การอบรมและให้การศึกษา รวมทั้งปรับพฤติกรรมให้เด็กมีชีวิตอย่างปกติสุขในสังคม ตั้งมูลนิธิส่งเสริมการพัฒนาบุคคล เพื่อช่วยเหลือคนยากจนให้มีงานทำ ช่วยคนป่วยโรคเอดส์ให้ได้รับการบรรเทา

และช่วยทำศพให้ตามศาสนาที่ผู้ป่วยนับถือ ตั้งบ้านพักให้คนชรา เพื่อดูแลคนชราที่ถูกทอดทิ้งให้มีที่อยู่อาศัย อาหาร เครื่องนุ่งห่ม และได้พบแพทย์เวลาเจ็บป่วย ตั้งศูนย์มั่งคาทอลิก เพื่อช่วยส่งเสริมเด็กชาวเขาให้ได้รับการศึกษา ลอนให้ชาวเขารู้จักวิธีการประกอบอาชีพ ตั้งบ้านชาร์เนลลี เพื่อดูแลเด็กที่ยากจนและเด็กที่ติดเชื้อเอดส์จากพ่อแม่ ให้ได้รับการศึกษา ฝึกอาชีพ มีที่อยู่อาศัย อาหาร และตั้งศูนย์ช่วยเหลือคนป่วยโรคเรื้อน และโรคมุมิคุ้มกันบกพร่อง เพื่อช่วยเหลือให้ได้รับดูแลและรับการรักษาอย่างถูกวิธี

จากการดำเนินงานดังกล่าวของนักบวชคณะพระมหาไถ่ในประเทศไทย มีผลทำให้เด็กพิการ เด็กตาบอด เด็กที่บกพร่องทางการได้ยิน เด็กที่อยู่ในชุมชนแออัด เด็กที่ติดโรคมุมิคุ้มกันบกพร่อง (โรคเอดส์) เด็กยากจน เด็กจรจัดตามถนน และเด็กชาวเขามีสถานที่อยู่ อาหารและได้รับการศึกษา ทำให้สามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพ ทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ครอบครัว และญาติพี่น้องบางคนได้กลับมาสมัครเข้าทำงานในศูนย์สังคมสงเคราะห์ของนักบวชคณะพระมหาไถ่ ด้วยความสำนึกในพระคุณ บางคนได้รับการอบรมสั่งสอน และเรียนรู้เกี่ยวกับศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก จนกระทั่งมีความศรัทธาสมัครเข้าบวชเป็นนักบวชคณะพระมหาไถ่ เพื่อช่วยสืบสานงานของนักบวชคณะพระมหาไถ่ในประเทศไทยต่อไป

นอกจากนี้ ผู้ป่วยโรคมุมิคุ้มกันบกพร่อง โรคเรื้อน และคนชราที่ไร้ญาติได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่างอบอุ่นจนถึงแก่กรรม คนยากจนได้รับความช่วยเหลือในด้านการฝึกทักษะ การประกอบอาชีพ และยังได้รับทุนเพื่อนำไปใช้ในการประกอบอาชีพด้วย

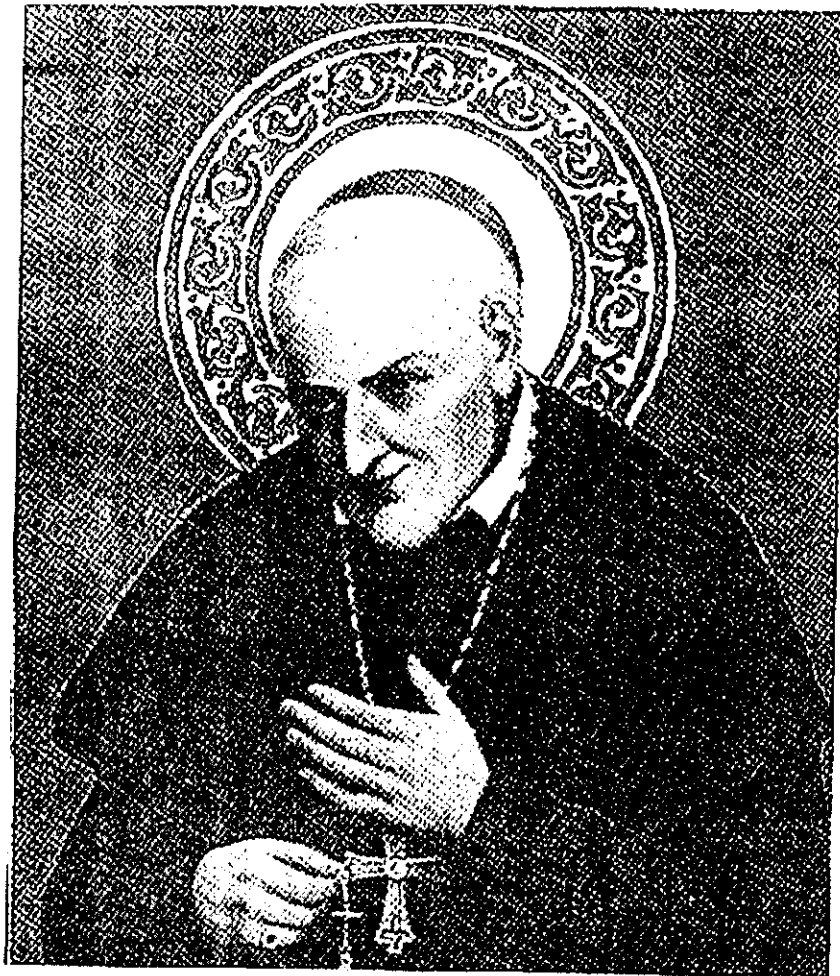
ตลอดระยะเวลา 56 ปี (พ.ศ. 2491 – 2547) ผลงานของนักบวชคณะพระมหาไถ่เจริญก้าวหน้าเป็นที่ปรากฏชัดเจน คนไทยสมัครบวชเข้าเป็นสมาชิกของคณะพระมหาไถ่เพิ่มขึ้น การดำเนินงานด้านการศึกษาและการสังคมสงเคราะห์ของนักบวชคณะพระมหาไถ่ในประเทศไทยถือว่าประสบผลสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ เพราะทำให้ผู้ที่ได้รับความอนุเคราะห์มีคุณภาพ มีความรู้สามารถนำไปประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัว ทำให้ชีวิตมีคุณค่าและเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม

ภาพประกอบ 1	ตราของคณะพระมหาไถ่แห่งประเทศไทย
กางเขน	หมายถึง พระเยซูเป็นจุดหมายสูงสุด
มงกุฎ	หมายถึง พระเยซูเป็นพระเจ้า
ดวงตา	หมายถึง พระเจ้าทรงมองดู เพื่อคอยปกป้องและช่วยเหลือตลอดเวลา
S	หมายถึง สมาชิกของนักบวชคณะพระมหาไถ่เป็นพี่น้องกัน
M	หมายถึง พระนางมารีอาซึ่งเป็นมารดาของพระเยซู
ใบไม้	หมายถึง ความอบอุ่น ความสดชื่นและสันติสุข
ดาว	หมายถึง สวรรค์

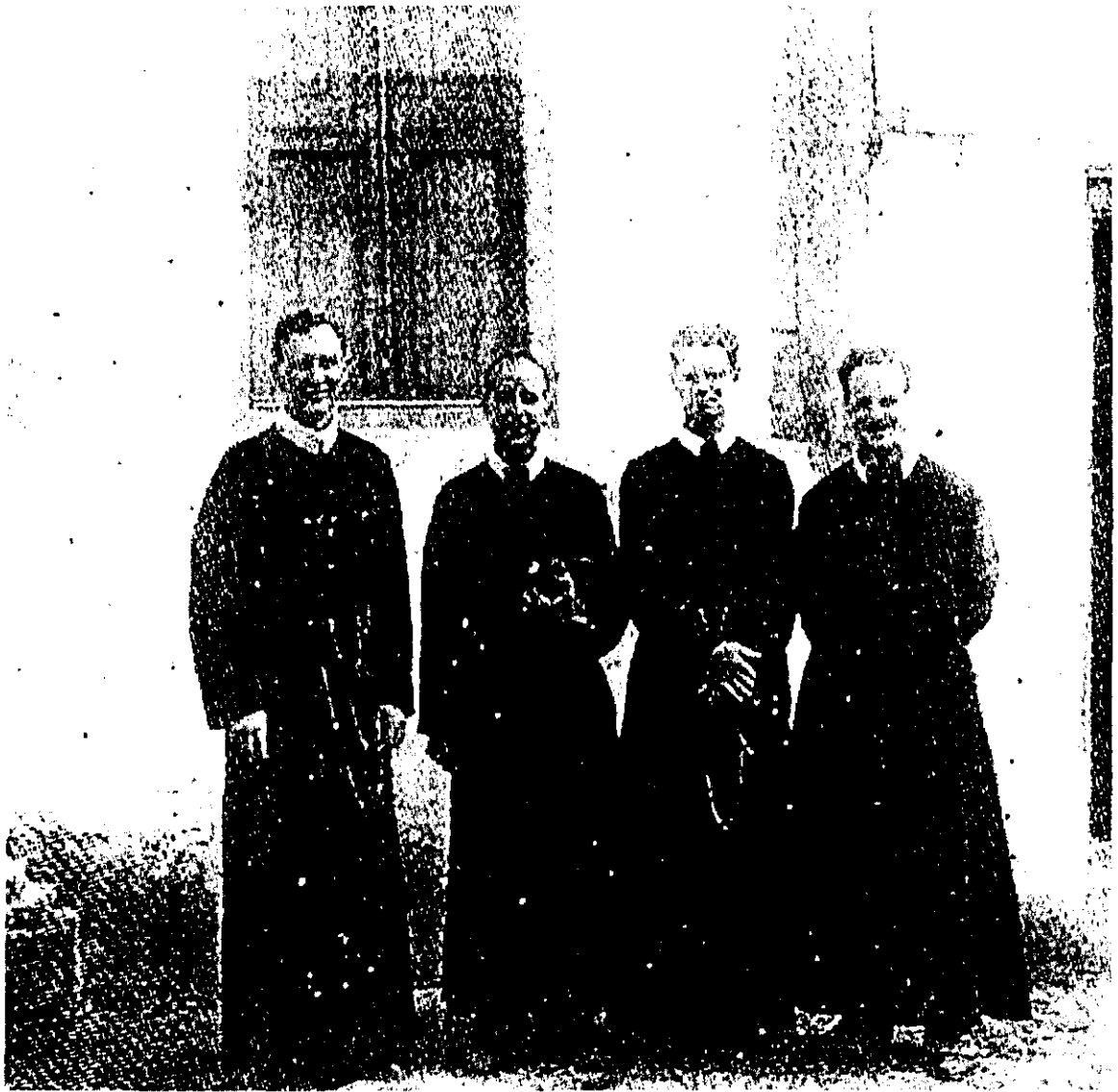
C.Ss.R. มาจากคำว่า Congregatio Sanctissimi Redemptoris แปลว่า คณะพระมหาไถ่ ผู้ศักดิ์สิทธิ์สูงสุด

ที่มา : นักบวชหญิงและชายในประเทศไทย. หน้า 143.

ภาพประกอบ 2 นักบุญ อัลฟอนโซ เดอ ลีโกวี ผู้ก่อตั้งคณะพระมหาไถ่

ที่มา : นักบวชหญิงและชายในประเทศไทย. หน้า 143.

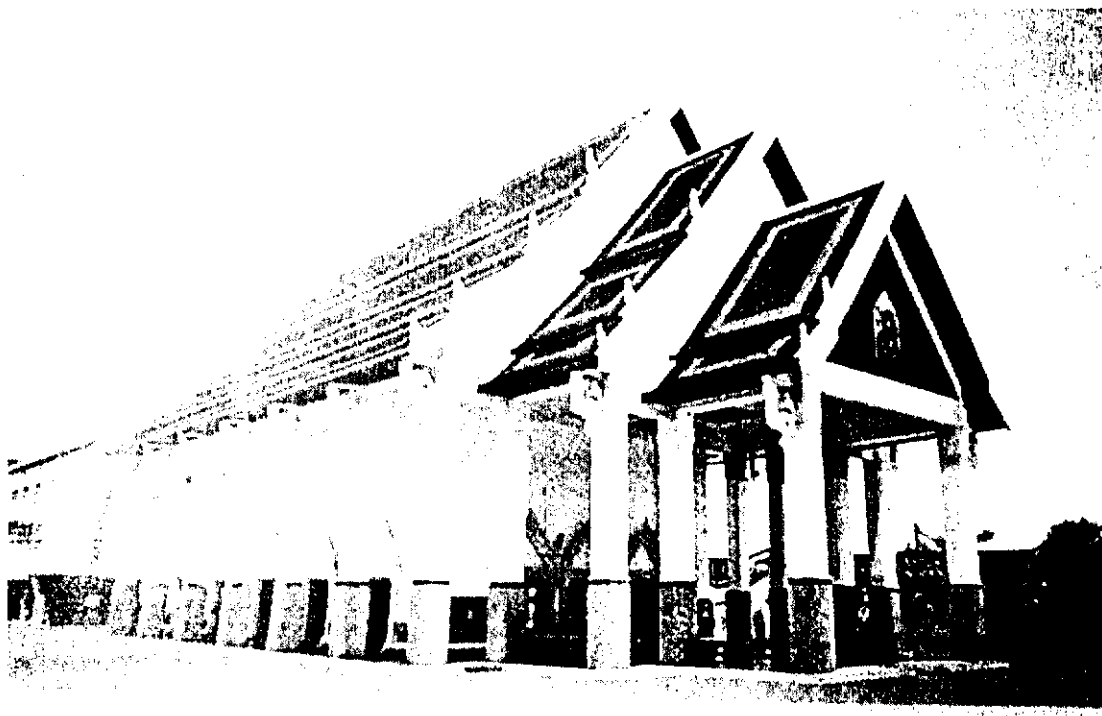
ภาพประกอบ 3 นักบวชคณะพระมหาไถ่กลุ่มแรกเดินทางมาประเทศไทยใน พ.ศ. 2491

ที่มา: วิรัช อมรวิวัฒนา. (2541). *รอยจารึก 5 ทศวรรษคณะพระมหาไถ่ในประเทศไทย*. หน้า 7.

ภาพประกอบ 4 นักบวชคณะพระมหาไถ่ต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย

ที่มา : วิรัช อมรวิวัฒนา. (2541). รอยจารึก 5 ทศวรรษคณะพระมหาไถ่ในประเทศไทย. หน้า 8.

50 ปี ไบสุกพระ

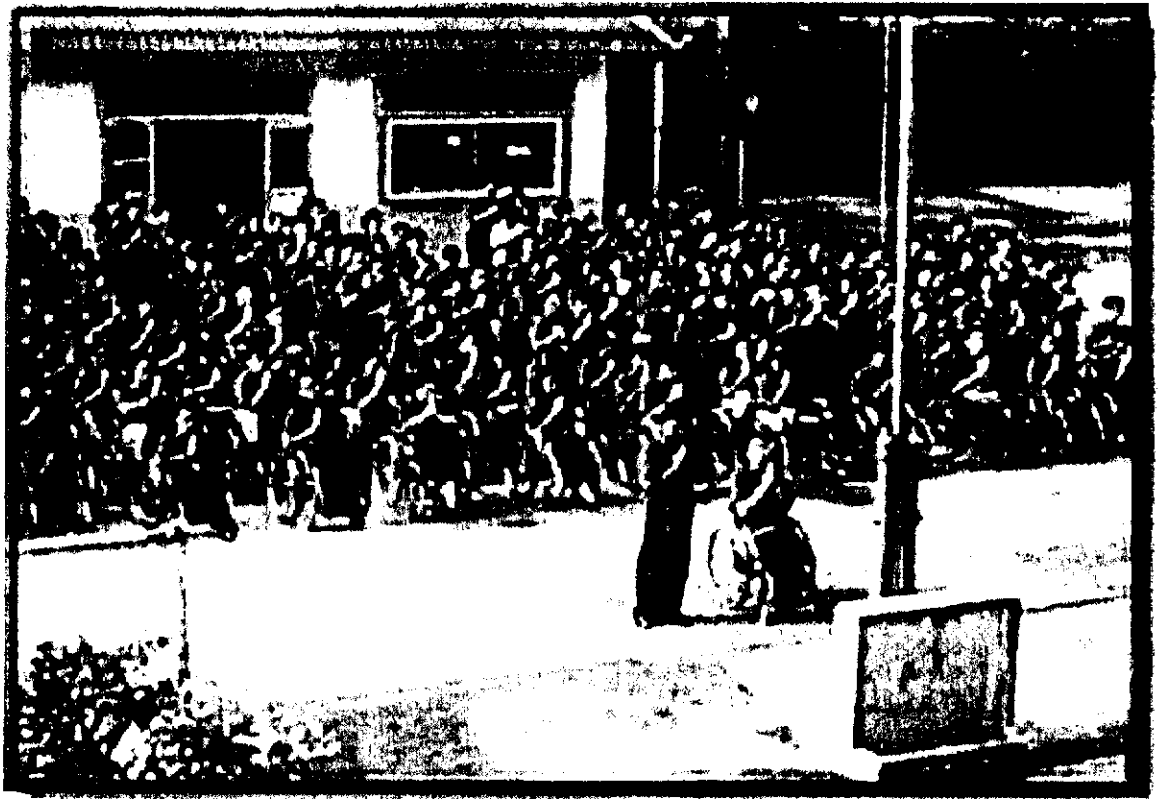
ภาพประกอบ 5 วัดพระมหาไถ่ สร้างตามแบบสถาปัตยกรรมไทย อยู่ที่ซอยร่วมฤดี ถนนวิฑู
กรุงเทพฯ

ที่มา : 50 ปี วัดพระมหาไถ่. (2547). หน้า 26.

ภาพประกอบ 6 นักเรียนโรงเรียนอนุบาลโสตพัฒนา จังหวัดชลบุรี กำลังเรียนโดยใช้สื่อคอมพิวเตอร์

ที่มา : ภาพถ่ายจากโรงเรียนอนุบาลโสตพัฒนา. (2547).

ภาพประกอบ 7 นักเรียนพิการโรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่พัทยา จังหวัดชลบุรี ร้องเพลงชาติก่อนเข้าเรียน

ที่มา : ภาพถ่ายจากโรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่. (2547).

ภาพประกอบ 8 นักเรียนอนุบาลของโรงเรียนในชุมชนแออัดคลองเตยกำลังรับประทานอาหารกลางวัน

ที่มา : ภาพถ่ายจากโรงเรียนอนุบาลปทุมวิฑูรย์ชุมชนแออัดคลองเตย. (2547).

ภาพประกอบ 9 นักบวชคณะพระมหาไถ่เดินทางไปเผยแพร่ศาสนาในชนบทและร่วมรับประทานอาหารกับชาวบ้าน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

ที่มา : วิรัช อมรวิวัฒนา. (2541). รอยจารึก 5 ทศวรรษคณะพระมหาไถ่ในประเทศไทย. หน้า 21.

ภาพประกอบ 10 นักบวชคณะพระมหาไถ่เดินทางไปเยี่ยมเยียนและนำสิ่งของที่จำเป็นไปแจกจ่ายให้ชาวบ้าน
ในชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

ที่มา : จิรัช อมรวิวัฒนา. (2541). รอยจารึก 5 ทศวรรษคณะพระมหาไถ่ในประเทศไทย. หน้า 26.

ภาพประกอบ 11 นักบวชคณะพระมหาไถ่เดินทางไปเยี่ยมเยียนและช่วยเหลือชาวบ้านในชนบท ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

ที่มา : วิรัช อมรวิวัฒนา. (2541). *รอยจารึก 5 ทศวรรษคณะพระมหาไถ่ในประเทศไทย*. หน้า 20.

ภาพประกอบ 12 ชาวมังที่พักอาศัยอยู่ที่ศูนย์มหาไถ่มังคาทอลิก จังหวัดเชียงใหม่

ที่มา : ประวัติศูนย์มหาไถ่มังคาทอลิก. (2543). ใน 25 ปี ศูนย์มัง. หน้า 49.

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กรมประชาสัมพันธ์ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม. (2543). 60 ปี กรมประชาสัมพันธ์.

กรุงเทพฯ: เทพเพ็ญวานิชย์.

กรมศิลปากร. (2544). วัฒนธรรมพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญา

จังหวัดหนองบัวลำภู. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

คณะกรรมการชำระประวัติศาสตร์. (2525). ประวัติศาสตร์กรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ 4 ถึง

พ.ศ. 2475. กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร.

คณะคนพิการไทยในการแข่งขันโอลิมปิกวิชาซีพคนพิการ. (2543). ใน โรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่

พทยา. หน้า 16-17. ชลบุรี: ม.ป.พ.

ครูพงษ์ศักดิ์ กาญจนรัตน์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นายวิวัฒน์ กิจเจริญ เป็นผู้สัมภาษณ์,

ที่ศูนย์มหาไถ่มังคุดทอลิก จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อ 12 ตุลาคม 2547.

ครูวรรณิ กิจสวัสดิ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นายวิวัฒน์ กิจเจริญ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ศูนย์เมอร์ซี

เมื่อ 9 ธันวาคม 2547.

ครูอัศราภรณ์ ยลโสภณ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นายวิวัฒน์ กิจเจริญ เป็นผู้สัมภาษณ์,

ที่โรงเรียนโสตพัฒนา เมื่อ 20 ตุลาคม 2547.

ชาลส์ โกแตนท์; และ ละมุล พูลวิทยกิจ. (2519). ชีวิตประวัติ นักบุญอัลฟอนโซ เดอ ลีโกวี.

กรุงเทพฯ: จำรัสการพิมพ์.

ธนู แก้วโสภาส. (2542). ประวัติศาสตร์โลก. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: หจก.เอมี เทรดตั้ง.

นิกร พนา; และคนอื่นๆ. (2543). โรงเรียนอนุบาลนิจจานุเคราะห์. หนองคาย: มาเหมี่ยวพริ้นตัง.

นิภา พรฤกษ์งาม. (2543). บทความเรื่อง "ศาสนาคริสต์นิกายคาทอลิก": บทแปลและบัญญัติ

ศัพท์เฉพาะทางศาสนา. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการ

แปลภาษาฝรั่งเศส-ไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ถ่ายเอกสาร.

นิภา สุวรรณแสง. (2525). การสังคมสงเคราะห์กลุ่มชน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย

ธรรมศาสตร์.

นุสรี เงินเลิศวัฒนะชัย. (2544). การศึกษาเปรียบเทียบ จิตตารมณ์ สถานภาพและบทบาทของ

บาทหลวงนิกายโรมันคาทอลิกในสมัยกรุงศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์

อักษรศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาศาสนาเปรียบเทียบ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

- บาทหลวงทิวา แสงศิริวิวัฒน์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นายวิวัฒน์ กิจเจริญ เป็นผู้สัมภาษณ์,
ที่วัดพระมหาไถ่ เมื่อ 3 มีนาคม 2548
- บาทหลวงไวกรณ์ สุขสวัสดิ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นายวิวัฒน์ กิจเจริญ เป็นผู้สัมภาษณ์,
ที่วัดพระมหาไถ่ เมื่อ 15 ธันวาคม 2547.
- บ้านเด็กด้อยโอกาส. (2547). (ออนไลน์). แหล่งที่มา: <http://www.fr-ray.org/35/th350000.php>.
วันที่สืบค้น 18 พฤศจิกายน 2547.
- บ้านเด็กด้อยโอกาสพระมหาไถ่. (2546). ใน 100 วัน คุณพ่อเรย์มอนด์ แอลสัน เบรินัน.
หน้า 78 – 86. ชลบุรี: ม.ป.พ.
- บ้านเด็กด้อยโอกาสพระมหาไถ่. (2546). รายงานผลการดำเนินงาน. ชลบุรี: ม.ป.พ.
ถ่ายเอกสาร.
- บ้านพักคนชราพระมหาไถ่. (2546). ใน 100 วัน คุณพ่อเรย์มอนด์ แอลสัน เบรินัน.
หน้า 54 – 57. ชลบุรี: ม.ป.พ.
- ประวัติมูลนิธิสงเคราะห์เด็ก พัทยา. (2546). ใน 100 วัน คุณพ่อเรย์มอนด์ แอลสัน เบรินัน.
หน้า 34 – 41. ชลบุรี: ม.ป.พ.
- ประวัติโรงเรียนอนุบาลโสตพัฒนา. n (2546). ใน 100 วัน คุณพ่อเรย์มอนด์ แอลสัน เบรินัน.
หน้า 42 – 46. ชลบุรี: ม.ป.พ.
- ประวัติศูนย์มหาไถ่มังคาคทอลิก. (2543). ใน 25 ปี ศูนย์มัง. หน้า 45 – 52. เชียงใหม่: ม.ป.พ.
- ปรีชา เมธาวัตรภาคย์. (2544). สถาบันศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกกับภารกิจของ
การศึกษาในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ.
- ฝ่ายแผนงานและโครงการกองวิชาการ. (2535, กันยายน-ตุลาคม). กรมประชาสงเคราะห์ 35.
นิตยสารกรมประชาสงเคราะห์. 35 (5): 4 – 5.
- ภคินี ภาวินี พิชัยศรีสวัสดิ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นายวิวัฒน์ กิจเจริญ เป็นผู้สัมภาษณ์,
ที่โรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่พัทยา เมื่อ 15 ตุลาคม 2547.
- มนัส จวบสมัย. (2526). สารานุกรมศาสนาคริสต์คาทอลิก. นครปฐม: ม.ป.พ.
- มูลนิธิสงเคราะห์เด็กพัทยา. (2547). สรุปรประวัติโดยย่อ. ชลบุรี: ม.ป.พ. ถ่ายเอกสาร.
- มูลนิธิสงเคราะห์เด็กพัทยา. (2547). (ออนไลน์). แหล่งที่มา:
<http://www.fr-ray.org/15/th150000.Php>. วันที่สืบค้น 5 ธันวาคม 2547.
- มูลนิธิส่งเสริมการพัฒนาคคค. (2547). (ออนไลน์). แหล่งที่มา:
<http://www.mercycentre.org/thai/index.html>. วันที่สืบค้น 24 พฤศจิกายน 2547.

- ยุพา วงศ์ไชย. (2536). *การบริหารองค์การสังคมสงเคราะห์เอกชน*. กรุงเทพฯ: กองการสังคมสงเคราะห์เอกชน.
- โรงเรียนพระมหาไถ่ศึกษา. (2547). *รายงานความก้าวหน้า*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ. ถ่ายเอกสาร.
- โรงเรียนร่วมฤตินานาชาติ. (2547). *สรุปประวัติ*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ. ถ่ายเอกสาร.
- โรงเรียนสอนคนตาบอดพระมหาไถ่ พัทยา. (2546). ใน *100 วัน คุณพ่อเรย์มอนด์ แอลลิน เบรินัน*. หน้า 68 – 77. ชลบุรี: ม.ป.พ.
- โรงเรียนสอนคนตาบอด พัทยา. (2547). (ออนไลน์). แหล่งที่มา: <http://www.fr-ray.org/25/th250000.php>. วันที่สืบค้น 19 พฤศจิกายน 2547.
- โรงเรียนอนุบาลโสตพัฒนา. (2547). (ออนไลน์). แหล่งที่มา: <http://www.fr-ray.org/20/200000.php>. วันที่สืบค้น 28 มกราคม 2548.
- โรงเรียนอาชีพพระมหาไถ่ พัทยา. (2546). ใน *100 วัน คุณพ่อเรย์มอนด์ แอลลิน เบรินัน*. หน้า 58 – 67. ชลบุรี: ม.ป.พ.
- โรงเรียนอาชีพพระมหาไถ่ พัทยา. (2547). (ออนไลน์). แหล่งที่มา: <http://www.fr-ray.org/30/th300000.php>. และ http://www.rvsd.ac.th/index_thai.php. วันที่สืบค้น 18 กุมภาพันธ์ 2548.
- ละออทอง อัมรินทร์รัตน์. (2522). *การส่งนักเรียนไปศึกษาต่อต่างประเทศ ตั้งแต่ พ.ศ. 2411-2475*. วิทยานิพนธ์ อักษรศาสตรมหาบัณฑิต (ภาควิชาประวัติศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วรยุทธ กิจบำรุง. (2546). *บาทหลวง*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- วิกเตอร์ ลาเก; และ มารีอุส เบร์ย์. (2539). *ประวัติพระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทย*. ฉะเชิงเทรา: แม่พระยุคใหม่.
- วิรัช อมรพัฒนา. (2541). *มุ่งเมืองเหนือ*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- . (2541). *รอยจารึก 5 ทศวรรษคณะพระมหาไถ่ในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- วิวัฒน์ แพร่ศิริ. (2543). *วิวัฒนาการและอนาคตของการศึกษาคาทอลิกกับการพัฒนาสังคมไทย*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์ดุขฎิบัณฑิต (สาขาวิชาพัฒนศึกษา ภาควิชาสารัตถศึกษา). กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วีรศักดิ์ วนาโรจน์สุวิทย์. (2533). *ประวัติพระศาสนจักรคาทอลิกไทย*. นครปฐม: วิทยาลัยแสงธรรม.
- วุฒิชัย มูลศิลป์. (2516). *การปฏิรูปการศึกษาในรัชกาลที่ 5*. กรุงเทพฯ: สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย.

- สมัย สุทธิธรรม; และ สมชาย แสงเดช. (2530). หนังสือสารคดีภาพชุดคนบนดอยเรื่อง มังหรือ
แม้ว. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- สหพันธ์อธิการเจ้าคณะนักบวชในประเทศไทย. (2545). นักบวชหญิงและชายในประเทศไทย.
กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- สะอาด ไชยวัฒน์. (2519). การศึกษาประวัติศาสตร์เปรียบเทียบงานธรรมทูตของโรมันคาทอลิก
กับโปรเตสแตนต์ในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ประมวล.
- สำนักงานสารสาสน์. (2510). ประวัติพระศาสนจักรสากลและพระศาสนจักรในประเทศไทย.
กรุงเทพฯ: บริษัทไทยหัตถการพิมพ์ จำกัด.
- สำราญ วงศ์เสงี่ยม. (2543). อัครสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง. สกลนคร: สมศักดิ์การพิมพ์.
- สุรชัย ชุ่มศรีพันธุ์. (2546). ประวัติพระศาสนจักรไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อัลลัมซัน.
- ออกัสติน ตะวัน. (2547, ตุลาคม). บ้านชาร์เนลลี ที่พักพิงสุดท้ายของชีวิตน้อย ๆ. *อุดมศาสตร์*.
84(10): 30 – 37.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ประวัติของนักบุญอัลฟอนโซ เดอ ลีโกวี

ประวัติของนักบุญอัลฟอนโซ เดอ ลีโกวรี ผู้ก่อตั้งคณะนักบวชคณะพระมหาไถ่

คณะพระมหาไถ่ก่อตั้งขึ้นในประเทศอิตาลีโดยบาทหลวงอัลฟอนโซ เดอ ลีโกวรี (Alphonso De Liguori) บุตรของยอแซฟ ลีโกวรี (Joseph Liguori) ชุนนางและนายทหาร ราชานาวีผู้มีชื่อเสียงกับอันนา คาวาลิเอรี (Anna Cavalieri) กุสสตรีในตระกูลสูง

อัลฟอนโซเกิดเมื่อวันที่ 27 กันยายน พ.ศ. 2239 ณ บ้านพักแห่งตระกูลลีโกวรี ที่ตำบล มาริเนลลา(Marianella) ห่างจากเมืองเนเปิลส์ไปทางเหนือประมาณ 5 กิโลเมตร อัลฟอนโซเป็น บุตรคนหัวปีในบรรดาพี่น้อง 8 คน ในจำนวนนี้เป็นนักบวชในศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก 3 คน รวมทั้งตัวอัลฟอนโซเองด้วย

บิดาของอัลฟอนโซเป็นคนเข้มงวด เด็ดขาด และเชื่อฟังผู้บังคับบัญชาเป็นอันดับหนึ่ง เป็นคาทอลิกที่ดีและเคร่งครัดในการปฏิบัติศาสนากิจ แต่ขณะเดียวกันก็สนับสนุนให้อัลฟอนโซ บุตรคนหัวปีมีศรัทธาบรรดาศักดิ์ เพื่อเป็นเกียรติแก่วงศ์ตระกูล ซึ่งขัดแย้งกับความคิดของอัลฟอนโซ ที่ชอบใฝ่หาความรู้ทางศาสนา ส่วนมารดาเป็นคนสุภาพอ่อนโยน เคร่งศาสนามาก จึงสอนให้ ลูกๆ เป็นคนดี สอนให้สวดภาวนา ให้รักพระเป็นเจ้าและเกลียดชังสิ่งที่ไม่ดี

เมื่ออัลฟอนโซมีอายุ 9 ปี เขาได้เข้าเป็นสมาชิกสมาคมชุนนางหนุ่มแห่งเมืองเนเปิลส์ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมให้สมาชิกปฏิบัติตนเป็นคนดีและหมั่นเพียรในการสวดมนต์ภาวนา อัลฟอนโซได้ปฏิบัติตามจุดมุ่งหมายของสมาคมอย่างเคร่งครัด

เมื่ออายุได้ 12 ปี อัลฟอนโซได้เรียนวิชากฎหมายของฝ่ายบ้านเมืองและฝ่ายศาสนา เรียนศิลปกรรม สถาปัตยกรรมศาสตร์ ปรัชญาและดนตรี เขาสามารถให้พู่กันวาดภาพพระนาง มารีย์กับพระกุมารเยซูและภาพพระเยซูถูกตรึงกางเขนได้อย่างสวยงามเป็นที่ประทับใจของผู้พบเห็น ส่วนการเรียนในวิชาสาขาอื่นๆ ก็มีคุณค่าและเป็นประโยชน์มากในการดำเนินงานเพื่อก่อตั้งคณะ พระมหาไถ่ในเวลาต่อมา

หลังจากอัลฟอนโซเรียนสำเร็จได้รับปริญญาเอกทางกฎหมายใน พ.ศ. 2256 แล้ว ท่าน ยังคงใฝ่หาความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติมอยู่เสมอ โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับทนายความ เช่น เข้าร่วมฟังการพิจารณาคดีในลักษณะต่างๆ ฝึกฝนกับอาจารย์ผู้มีประสบการณ์ที่บิดาจ้างมาสอน ฝึกปราศรัยต่อหน้าสาธารณชนและได้ทำงานเป็นทนายความใน พ.ศ. 2258 ท่านยึดถือความ ซื่อสัตย์ รอบคอบ ยุติธรรมและไม่ยอมอ่อนข้อให้กับกลอุบายใดๆ ทำให้ท่านประสบความสำเร็จ ในอาชีพ และได้ก้าวขึ้นเป็นทนายความชั้นหนึ่งแห่งนครเนเปิลส์อย่างรวดเร็ว

ท่านมีชีวิตที่เจริญรุ่งเรืองมีเกียรติและเป็นที่ยอมรับของทุกคน แต่อัลฟอนโซยังคงดำเนินชีวิตที่เรียบง่าย ปฏิบัติตนเป็นคนดี ช่วยดูแลคนเจ็บในโรงพยาบาล รวมทั้งนั่งสนทนาหรือป้อนอาหารให้คนไข้ด้วยความรักเมตตาทั้งที่ยังอยู่ในชุดขุนนางและระดับเหรียญประจำตำแหน่ง

หลังจากเป็นทนายความได้ประมาณ 5 ปี อัลฟอนโซแพ้คดีเพราะความไม่รอบคอบ แต่ท่านคิดว่าเป็นพระประสงค์ของพระเป็นเจ้าที่ให้แพ้คดีเพื่อให้เลิกอาชีพทนายความ และแสวงหาความจริงในองค์พระเป็นเจ้า ท่านจึงประกาศเลิกเป็นทนายความ สละสิทธิบัตรคนหัวปี ปลดดาบประจำตำแหน่งขุนนางแห่งเนเปิลส์ แล้วหันไปดำเนินชีวิตด้วยการสวดภาวนาและช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสในโรงพยาบาล พร้อมทั้งได้แสดงเจตจำนงที่จะบวชเป็นบาทหลวง เมื่อท่านขออนุญาตบิดาไปบวช บิดาของท่านได้พยายามหาเหตุผลเพื่อให้เปลี่ยนใจแต่ไม่สำเร็จ บิดาจึงพาท่านไปขอบวชกับพระคาร์ดินัล ปิญาเทลลี (Cardinal Pignatelli) แห่งเนเปิลส์ อัลฟอนโซได้เป็นบาทหลวงเมื่อวันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2269 หลังจากนั้นได้ท่องเที่ยวจาริกแสวงบุญ พร้อมทั้งเทศน์สั่งสอนคนยากจนและผู้ด้อยโอกาสทั่วเมืองเนเปิลส์และบริเวณใกล้เคียง โดยใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ทำให้มีผู้ที่สนใจรอคอยฟังการเทศน์จากบาทหลวงอัลฟอนโซเป็นจำนวนมาก

วันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2275 บาทหลวงอัลฟอนโซได้ตั้งสำนักนักบวชคณะพระมหาไถ่ขึ้นอย่างไม่เป็นทางการ ณ โบสถ์แห่งหนึ่งในเมืองสกาลา (Scala) ประเทศอิตาลี โดยมีจุดประสงค์ 2 ประการ คือ หนึ่ง ให้นักบวชเรียนรู้และปฏิบัติตามคำสอนของพระเยซู สอง ให้นักบวชสอนให้ทุกคนเป็นคนดี โดยเฉพาะคนยากจนและผู้ด้อยโอกาสให้มีกำลังใจในการทำความดีและมีแนวทางในการดำเนินชีวิตที่ดีขึ้น ผู้เป็นนักบวชต้องเข้าพิธีปฏิญาณตนตามแบบฉบับของคณะพระมหาไถ่และปฏิบัติตนตามจุดประสงค์ทั้งสองประการ สมาชิกในคณะเริ่มแรกมี 5 ท่าน บาทหลวงอัลฟอนโซซึ่งเริ่มใช้ชีวิตนักบวชด้วยการทรมานกายอย่างหนัก สวดภาวนาขอพรจากพระเป็นเจ้าเกือบตลอดเวลา อาหารของท่านมีแต่ซูปนชนิดเดียวกับขนมปังที่แข็งกระด้างปราศจากเชื้อ ปรุงอาหารให้มีรสขม คุกเข่าหรือนั่งกับพื้นรับประทานอาหาร สวมเสื้อผ้าชนิดระคายผิวหนัง ใช้โซ่ลวดหนามใส่แขนขา ทั้งนี้เพราะนักบวชเชื่อว่าการทรมานร่างกายตนเองด้วยความสมัครใจ เป็นการทำพิธีกรรมใช้โทษแทนเพื่อนมนุษย์ที่ทำบาป

ต่อมาสมาชิกไม่สามารถตกลงกันได้ในเรื่องข้อขัดแย้งต่างๆ ที่เกิดขึ้น ทำให้เกิดการแตกแยกขึ้นหลังจากมีการตั้งคณะพระมหาไถ่ได้เพียง 5 เดือน นักบวช 4 ท่านจึงได้ออกไปตั้งคณะใหม่ชื่อว่า คณะแห่งศีลมหาสนิท (The Eucharist) แต่บาทหลวงอัลฟอนโซยังคงพยายามที่จะดำเนินงานของนักบวชคณะพระมหาไถ่ต่อไปอย่างไม่ย่อท้อ ในขณะที่ถูกประชาชนในเมืองเนเปิลล์เยาะเย้ยซ้ำเติม แต่ก็ไม่ทำให้บาทหลวงอัลฟอนโซหมดกำลังใจ ท่านยังคงตั้งใจอย่างแน่วแน่ที่จะดำเนินงานของคณะพระมหาไถ่ต่อไป พร้อมทั้งพยายามหานักบวชมาเป็นสมาชิกของคณะ

พระมหาไถ่ ในที่สุดก็ได้สมาชิกที่มีความตั้งใจจริง สามารถช่วยให้คณะพระมหาไถ่ตั้งอยู่บนรากฐานที่เข้มแข็งมั่นคงขึ้น มีที่พักแห่งใหม่ คือบ้าน เดกกีลี สกิโอวี (Villa Degli Schiavi) ซึ่งอยู่ห่างจากเนเปิลส์ไปทางเหนือราว 40 กิโลเมตร

วันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2292 สันตะปาปาเบเนดิกที่ 14 (Pope Benedict XIV) ทรงประกอบพิธีตั้งคณะพระมหาไถ่อย่างเป็นทางการในวิหารนักบุญแทร์เรียมเยอร์ (Tarry Major) พร้อมทั้งยืนยันจุดประสงค์การก่อตั้งคณะนักบวช รวมทั้งพระวินัยที่นักบวชจะต้องยึดถือ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต 12 ประการ คือ ความเชื่อ ความไว้วางใจ ความรักต่อพระเจ้า ความรักต่อเพื่อนมนุษย์ การถือความยากจน การรักษาพรหมจรรย์ การเชื่อฟัง ความสุภาพต่อมต การพลีกรรม การสำรวมจิตใจ การสวดภาวนาและความเสียสละ ซึ่งอธิบายถึงภารกิจของสมาชิกที่ต้องปฏิบัติตนในการเป็นสมาชิกที่ดีและซื่อสัตย์ของคณะพระมหาไถ่ ให้มีความเข้มแข็งในความเชื่อ ยินดีในความหวัง ยึดมั่นในความศรัทธา มีความกระตือรือร้น ถ่อมตนเองเสมอ พากเพียรภาวนาด้วยจิตที่มั่นคง เรียนรู้การดำเนินชีวิตของนักบุญอัลฟอนโซ ดำเนินชีวิตตามคำสอนของพระเยซูด้วยความยินดีและเต็มใจ เสียสละตนเองและเตรียมพร้อมเสมอที่จะทำงานในทุกที่หรือทุกสถานการณ์ดำเนินชีวิตเรียบง่ายเทศน์สอนคนยากจน คนที่ถูกทอดทิ้งและผู้ด้อยโอกาส ด้วยความรัก เมตตา เสียสละและอดทนต่อการได้รับการดูหมิ่น

บาทหลวงอัลฟอนโซทำงานอย่างหนักเพื่อเผยแผ่และขยายกิจการของคณะพระมหาไถ่ ท่านได้เขียนหนังสือไว้หลายเล่ม ส่วนใหญ่เป็นหนังสือเกี่ยวกับศาสนา โดยมีจุดประสงค์เพื่อเชิญชวนให้สวดภาวนาและทำความดีเพื่อพระเป็นเจ้า เช่น เรื่องเทวศาสตร์ศีลธรรม เตรียมเผชิญความตาย เป็นต้น

วันที่ 9 มีนาคม พ.ศ. 2305 สันตะปาปาเคลเมนต์ที่ 13 (Pope Clement XIII) ได้แต่งตั้งให้บาทหลวงอัลฟอนโซเป็นบิชอป(Bishop)ปกครองเขตนักบุญอาคาทาแห่งพระเจ้า (Saint Acata of God) เป็นเวลา 13 ปี หลังจากนั้นได้ลาออกจากการเป็นบิชอปเพราะปัญหาสุขภาพ แต่ยังคงทำงานการเผยแผ่พระศาสนาและพัฒนาคณะพระมหาไถ่ต่อไป

บาทหลวงอัลฟอนโซเสียชีวิตอย่างสงบในวันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2330 ขณะอายุได้ 91 ปี ท่านได้รับการสถาปนาให้เป็นนักบุญ (Saint) เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม พ.ศ. 2382 โดยสันตะปาปา เกรกอรีที่ 16 (Pope Gregory XVI) ประมุขพระศาสนจักรศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก

หลังการสิ้นชีวิตของบาทหลวงอัลฟอนโซ นักบวชคณะพระมหาไถ่ได้แผ่ขยายไปยังประเทศต่างๆ ในทวีปยุโรป เช่น ประเทศโปรตุเกส (พ.ศ.2369) เบลเยียม (พ.ศ. 2374) อังกฤษ (พ.ศ.2386) เยอรมัน (พ.ศ. 2396) เนเธอร์แลนด์ (พ.ศ. 2398) นอกจากนี้ นักบวชคณะพระมหาไถ่

ยังได้แผ่ขยายไปในทวีปอเมริกาเหนือใน พ.ศ. 2375 และได้เดินทางเข้ามาเผยแผ่ศาสนาในประเทศไทยใน พ.ศ. 2491

ภาคผนวก ข

รายนามเจ้าคณะนักบวชคณะพระมหาไถ่แห่งประเทศไทย

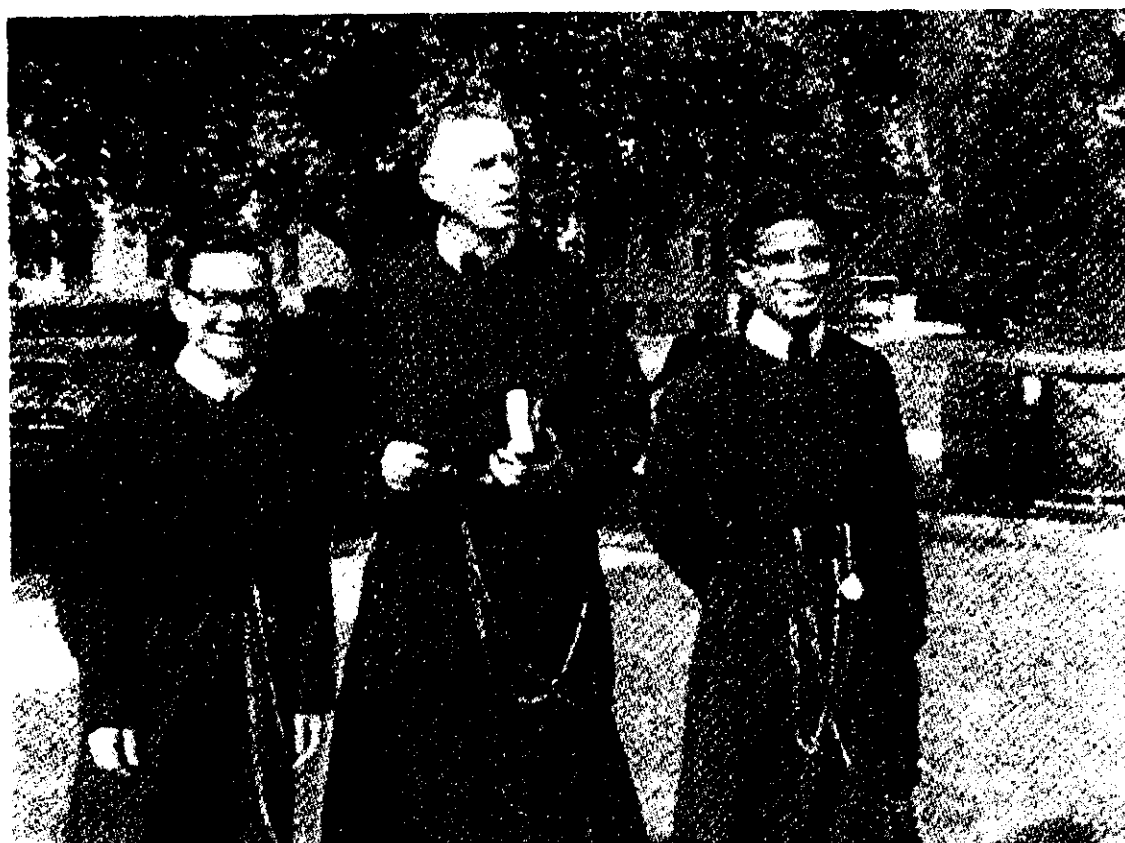
รายนามเจ้าคณะนักบวชคณะพระมหาไถ่แห่งประเทศไทย
(LIST OF PROVINCIALS OF REDEMPTORISTS IN THAILAND)

1. บาทหลวงคลาเรนซ์ ดูฮาร์ท
Clarence Duhart	พ.ศ. 2491 - พ.ศ. 2496
2. บาทหลวงชาร์ลส์ โกแตน
Charles Cotant	พ.ศ. 2496 - พ.ศ. 2507
3. บาทหลวงวิลเฟรด โลเวอร์รี
Wilfred Lowery	พ.ศ. 2507 - พ.ศ. 2512
4. บาทหลวงเอ็ดเวิร์ด เคน
Edward Kane	พ.ศ. 2512 - พ.ศ. 2516
5. บาทหลวงเลโอ แทรวิส
Leo Travis	พ.ศ. 2516 - พ.ศ. 2524
6. บาทหลวงโทมัส กริฟฟิธ
Thomas Griffith	พ.ศ. 2524 - พ.ศ. 2533
7. บาทหลวงไพโรจน์ สมงาม
Pairot Somngam	พ.ศ. 2533 - พ.ศ. 2536
8. บาทหลวงบรรจง ไชยรา
Banchong Chaiyara	พ.ศ. 2536 - พ.ศ. 2545
9. บาทหลวงชูชาติ ศรีวิชัยรัตน์
Chuchart Srivichairatana	พ.ศ. 2545 - พ.ศ. 2547
10. บาทหลวงอภิสิทธิ์ กฤษราลัมภ์
Apisit Kritsaralum	พ.ศ. 2547 - ปัจจุบัน

ภาคผนวก ค
เครื่องแบบของนักบวชคณะพระมหาไถ่

เครื่องแบบของนักบวชคณะพระมหาไถ่

เครื่องแบบของนักบวชคณะพระมหาไถ่มีลักษณะเป็นชุดยาวคลุมเท้า แขนยาว เรียกว่า Habit ในต่างประเทศ Habit จะเป็นสีดำ สำหรับในประเทศไทยจะเป็นสีขาวเพราะอยู่ในเขตร้อน มีผ้าคาดเอวสีดำ 3 รอบเอว หมายถึง คำปฏิญาณตน 3 ข้อ ที่นักบวชคณะพระมหาไถ่ยึดถือคือ ความยากจน ความนบนอบและความบริสุทธิ์ ใช้สายประคำคล้องอยู่ที่เอวมีจำนวน 150 เม็ด หมายถึง ความศรัทธาที่มีต่อพระนางมารีอามารดาของพระเยซู

ภาพประกอบ 13 เครื่องแบบของนักบวชคณะพระมหาไถ่ในต่างประเทศ

ที่มา: วิรัช อมรวิวัฒนา. (2541). *รอยจารึก 5 ทศวรรษคณะพระมหาไถ่ในประเทศไทย*. หน้า 13.

ภาพประกอบ 14 เครื่องแบบของนักบวชคณะพระมหาไถ่ในประเทศไทย

ที่มา: ถ่ายภาพที่วัดพระมหาไถ่ กรุงเทพฯ. (2547).

ภาพประกอบ 15 เครื่องแต่งกายของนักบวชคณะพระมหาไถ่เวลาเดินทาง

ที่มา : ถ่ายภาพที่วัดพระมหาไถ่ กรุงเทพฯ. (2547).

ภาคผนวก ง
บ้านของนักบวชคณะพระมหาไถ่ในประเทศไทย

บ้านของนักบวชคณะพระมหาไถ่ในประเทศไทย
(HOUSES OF THE REDEMPTORISTS IN THAILAND)

1. โบสถ์พระมหาไถ่ ซอยร่วมฤดี ถนนวิฑูย เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร
2. บ้านนักบุญอัลฟอนโซ อำเภอมือง จังหวัดหนองคาย
3. บ้านนักบุญเยเราร์ต อำเภอมือง จังหวัดขอนแก่น
4. บ้านเนรพระมารดานิจจานุเคราะห์ อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี
5. บ้านเนรนักบุญอัลฟอนโซ อำเภอสามพรวณ จังหวัดนครปฐม
6. บ้านนักบุญเคลเมนต์ ฮอฟเบาเออร์ เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี
7. ศูนย์คณะพระมหาไถ่น่าน อำเภอมือง จังหวัดน่าน
8. บ้านบุญราศีซิลอส ตำบลช่างเคิ่ง อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่
9. บ้านนักบุญยอห์น นอยมันน์ มีนบุรี กรุงเทพมหานคร

ภาคผนวก จ
รายนามักบุญของคณะพระมหาไถ่

รายนามนักบุญของคณะพระมหาไถ่
(LIST OF SAINT OF REDEMPTRISTS)

1. นักบุญอัลฟอนโซ มารีอา เดลีโกวี
2. นักบุญเยราร์ด มาแยลลา
3. นักบุญเคลเมนต์ ฮอฟเบาเออร์
4. นักบุญยอห์น นอยมันน์
5. บุญราศีปีเตอร์ ดอนเดอร์ส
6. บุญราศีกัสปาร์ สตรังกัสซิงเกอร์
7. บุญราศีเยนนาโร ชาร์แนลลี
8. บุญราศีฟรังซิส เซเวียร์ ซิลอส
9. คุณแม่มารีอา เซเลสตี

ภาคผนวก ฉ

โรงเรียนอนุบาลศูนย์เด็กปฐมวัยชุมชนแออัด

โรงเรียนอนุบาลศูนย์เด็กปฐมวัยชุมชนแออัด

นักบวชคณะพระมหาไถ่ได้ตั้งโรงเรียนอนุบาลเด็กปฐมวัยขึ้น 33 แห่ง ในชุมชนแออัดของเขตต่างๆ ในกรุงเทพมหานคร ดังนี้

1. เขตคลองเตย มีศูนย์เด็กปฐมวัย 9 แห่ง คือ
ชุมชนแออัดลือค 6 ชุมชนแออัดแฟลต 12 ชุมชนแออัดแฟลต 17
ชุมชนแออัดร่มเกล้า ชุมชนแออัดคลองเตยใน ชุมชนแออัดรถไฟ ชุมชนแออัดริมคลองวัดสะพาน
ชุมชนแออัดแฟลต 23 – 24 และชุมชนแออัดไผ่สิงโต
2. เขตยานนาวา มีศูนย์เด็กปฐมวัย 3 แห่ง คือ
ชุมชนแออัดเชื้อเพลิงใน ชุมชนแออัดเชื้อเพลิงนอก และชุมชนแออัดเย็นอากาศ
3. เขตบางคอแหลมมีศูนย์เด็กปฐมวัย 1 แห่งคือ ชุมชนแออัดสะพานแขวน
4. เขตห้วยขวางมีศูนย์เด็กปฐมวัย 6 แห่ง คือ
ชุมชนแออัดลาดพร้าว 42 ชุมชนแออัด ลาดพร้าว 45 ชุมชนแออัดทับแก้ว
ชุมชนแออัด ส.พัทยา ชุมชนแออัดบางซื่อ ชุมชนแออัดอโศก
5. เขตจตุจักร มีศูนย์เด็กปฐมวัย 1 แห่ง คือ ชุมชนแออัดเสือใหญ่
6. เขตราชเทวี มีศูนย์เด็กปฐมวัย 2 แห่ง คือ ชุมชนแออัดนิคมมักกะสัน และ
ชุมชนแออัดมักกะสัน
7. เขตดินแดง มีศูนย์เด็กปฐมวัย 1 แห่ง คือ ชุมชนแออัดแฟลต 10
8. เขตบางเขน มีศูนย์เด็กปฐมวัย 1 แห่ง คือ ชุมชนแออัดลานิน
9. เขตสายไหม มีศูนย์เด็กปฐมวัย 1 แห่ง คือ ชุมชนแออัดเสนา
10. เขตบางนา มีศูนย์เด็กปฐมวัย 1 แห่ง คือ ชุมชนแออัดบางนา
11. เขตสวนหลวง มีศูนย์เด็กปฐมวัย 1 แห่ง คือ ชุมชนแออัดโมรารวรรณ์
12. เขตประเวศ มีศูนย์เด็กปฐมวัย 1 แห่ง คือ ชุมชนแออัด 40 ไร่ อ่อนนุช
13. เขตลาดกระบัง มีศูนย์เด็กปฐมวัย 2 แห่ง คือ ชุมชนแออัดโซน 8 และชุมชนแออัดโซน 9
14. เขตคันนายาว มีศูนย์เด็กปฐมวัย 1 แห่ง คือ ชุมชนแออัดสุขาภิบาล
15. เขตบึงกุ่ม มีศูนย์เด็กปฐมวัย 1 แห่ง คือ ชุมชนแออัด 35 สามัคคี จังหวัด
สมุทรปราการ
16. เขตหนองปลื้ม มีศูนย์เด็กปฐมวัย 1 แห่ง คือชุมชนแออัดหนองงูเห่า¹

¹ ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาบุคคล. (2547). (ออนไลน์)

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นายวิวัฒน์ กิจเจริญ
วัน เดือน ปี เกิด	วันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2495
สถานที่เกิด	จังหวัดฉะเชิงเทรา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	27/2 ซอยกิ่งพลู ถนนสาทร 11 แขวงยานนาวา เขตสาทร กรุงเทพฯ 10120
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ครูผู้สอน
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนอัสสัมชัญ บางรัก กรุงเทพฯ 10500
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2515	ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จาก โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ นครปฐม
พ.ศ. 2523	การศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาประวัติศาสตร์ จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2548	การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาประวัติศาสตร์ จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ